www.konkur.in

آزمون خیلی سبز؛ یک آزمون استراتژیک

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

مثلِ کنکورترین آزمونِ آزمایشی

دفترچه سؤالات آزمون‌های خیلی سبز، از همه نظر (تعداد سؤال‌ها، زمان پاسخگویی،نوع چینش گزینه‌ها، نوع صفحه آرایی، فونت سؤالات،سایز کلمات و اعداد، جای خالی محل انجام محاسبات و ...) در شبیه ترین حالت به دفترچه سؤالات کنکور سراسری طراحی می شود.

۱- در بخشی از کتاب درسی، آزمایشات دانشمندی در سه مرحلهٔ کلی آورده شده است که به بحث‌ها و پژوهش‌های چندساله دربارهٔ ماهیت مادهٔ ژنتیک خاتمه داد. در هر مرحله‌ای از این آزمایشات که از پروتئازها استفاده شد، کدام مورد زیر مشاهده می‌شود؟

۱) عدم تجزیهٔ مادهٔ وراثتی
۲) انتقال صفت بین یاخته‌های زنده
۳) عدم استفاده از گریزانه (سانتریفیوژ)
۴) قرارگیری باکتری‌ها در چهار ظرف متمایز

۲- کدام ویژگی، دربارهٔ هیچ‌یک از کاتالیزورهای زیستی فعال در یاخته‌های کبدی انسان صادق نیست؟

۱) در طی شرکت در واکنش‌های شیمیایی مصرف می‌شوند.
۲) پس از قرارگرفتن مواد سمی در جایگاه فعال آن‌ها، به فعالیت صحیحشان ادامه می‌دهند.
۳) با اثر بر یک نوع پیش‌مادهٔ خاص، قادر به تولید چند نوع فراوردهٔ مختلف در درون یاخته می‌باشند.
۴) بدون نیاز به شکل‌گیری جایگاه فعال در نتیجهٔ تشکیل ساختار سوم پروتئینی، به انجام واکنش‌های شیمیایی می‌پردازند.

۳- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر، مناسب است؟

«فقط یکی از آنزیم‌های شرکت‌کننده در فرایند همانندسازیِ دنا که بلافاصله بعد از تشکیل دوراهی همانندسازی، فعالیت خود را آغاز می‌کند، .....»

۱) مارپیچ دنا و دو رشتهٔ آن را از هم باز می‌کند
۲) در ساخت یک رشتهٔ دنا در مقابل رشتهٔ الگو نقش دارد
۳) بین گروه فسفات و گروه هیدروکسیل، پیوند اشتراکی می‌سازد
۴) فاقد توانایی شکستن پیوند اشتراکی در فعالیت بسپارازی خود است

۴- با توجه به اطلاعات کتاب درسی دربارهٔ انواع نوکلئیک اسیدهای دورشته‌ای در یاخته‌های مورولا، نوکلئیک اسیدی که ساختار خطی دارد، چه مشخصه‌ای دارند؟ (در نظر بگیرید هر یک در زمان مشابهی همانندسازی می‌شوند.)

۱) توسط تعداد غشای کم‌تری محصور شده است.
۲) همانندسازی را در جهات بیشتری انجام می‌دهد.
۳) تعداد دوراهی‌های همانندسازی بیشتری دارد.
۴) برای تکثیر آن، مقدار نوکلئوتیدهای آزاد کم‌تری مصرف می‌شود.

۵- کدام مورد، در خصوص آزمایشات یا نتایج کارهای گریفیت، نادرست است؟

۱) در یکی از آزمایشات خود، علی‌رغم استفاده از باکتری‌های زندهٔ بدون پوشینه، سبب مرگ موش شد.
۲) در یکی از آزمایشات خود، علی‌رغم تزریق باکتری‌های زنده به موش، شاهد زنده‌ماندن موش بود.
۳) در یکی از آزمایشات خود، باکتری‌های پوشینه‌دار زنده را در محلی غیر از خون موش‌های مرده مشاهده کرد.
۴) در یکی از آزمایشات خود، بدون پی‌بردن به ماهیت مادهٔ ژنتیک، نحوهٔ انتقال آن بین یاخته‌های زنده را متوجه شد.

۶- کدام عبارت در خصوص پیوندهایی که در ساختار «عامل اصلی انتقال صفات وراثتی» حضور دارند، نادرست است؟

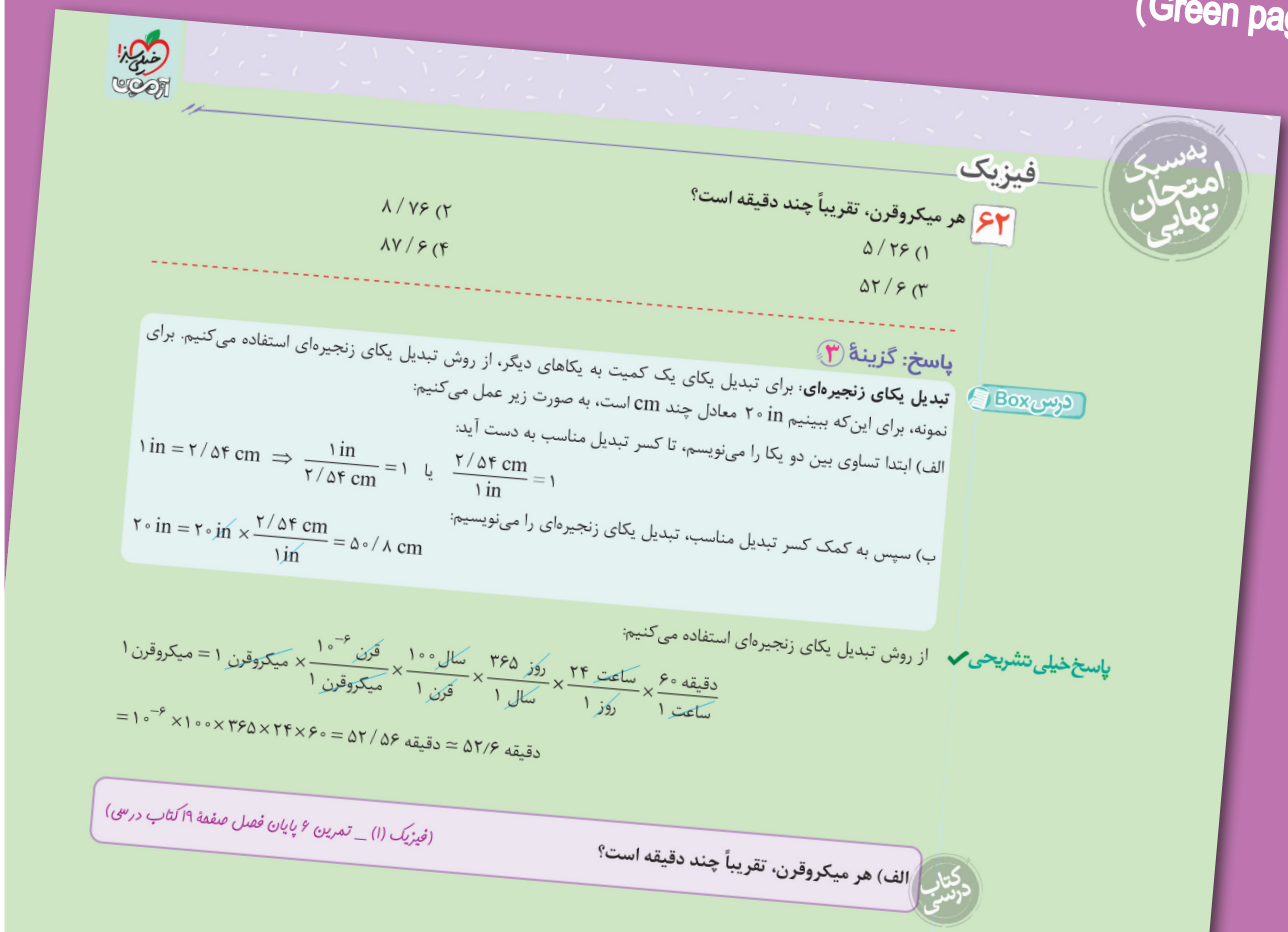
۱) پیوندی که بین قندهای دو نوکلئوتید مجاور برقرار است،

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

Green Page

- سؤال‌هایی که با توجه به تمرین‌ها و مثال‌های کتاب درسی و سؤال‌های امتحان‌های نهایی برگزار شده، تو آزمون خیلی سبز براتون شبیه‌سازی شدن، البته سؤال‌های خاص امتحان نهایی؛ همون سؤال‌هایی که تضمین می‌کنه ۲۰ بگیری
- (سبک و نوع نگارش سؤال‌ها مشابهت دقیق با امتحان‌های نهایی دارن)
- تقریباً تو هر آزمون، برای هر درس ۲ یا ۳ تا سؤال شبیه‌ساز نهایی (Green Page) داریم.
- رنگ زمینه صفحه پاسخنامه این سؤال‌ها سبزرنگه به همین دلیل معروفن به (Green page)

فیزیک

به‌سبک امتحان نهایی

۶۲ هر میکروقرن، تقریباً چند دقیقه است؟

۱) ۵/۲۶
۲) ۸/۷۶
۳) ۵۲/۶
۴) ۸۷/۶

پاسخ: گزینهٔ ۳

درس Box

تبدیل یکای زنجیره‌ای: برای تبدیل یکای یک کمیت به یکاهای دیگر، از روش تبدیل یکای زنجیره‌ای استفاده می‌کنیم. برای نمونه، برای این‌که ببینیم ۲۰ in معادل چند cm است، به صورت زیر عمل می‌کنیم:

الف) ابتدا تساوی بین دو یکا را می‌نویسم، تا کسر تبدیل مناسب به دست آید:

$$۱\text{ in} = ۲/۵۴\text{ cm} \Rightarrow \frac{۱\text{ in}}{۲/۵۴\text{ cm}} = ۱ \quad \text{یا} \quad \frac{۲/۵۴\text{ cm}}{۱\text{ in}} = ۱$$

ب) سپس به کمک کسر تبدیل مناسب، تبدیل یکای زنجیره‌ای را می‌نویسیم:

$$۲۰\text{ in} = ۲۰\text{ in} \times \frac{۲/۵۴\text{ cm}}{۱\text{ in}} = ۵۰/۸\text{ cm}$$

پاسخ خیلی تشریحی ✔ از روش تبدیل یکای زنجیره‌ای استفاده می‌کنیم:

$$\text{۱ میکروقرن} = ۱\text{ میکروقرن} \times \frac{\text{قرن } ۱۰^{-۶}}{\text{میکروقرن } ۱} \times \frac{\text{سال } ۱۰۰}{\text{قرن } ۱} \times \frac{\text{روز } ۳۶۵}{\text{سال } ۱} \times \frac{\text{ساعت } ۲۴}{\text{روز } ۱} \times \frac{\text{دقیقه } ۶۰}{\text{ساعت } ۱}$$

$$= ۱۰^{-۶} \times ۱۰۰ \times ۳۶۵ \times ۲۴ \times ۶۰ = ۵۲/۵۶\text{ دقیقه} \simeq ۵۲/۶\text{ دقیقه}$$

کتاب درسی الف) هر میکروقرن، تقریباً چند دقیقه است؟ (فیزیک (۱) _ تمرین ۶ پایان فصل صفحهٔ ۱۹ کتاب درسی)

پایین صفحه پاسخنامه این سؤال‌ها، سؤال اصلی که تو امتحان نهایی اومده (یا تمرین و مثال کتاب) با ذکر آدرسش نوشته شده.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

Red Page

- برای این که با سبک سؤال‌های کنکور خیلی دقیق آشنا بشین؛ خیلی سبز تو هر آزمون برای هر درس ۲ یا ۳ تا از سؤال‌های کنکور رو شبیه‌سازی می‌کنه.
- همیشه سعی میشه که این مدل شبیه‌سازی‌ها از بین (سؤال‌های کنکور) که معمولاً تکرار میشن انجام بشه
- توی پاسخنامه صفحه مربوط به پاسخ این سؤال‌ها رنگ زمینه قرمز داره به خاطر همین بهش می‌گیم (Red page)
- اگه دقت کنید می‌بینید که سبک و مدل این سؤال‌های شبیه‌سازی شده دقیقاً مثل همون سؤال کنکوره

مشابه کنکور

فیزیک

۴۵ معادلهٔ سرعت ـ زمان متحرکی که در امتداد محور x حرکت می‌کند، در SI به صورت $v = t^2 - 4t + 5$ است. شتاب متوسط این متحرک از مبدأ زمان تا لحظه‌ای که سرعت آن به $\vec{v} = (1\,m/s)\vec{i}$ می‌رسد، برحسب متر بر مربع ثانیه کدام است؟

۱) $4\vec{i}$ ۲) $-4\vec{i}$ ۳) $2\vec{i}$ ۴) $-2\vec{i}$

پاسخ: گزینهٔ ۴

Hint

سرعت در مبدأ زمان (v_0) و لحظهٔ t_1 که بردار سرعت در آن لحظه برابر $\vec{v}_1 = (1\,m/s)\vec{i}$ است را به دست آورید و سپس از رابطهٔ $\vec{a}_{av} = \frac{\Delta\vec{v}}{\Delta t}$ خواستهٔ سؤال را حساب کنید.

درس Box

بردار شتاب متوسط متحرک از رابطهٔ زیر به دست می‌آید:

$\vec{v}$: بردار سرعت متحرک (m/s)

t: زمان (s)

$$\vec{a}_{av} = \frac{\Delta\vec{v}}{\Delta t} = \frac{\vec{v}_2 - \vec{v}_1}{t_2 - t_1}$$

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: سرعت متحرک در مبدأ زمان را به دست می‌آوریم:

$$v_0 = (0)^2 - 4(0) + 5 = 5\,m/s$$

گام دوم: اکنون لحظه‌ای را که سرعت متحرک $1\,m/s$ است، محاسبه می‌کنیم:

$$v = t^2 - 4t + 5 = 1 \Rightarrow t^2 - 4t + 4 = 0 \Rightarrow (t-2)^2 = 0 \Rightarrow t = 2s$$

گام سوم: بردار شتاب متوسط متحرک را در بازهٔ زمانی ۰ تا ۲ ثانیه به دست می‌آوریم:

$$\vec{a}_{av} = \frac{\Delta\vec{v}}{\Delta t} = \frac{v_{2s} - v_0}{2-0} = \frac{(1-5)\vec{i}}{2} = (-2\,m/s^2)\vec{i}$$

کنکور

معادلهٔ سرعت ـ زمان متحرکی در SI به صورت $v = 2t^2 - 8$ است. شتاب متوسط آن در ۲ ثانیهٔ دوم چند متر بر مربع ثانیه است؟

(سؤال ۴۸ کنکور ریاضی ۱۴۰۴ ـ نوبت اول)

۱) ۱۸ ۲) ۱۲ ۳) ۸ ۴) ۴

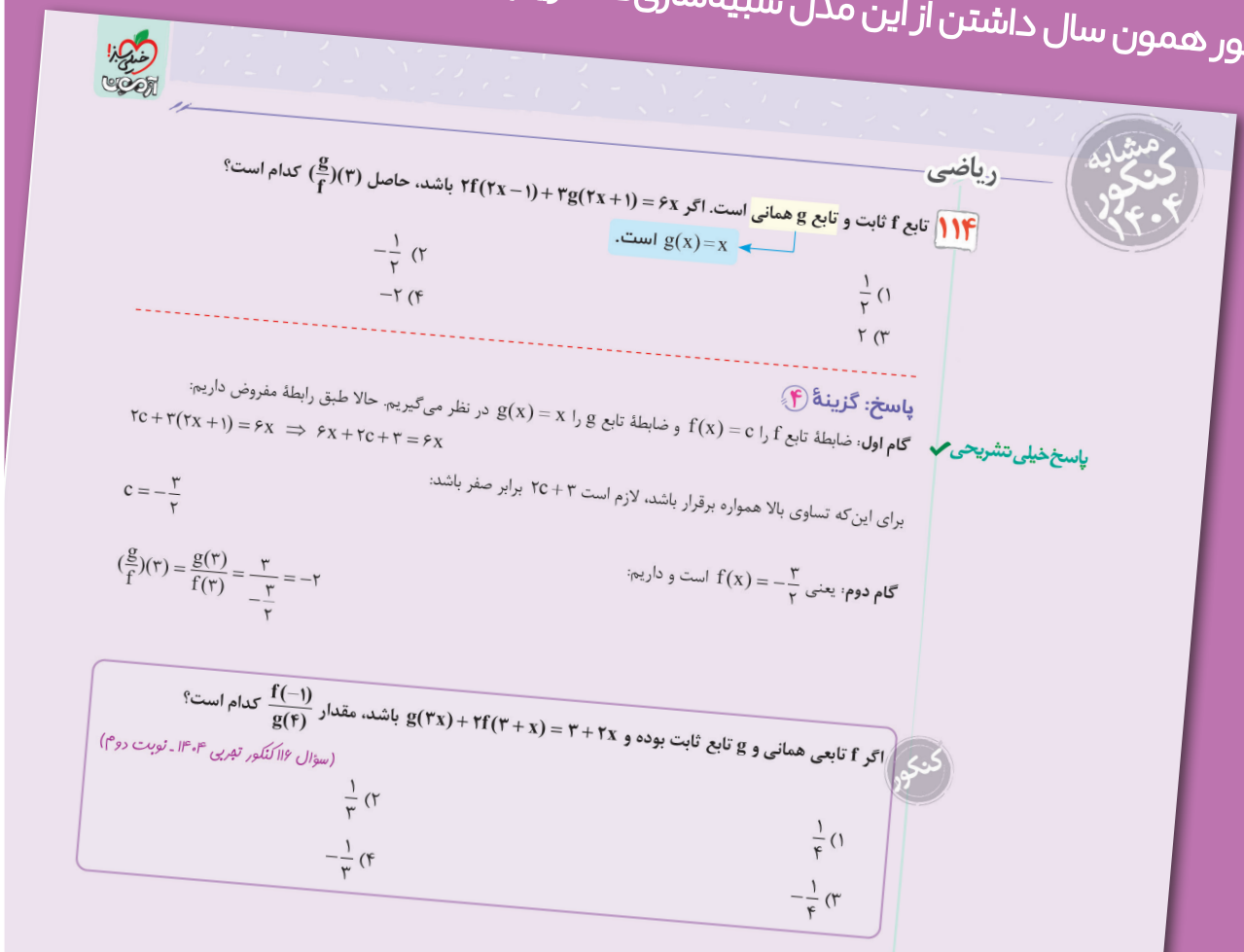
سؤال اصلی کنکور که این سؤال از درسش شبیه‌سازی شده رو می‌تونی پایین صفحهٔ پاسخنامه ببینید.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

Purple Page

- مرسومه که هر سال سؤال‌های یکی دو تا درس تو کنکور سراسری سخت‌تر (یا خاص‌تر) طراحی میشن
- مثلاً کنکور سال ۱۴۰۴ تو رشته ریاضی و تجربی درس‌های ریاضی و شیمی اینجوری بودن و برای رشته انسانی این اتفاق برای علوم و فنون و فلسفه (کمی هم جغرافیا) افتاده بود.
- خیلی سبز این مدل سؤال‌های خاص رو هم تو هر آزمون شبیه‌سازی می‌کنه (۱ یا ۲ سؤال برای هر درس)
- صفحه پاسخ هر کدوم از این سؤال‌ها رنگ زمینه بنفش داره.
- Purple Page برای همه درس‌ها نیست و فقط برای درس‌هایی که سؤال خاص‌تر (یا سخت‌تر) تو کنکور همون سال داشتن از این مدل شبیه‌سازی‌ها داریم.

ریاضی

مشابه کنکور ۱۴۰۴

۱۱۴ تابع f ثابت و تابع g همانی است. اگر $3g(2x+1)+2f(2x-1)=6x$ باشد، حاصل $(\frac{g}{f})(3)$ کدام است؟

$g(x)=x$ است.

۱) $\frac{1}{2}$
۲) $-\frac{1}{2}$
۳) ۲
۴) -2

پاسخ: گزینهٔ ۴

پاسخ خیلی تشریحی ✔

گام اول: ضابطهٔ تابع f را $f(x)=c$ و ضابطهٔ تابع g را $g(x)=x$ در نظر می‌گیریم. حالا طبق رابطهٔ مفروض داریم:

$$2c+3(2x+1)=6x \Rightarrow 6x+2c+3=6x$$

برای این‌که تساوی بالا همواره برقرار باشد، لازم است $2c+3$ برابر صفر باشد:

$$c=-\frac{3}{2}$$

گام دوم: یعنی $f(x)=-\frac{3}{2}$ است و داریم:

$$(\frac{g}{f})(3)=\frac{g(3)}{f(3)}=\frac{3}{-\frac{3}{2}}=-2$$

کنکور

اگر f تابعی همانی و g تابع ثابت بوده و $g(3x)+2f(3+x)=3+2x$ باشد، مقدار $\frac{f(-1)}{g(4)}$ کدام است؟

(سؤال ۱۱۶ کنکور تجربی ۱۴۰۴ - نوبت دوم)

۱) $\frac{1}{4}$
۲) $\frac{1}{3}$
۳) $-\frac{1}{4}$
۴) $-\frac{1}{3}$

سؤال اصلی کنکور که این سؤال با توجه به اون شبیه‌سازی شده هم پایین صفحهٔ پاسخنامه سؤال آورده شده که بتونی بلافاصله بعد از حل کردنش سؤال اصلی کنکورش رو هم ببینی و این مدل سؤال خاص رو دقیقاً به ذهن بسپری.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

پاسخنامه‌ای برای تکمیل یادگیری

- پاسخنامهٔ خیلی سبز فقط یک پاسخنامهٔ معمولی نیست، بلکه یه مسیره؛ یه مسیر فکر شده و مرحله به مرحله برای تکمیل یادگیری.
- هر سؤال و پاسخ رو تو یه صفحه میاریم که دسترسی به هر سؤال راحت‌تر باشه.

صورت سؤال رو دوباره اینجا میاره که حین بررسی پاسخنامه صورت سؤال هم دم دستت باشه.

گاهی وقت‌ها دلیل اینکه نتونستی به جواب برسی اینه که صورت سؤال رو خوب متوجه نشدی، **تعبیر سؤال** (که دقیقاً رو قسمت خاص فهم سؤال نوشته می‌شه) به فهم دقیق سؤال کمکت می‌کنه.

زیست‌شناسی

۱۶ شکل زیر، ترسیمی ساده مربوط به یکی از انواع الگوهای پیشنهادی برای همانندسازی دنا است. کد
به این شکل، درست بیان شده است؟ (فرض کنید تمام نوکلئوتیدهای دنای A معمولی هستند، در ضمن
را برابر با یک رشتهٔ پلی‌نوکلئوتیدی در نظر بگیرید.)

همانندسازی حفاظتی

۱) شکستن پیوند اشتراکی در این الگو تنها به واسطهٔ فعالیت نوکلئازی دنابسپاراز محتمل است.

۲) در این الگو برخلاف الگوی تأییدشده توسط مزلسون و استال، تغییر ساختار رشتهٔ الگو محتمل نیست.

۳) به دنبال ۲ دور همانندسازی دنای B با این الگو و در شرایطی مشابه با آزمایش مزلسون و استال، تشکیل نوار در میانهٔ لوله محتمل است.

۴) در پی ۴ دور همانندسازی دنای C با این الگو و در محیط دارای ^{15}N، فقط یک نوار در لول تشکیل می‌شود.

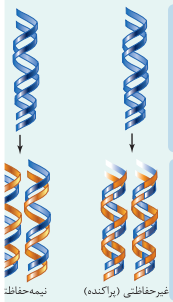
پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: زیست دوازدهم ـ فصل ۱ ـ طرح های همانندسازی

Hint

شکل، نشان‌دهندهٔ طرح همانندسازی حفاظتی است، چراکه در آن، هر دو رشتهٔ دنای اولیه به صورت دست‌نخ
وارد یکی از یاخته‌های حاصل می‌شوند. دو رشتهٔ دنای جدید هم، با هم، وارد یاختهٔ دیگر می‌شوند. از طرفی
دارای نیتروژن ۱۴ هستند و دنای C هم فقط دارای نیتروژن ۱۵ است.

درس Box

طرح‌های پیشنهادی همانندسازی دنا

حفاظتی: هر دو رشتهٔ دنای قبلی (اولیه) به صورت دست‌نخورده باقی مانده، وارد یکی از یاخته‌های حاصل از تقسیم می‌شوند، دو رشتهٔ دنای جدید هم وارد یاختهٔ دیگر می‌شوند؛ چون دنای اولیه به صورت دست‌نخورده در یکی از یاخته‌ها حفظ شده است.

نیمه‌حفاظتی: در این طرح در هر یاخته یکی از دو رشتهٔ دنا مربوط به دنای اولیه است و رشتهٔ دیگر با نوکلئوتیدهای جدید ساخته شده است، چون در هر یاختهٔ حاصل، فقط یکی از دو رشتهٔ دنای قبلی وجود دارد.

غیرحفاظتی (پراکنده): هر کدام از رشته‌های دناهای حاصل، قطعاتی از رشتهٔ قبلی و
صورت پراکنده در خود دارند.

پاسخ خیلی تشریحی

اگر دنا با نیتروژن ۱۵ (دنای C)، یک بار در محیط دارای نیتروژن ۱۵ به روش حفاظتی همانندسازی شود، در
دنا با نوکلئوتیدهای حاوی نیتروژن ۱۵ ایجاد می‌شود. اگر این دو دنای جدید دوباره به صورت حفاظتی همانند
دناهای دارای نیتروژن ۱۵ ایجاد می‌شود. پس در نهایت، فقط یک نوار در سانتریفیوژ ایجاد می‌شود که دناهای

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): طی همانندسازی دنا، هنگام اضافه‌شدن هر نوکلئوتید سه‌فسفاته به انتهای رشتهٔ پلی‌نوکلئوتیدی در
طی فعالیت بسپارازی دنابسپاراز، دوتا از فسفات‌های آن از نوکلئوتید جدا می‌شوند. طی فعالیت نوکلئازی د
فسفودی‌استر برای رفع اشتباه شکسته می‌شود. پس هم طی همانندسازی دنا (فعالیت بسپارازی) و هم طی
دنابسپاراز شکستن پیوند اشتراکی رخ می‌دهد.

نکته

اگر همانندسازی دنا در آزمایش‌های مزلسون و استال با الگوی حفاظتی ممکن باشد، به ازای هر دور همانندسا
تشکیل‌شده دارای چگالی سبک یا سنگین هستند و در لولهٔ آزمایش هیچ‌گاه دنایی با چگالی متوسط تشکیل

هدف اصلی این مدل پاسخنامه اینه که فقط پاسخنامه رو نخونی و رد بشی بلکه مرحله به مرحله بهت کمک بکنه خودت سؤال رو حل کنی.
Hint یه اشارهٔ دقیقه برای اینکه بدونی برای جواب دادن به این سؤال از کجا شروع کنی و چیکار کنی.

درس Box یه درسنامهٔ کامل در عین حال جمع‌وجوره برای یادآوری درسنامهٔ مربوط به اون سؤال.
اگه تا این مرحله هنوز به جواب نرسیدی درس‌باکس کمک می‌کنه به یادآوری و تلاش مجدد برای حل سؤال.

پاسخ خیلی تشریحی ✔ یه پاسخنامهٔ خیلی خیلی تشریحی که هم پاسخ درست رو کامل تشریح می‌کنه و هم تک‌تک گزینه‌هارو بررسی می‌کنه.
معمولاً این پاسخنامه گام به گامه و برای اینکه با خوندن گام اول دوباره سعی کنی ادامه راه‌حل رو خودت پیدا کنی.

نکته نکته‌های خیلی خاص (کنکوری)

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

گول‌نخوری سعی کردیم اشتباهات متدوالی که تو هر سؤال اتفاق می‌افته رو تحت عنوان گول نخوری برای هر سؤال بیاریم.
این قراره بهت کمک کنه که تو دام سؤال‌ها نیفتی و بعد از یه مدتی دام سؤال‌ها رو بشناسی.

یه‌جور دیگه اگر سؤال رو درست حل کردی یه راه حل متفاوت هم اینجا ببین.
یه‌جوردیگه نگاه کردن به هر سؤال کمک زیادی به بالا بردن سرعت حل تست‌ها می‌کنه.

تیزبازی حتی اگر یکی دوتا سؤال رو بتونی سر جلسه آزمون (مخصوصاً کنکور) سریع و خاص حل کنی علاوه بر ذخیره کردن زمان از نظر روحی هم خیلی خیلی بهت کمک می‌کنه.
تیزبازی یه آیتم جذابه برای یاد گرفتن و تمرین کردن حل سؤال‌ها با روش‌های تند و تیز.

شکل‌نامه شکل‌های کتاب تو بعضی از درس‌ها (مخصوصاً زیست‌شناسی) خیلی خیلی مهمه. موشکافی شکل‌های مهم کتاب درسی رو اینجا ببین.

مشاوره اهمیت تست‌ها توی کنکور، پرتکرار بودنشون و توضیحات تخصصی یه طراح حرفه‌ای رو توی مشاوره هر تست دقیق بخون.

این همه آیتم توی پاسخنامه به خاطر اینه که هر کسی متناسب با نیاز خودش از اون بهره‌مند بشه.

مثلاً کسی که به یه سؤال جواب درست داده فقط می‌تونه یه‌جوردیگه یا تیزبازی سؤال رو ببینه نه همه پاسخ‌نامه رو.

پاسخ خیلی تشریحی

موارد (ب) و (ت) درستاند.

بررسی موارد:

الف) یون‌ها با قرارگیری در مدار الکتریکی به سوی قطب‌های ناهمنام خود حرکت می‌کنند، نه قطب‌های همنام!

ب) گرافیت، رسانای الکترونی است و دو مادهٔ دیگر، رسانای جریان برق نیستند.

گول‌نخوری ترکیب‌های یونی در حالت جامد، رسانای جریان برق نیستند؛ زیرا یون‌ها در حالت جامد نمی‌توانند آزادانه جابه‌جا ش

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: برای این‌که نمودار سهمی پایین‌تر از خط قرار گیرد باید $(-2,3)$ مجموعهٔ جواب‌های نامعادلهٔ زیر باشد:

$$b < 2ax + 4b \Rightarrow x^2 - 3ax - 5b < 0$$

گام دوم: با توجه به تعیین علامت عبارت درجه ۲، می‌توان نتیجه گرفت که $x=-2$ و $x=3$ جواب $x^2 - 3ax - 5b = 0$ هستند، در نتیجه:

$$\left.\begin{matrix} 9a - 5b = 0 \\ +6a - 5b = 0 \end{matrix}\right\} \xrightarrow[\text{کم می‌کنیم}]{\text{بالایی را از پایینی}} 5 - 15a = 0 \Rightarrow a = \frac{1}{3}, b = \frac{6}{5}$$

$$\frac{1}{3} \times \frac{6}{5} = \frac{2}{5} = 0/4$$

یه‌جوردیگه می‌تونستی برای مشخص‌کردن a و b از S و P استفاده کنی.

$$3a = 1 \Rightarrow a = \frac{1}{3}$$

$$-5b = -6 \Rightarrow b = \frac{6}{5}$$

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: از جدول تعیین علامت استفاده می‌کنیم؛ زیرا دامنهٔ تابع f مجموعهٔ جواب‌های نامعادلهٔ $\frac{1-2x}{2[x]-1} \geq 0$ اس

	$\frac{1}{2}$	
	۰	−

و براساس روابط درس‌باکس، جدول تعیین علامت عبارت $2[x]-1$ را می‌نویسیم:

	1	
	−	+

گام دوم: حالا جدول هم‌زمان این دو عبارت را داریم:

	$\frac{1}{2}$		1	
	+	−		−
	−		−	+
	−	۰	+	−

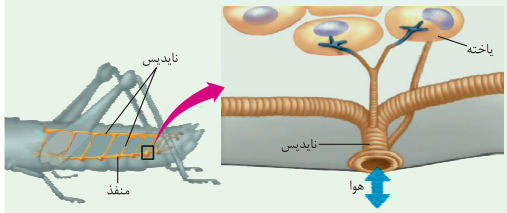
با توجه به جدول بالا، مجموعهٔ جواب‌های نامعادلهٔ $\frac{1-2x}{2[x]-1} \geq 0$ که همان دامنهٔ تابع f است، بازهٔ $[\frac{1}{2}, 1)$ خواهد هیچ عدد صحیحی را شامل نمی‌شود.

تیزبازی اگر $x \in \mathbb{Z}$، آن‌گاه $[x] = x$ و ضابطهٔ تابع f به صورت $f(x) = \sqrt{-1}$ خواهد شد که غیر قابل قبول است؛ پس شامل هیچ عدد صحیحی نیست.

شکل‌نامه

۱) قطر نایدیس‌ها با میزان انشعابات آن‌ها، رابطهٔ عکس دارد؛ یعنی هر چه‌قدر از بخش‌های ابتدایی به سمت انتهایی می‌رویم، قطر کاهش می‌یابد.

۲) جهت جریان هوا درون نایدیس‌ها دوطرفه است.

۳) از یک نایدیس می‌تواند انشعاباتی با قطر متفاوت جدا شود. این انشعابات می‌توانند به بخش‌های مختلف بدن بروند، گ به سمت منافذ تنفسی دیگر می‌روند تا با انشعابات آن‌ها یکی شوند، گروهی هم می‌توانند بروند و انشعابات پایانی نایدیس

۴) در مجاورت هر یاخته، ممکن است بیش از یک انشعاب پایانی وجود داشته باشد.

مشاوره تو یکی از سؤال‌های کنکور که تیپ مشابهی با سؤال ما داشت، یکی از موارد تو همهٔ گزینه‌ها تکرار شده بود (مثل مورد (د) تو این‌جا) خب این یعنی این گزینه درسته و لازم نیست بخونیدش، پس با خیالت راحت برو سراغ بقیهٔ گزینه‌ها و زمانت رو save کن.

درون سیتوپلاسم کروموزوم کمکی نیز حضور دارد و از نظر تعداد جایگاه آغاز همانندسازی و یک یا دو همانند اغلب پروکاریوت‌ها است.)

الف) ساختاری متشکل از دو رشتهٔ موازی است که در جهتی خاص حول محور فرضی پیچیده شده‌اند.

ب) در یک نقطهٔ ویژه از دنا، فرایند همانندسازی، آغاز شده و با رسیدن مجدد به آن پایان می‌یابد.

ج) مشابه دنای کمکی، از طریق بخش مشترکی به غشای یاخته اتصال می‌یابد.

د) تعداد ساختارهای Yشکل آن حین همانندسازی کم‌تر از دنای اصلی آغازیان است.

۱) «الف» و «د»
۲) «الف»، «ب» و «د»
۳) «ب»، «ج» و «د»
۴) «الف»، «ب»، «ج» و «د»

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

آزمون آزمایشی خیلی سبز

رشته انسانی

پایه یازدهم	مرحله سوم
۰۶ - ۱۴۰۵	۱۳/شهریور/۱۴۰۵

ویژه یازدهمی‌های ۱۴۰۵

ویژگی‌های برنامه راهبردی آزمون‌های آزمایشی خیلی سبز در تابستان ۰۶-۱۴۰۵

مرحله / پایه	اول ۲مرداد	دوم ۲۳مرداد	سوم ۱۳ شهریور	چهارم ۳مهر
دهم	✓	✓	✓	✓
یازدهم	–	✓	✓	–

۱- دوره دروس پایه دهم

۲- مطالعه‌بخشی از دروس پایه یازدهم

۳- امکان فرایند ترکیبی هر کدام از موارد فوق

- با توجه به موارد فوق، دفترچه آزمون خیلی سبز در این آزمون از ۲ قسمت تشکیل شده است که هر داوطلب باید در جلسه آزمون به یک یا دو قسمت (که قبلاً در پنل کاربری انتخاب کرده است) پاسخ دهد.
- آزمون مرحله دوم (همین دفترچه‌ای که در دست دارید) ادامهٔ پیشروی پایه دهم و یازدهم است.
- تمامی سرفصل‌های یازدهم، مجدداً از مهر، در برنامه راهبردی دیده شده است.

نام درس	طراحان به ترتیب حروف الفبا	مسئول درس ـ گزینشگر
ریاضی و آمار (۱) و (۲)	علی شهرابی	علی شهرابی
علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)	محمدعلی دولت‌خواهی ـ عارفه سادات طباطبایی‌نژاد ـ حسینعلی موسی‌زاده	ابوالفضل قاضی فخر آستانه
عربی، زبان قرآن (۱) و (۲)	بهروز حیدربکی ـ آریا ذوقی	بهروز حیدربکی
منطق دهم فلسفه (۱)	نگین تربتی سنجانی ـ علی سلوکی ـ مجید قدرتی‌پور	محمد کشوری
روان‌شناسی یازدهم	مهدی جاهدی	مهدی جاهدی
اقتصاد دهم	نوشین خدایی‌نیا	علی محسنی

مدیر تألیف آزمون: دکتر فاطمه آقاجانپور

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

دفترچه سؤالات آزمون‌های خیلی سبز، از همه نظر (تعداد سؤال‌ها، زمان پاسخگویی، نوع چینش گزینه‌ها، نوع صفحه‌آرایی، فونت سؤالات، سایز کلمات و اعداد، جای خالی محل انجام محاسبات و...) در شبیه‌ترین حالت به دفترچه سؤالات کنکور سراسری طراحی می‌شود.

Azmoon.kheilisabz.com

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

پایه دهم

چنان‌چه پایهٔ دهم را در پنل کاربری خود انتخاب کرده‌اید، به سؤالات این دفترچه مطابق جدول زیر در زمان مقرر پاسخ دهید.

مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی	بودجه‌بندی دروس
ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰ دقیقه	فصل ۲ (درس ۴) و فصل ۳ صفحهٔ ۶۳ تا ۹۸
علوم و فنون ادبی (۱)	۱۵	۱۱	۲۵	۲۰ دقیقه	درس ۷ تا ۹ و کارگاه تحلیل فصل سوم صفحهٔ ۵۹ تا ۷۸
عربی، زبان قرآن (۱)	۱۵	۲۶	۴۰	۲۰ دقیقه	درس ۵ و ۶ صفحهٔ ۶۷ تا ۹۲
منطق دهم	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰ دقیقه	درس ۷ و ۸ صفحهٔ ۶۲ تا ۸۲
اقتصاد دهم	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰ دقیقه	درس ۸ تا ۱۱ صفحهٔ ۸۱ تا ۱۲۸
مجموع	۶۰ سؤال			۸۰ دقیقه	–

آزمون آزمایشی خیلی سبز – رشته انسانی

پایه یازدهم – مرحله سوم – ۱۳ شهریور ۱۴۰۵

Telegram: @konkur_in

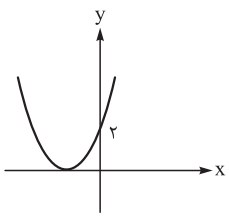
www.konkur.in

ریاضی و آمار دهم

۱- رأس سهمی $y = -x^2 + 2x - 4$ در کدام ناحیهٔ دستگاه مختصات قرار دارد؟

۱) اول ۲) دوم ۳) سوم ۴) چهارم

۲- شکل مقابل نمودار تابع با ضابطهٔ $f(x) = ax^2 + 6x + c$ است. مقدار ac کدام است؟

۱) $\frac{۲۷}{۲}$ ۲) ۱۲ ۳) ۱۸ ۴) ۹

۳- خط $y = mx + 10$ و سهمی $y = ax^2 - 3x - 2$ در نقاطی به طول‌های -2 و ۶ متقاطع‌اند. معادلهٔ محور تقارن سهمی کدام است؟

۱) $x = ۱/۵$ ۲) $x = -۱/۵$ ۳) $x = ۳$ ۴) $x = -۳$

۴- شرکتی هر کالا را ۱۸۰ واحد پول می‌فروشد و تابع هزینهٔ آن به ازای تولید x کالا به صورت $C(x) = 2x^2 + 100x + 50$ است. زمانی که سود ماکزیمم است، درآمد شرکت چند واحد پول است؟

۱) ۳۶۰۰ ۲) ۲۴۰۰ ۳) ۴۸۰۰ ۴) ۷۲۰۰

۵- برای موضوع «بهترین بازیکن فوتبال سال» کدام روش جمع‌آوری داده‌ها مناسب است؟

۱) مصاحبه ۲) مشاهده ۳) دادگان‌ها ۴) پرسش‌نامه

۶- میانگین اعداد طبیعی x^2، x، $2x$ و $3x$، برابر با ۶ است. میانهٔ این اعداد کدام است؟

۱) ۵ ۲) ۶ ۳) ۷/۵ ۴) ۹

۷- ۱۲ دادهٔ آماری داریم. همهٔ آن‌ها را در ۳ ضرب کرده و سپس به هر کدام ۶ واحد اضافه می‌کنیم. اگر میانگین داده‌های جدید از میانگین داده‌های اولیه، ۱۵ واحد بیشتر باشد، میانگین داده‌های اولیه کدام است؟

۱) ۳ ۲) ۴/۵ ۳) ۶ ۴) ۷/۵

۸- واریانس داده‌های ۱، ۲، ۴، ۸ و ۱۰ کدام است؟

۱) ۱۱ ۲) ۱۲ ۳) ۱۳ ۴) ۱۴

۹- میانگین و دامنهٔ تغییرات ۶ دادهٔ آماری به ترتیب ۹ و صفر است. اگر دو دادهٔ ۵ و ۱۳ را به آن‌ها اضافه کنیم، واریانس ۸ دادهٔ حاصل کدام است؟

۱) ۲ ۲) ۴ ۳) ۶ ۴) ۸

۱۰- مجموعهٔ A شامل تمام مضارب ۵ است که بین ۱۳ و ۶۲ هستند. دامنهٔ میان‌چارکی اعضای A کدام است؟

۱) ۲۲/۵ ۲) ۲۰ ۳) ۲۷/۵ ۴) ۲۵

محل انجام محاسبات

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

علوم و فنون ادبی دهم

۱۱- کدام گزینه دربارهٔ نام‌گذاری سبک‌ها براساس «دورهٔ اثر، موضوع، مخاطب، هدف و قلمرو دانشی» به ترتیب درست است؟

۱) فکاهی، فلسفی، عامیانه، عرفانی، غزنوی

۲) مشروطه، حماسی، عالمانه، تعلیمی، علمی

۳) غزنوی، عرفانی، تعلیمی، عامیانه، مشروطه

۴) عرفانی، فلسفی، غزنوی، مشروطه، علمی

۱۲- کدام بیت فاقد ویژگی‌های زبانی خراسانی است؟

۱) بدان ایزدی جاه و فرّ کیان / ز نخجیر گور و گوزن ژیان

۲) گران‌مایه جمشید فرزند او / کمر بست یک‌دل پر از پند او

۳) به جمشید بر گوهر افشاندند / مر آن روز را روز نو خواندند

۴) سپر بر سر آورد شیر اله / علم کرد شمشیر آن اژدها

۱۳- کدام گزینه‌ها از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی نیست؟

الف) روح شادی، نشاط و خوش‌باشی در شعر غلبه دارد.

ب) قافیه و ردیف بسیار ساده است.

ج) قالب عمدهٔ شعر این دوره قصیده است.

د) مضمون عمدهٔ اشعار این سبک، حماسه، مدح و اندرز و ... است.

ه) استفاده از دو نشانه برای یک متمم.

۱) «ج»، «د»، «ه» ۲) «الف»، «ج»، «د» ۳) «الف»، «د»، «ه» ۴) «ب»، «د»، «ه»

۱۴- درستی و نادرستی گزینه‌های زیر را مشخص کنید.

الف) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا (سبک نثر غزنوی و سلجوقی)

ب) افزایش کاربرد نشانهٔ جمع فارسی بر جمع عربی (سبک نثر سامانی)

ج) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار (سبک نثر غزنوی و سلجوقی)

د) حذف افعال به قرینه (سبک نثر غزنوی و سلجوقی)

ه) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی (سبک نثر غزنوی و سلجوقی)

۱) نادرست، درست، درست، درست، نادرست

۲) نادرست، درست، نادرست، درست، نادرست

۳) درست، درست، نادرست، درست، نادرست

۴) نادرست، نادرست، درست، درست، نادرست

۱۵- وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«در میان پردهٔ خون عشق را گلزارها / عاشقان را با جمال عشق بی‌چون کارها»

۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۲) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۳) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعی

۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۶- با توجه به وزن‌های زیر، ترتیب کدام گزینه درست است؟

- **مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن**
- **مفاعیلن مفاعیلن مفاعی**
- **فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن**
- **فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن**

الف) ز اندازه بیرون تشنه‌ام ساقی بیار آن آب را — اول مـرا سـیراب کن وانگه بـده اصحاب را
ب) سـاقیا در نـوش آور شـیرهٔ عنقـود را — در صبـوح آور سبک‌مسـتان خواب‌آلود را
ج) همه دانند که من سـبزهٔ خط دارم دوسـت — نـه چـو دیگـر حیـوان سـبزهٔ صحرایی را
د) چـو مـا در چنـگ عشـق انـدر فتادیـم — چـه کـم آیـد بـر مـا چنـگ و سـرنا

۱) «الف»، «د»، «ج»، «ب»
۲) «الف»، «ج»، «ب»، «د»
۳) «ب»، «ج»، «د»، «الف»
۴) «ب»، «الف»، «ج»، «د»

۱۷- در کدام بیت حذف همزه دیده نمی‌شود؟

۱) گـر عـزم جفـا داری سـر در رهـت انـدازم — ور راه وفـا گیـری جـان در قدمـت ریـزم
۲) جرمـی نکـرده‌ام کـه عقوبـت کنـد ولیـک — مـردم بـه شـرع می‌نکشـد ترک مسـت ما
۳) رفتیـم اگـر ملـول شـدی از نشسـت مـا — فرمـای خدمتـی کـه برآیـد ز دسـت مـا
۴) هر تیر که در کیش است گر بر دل ریش آید — مـا نیـز یکـی باشـیم از جملـهٔ قربان‌هـا

۱۸- در همهٔ گزینه‌ها مصوت بلند «و» و صامت «و» دیده می‌شود، به‌جز ..... .

۱) یـار بارافتـاده را در کاروان بگذاشـتند — بی‌وفـا یـاران کـه بربسـتند بـار خویـش را
۲) وه کـه گـر مـن بازبینم چهـر مهرافـزای او — تـا قیامـت شـکر گویـم طالـع پیـروز را
۳) گـر من از سـنگ ملامـت روی برپیچم زنم — جـان سـپر کردنـد مردان نـاوک دلـدوز را
۴) دوسـت می‌دارم مـن این نالیدن دلسـوز را — تـا به هر نوعی که باشـد بگذارنم روز را

۱۹- کدام بیت موازنه ندارد؟

۱) بـوی جـوی مولیـان آیـد همـی — یـاد یـار مهربـان آیـد همـی
۲) در خطـاب آدمـی ناطـق بـدی — در نـوای طوطیـان حـاذق بـدی
۳) ایـن خـورد زایـد همـه بخـل و حسـد — وان خـورد زایـد همـه نـور احـد
۴) کافـران انـدر مـری بوزینـه طبـع — آفتـی آمـد درون سـینه طبـع

۲۰- کدام گزینه ترصیع دارد؟

۱) لعنةاللّٰـه ایـن عمـل را در قفـا — رحمةاللّٰـه آن عمـل را در وفـا
۲) در علاجـش سـحر مطلـق را ببیـن — در مزاجـش قـدرت حـق را ببیـن
۳) زهی دولت زهی رفعت زهی بخت و زهی اختر — که مطلوب همه جان‌ها کند از جان طلب ما را
۴) درآید جان‌فزای من گشاید دست و پای من — که دستم بست و پایم هم کف هجران پابرجا

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۲۱- ترتیب آرایه‌های «موازنه، سجع، ترصیع، موازنه، ترصیع» در کدام گزینه درست آمده است؟

الف) صحت این حس بجویند از طبیب / صحت این حس بجویند از حبیب
ب) ملکی که پریشان شد از شومی شیطان شد / باز آنِ سلیمان شد تا باد چنین بادا
ج) آن یکی را روی او شد سوی دوست / وان یکی را روی او خود روی اوست
د) اعتماد جمله بر گفتار او / اقتدای جمله بر رفتار او
ه) عین آن تخییل را حکمت کند / عین آن زهراب را شربت کند

۱) «د»، «ب»، «الف»، «ه»، «ج»
۲) «الف»، «ب»، «ج»، «د»، «ه»
۳) «ب»، «د»، «الف»، «ج»، «ه»
۴) «ج»، «الف»، «ب»، «ه»، «د»

۲۲- آرایه‌های مقابل ابیات داده‌شده همه درست است، به‌جز ..... .

۱) بر خیالی صلحشان و جنگشان / در خیالی فخرشان و ننگشان (ترصیع)
۲) صحت این حس ز معموری تن / صحت آن حس ز تخریب بدن (موازنه)
۳) چو نتوان ساخت بی‌رویت بباید ساخت با خویت / که ما را از سر کویت سر دعوا نمی‌باشد (سجع)
۴) تیر بلای او را جز دل هدف نباشد / تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد (موازنه)

۲۳- کدام گزینه با بیت داده‌شده، قرابت معنایی بیشتری دارد؟

«جفا پل بود بر عاشق شکستی / وفا گل بود بر دشمن فشاندی»

۱) گلزار و باغ عالمی چشم و چراغ عالمی / هم درد و داغ عالمی چون پا نهی اندر جفا
۲) جانب اغیار دارد آن جفاجو بیشتر / با گران‌جانان بود میل ترازو بیشتر
۳) گفتم ای چرخ فلک مرد جفای تو نی‌ام / گفت زبون یافت مگر ای سره این مرد مرا
۴) آن دم که ز بدخویی دشنام و جفا گویی / می‌گو که جفای تو حلواست همه حلوا

۲۴- کدام گزینه با ابیات دیگر قرابت معنایی ندارد؟

۱) من از دماغ بریدم امید و از سر نیز / تو را دماغ تروتازه مرتجاست مخسب
۲) صبح امید خندهٔ شادی نمی‌کند / تا ناامید از همه دنیا نمی‌شوی
۳) زین‌سان که ناامید ز نشوونما منم / برگ خزان رسیده چنین ناامید نیست
۴) در سوختن بلند نشد دود این سپند / چون من کسی ز نشوونما ناامید نیست

۲۵- کدام گزینه‌ها با بیت زیر قرابت معنایی دارند؟

«اگر کاری کنی مزدی ستانی / چو بیکاری یقین بی‌مزد مانی»

الف) برگو غزلی برگو پامزد خود از حق جو / بر سوخته زن آبی چون چشمهٔ حیوانی
ب) زان مزد کار می‌نرسد مر تو را که هیچ / پیوسته نیستی تو در این کارگه گهی
ج) هم مقلد نیست محروم از ثواب / نوحه‌گر را مزد باشد در حساب
د) حال است محال او مزد است وبال او / عدل است همه ظلمش داد است از او پنهان
ه) بنویس برات این مزد مرا / تا نقد کنم از عامل تو

۱) «الف»، «ب»، «ج»
۲) «الف»، «ج»، «ه»
۳) «ب»، «ج»، «د»
۴) «ج»، «د»، «ه»

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

عربی، زبان قرآن دهم

• **عَيِّن الأنسب في الجواب للتّرجمة أو المفهوم من أَو إلى العربيّة (٢٦ - ٣٢):**

٢٦- ﴿قُل سيروا في الأرض فانظروا كيف بدأ الخلقَ﴾: بگو ...

۱) در زمین سیر کنید تا ببینید که چه‌طور آفرینش آغاز گردیده است!

۲) در زمین بگردید و بنگرید چگونه آفرینش را آغاز کرد!

۳) بر زمین سیر کنید و بنگرید چه‌طور خلقت شروع شد!

۴) در زمین بگردید تا ببینید چگونه خلقتش را آغاز نمود!

٢٧- «ربّما يَستعين البشر بالبَكتيريا المضيئة لإنارة المدن!»:

۱) ای بسا بشر با استفاده از باکتری درخشان شهرها را نورانی کند!

۲) شاید انسان برای نورانی‌کردن شهرها از باکتری نورانی یاری بجوید!

۳) چه‌بسا انسان برای نورانی‌شدن شهرها از باکتری درخشان استفاده کند!

۴) گاهی انسان برای نورانی‌شدن شهرها از باکتری نورانی کمک می‌گیرد!

٢٨- «تنوّع مناطق الجذب السياحيّ في بلادنا يشجّع السُّيّاح إلى السفر إليها لقضاء العطلات!»:

۱) تنوّع مناطق دارای جاذبهٔ جهانگردی در کشورمان گردشگران را به سفر به آن برای سپری‌کردن تعطیلات تشویق می‌کند!

۲) متنوّع‌بودن مناطق دارای جاذبهٔ توریستی کشورمان گردشگرها را به سفر به آن‌جا برای گذران تعطیلات تشویق می‌نماید!

۳) مناطق جذاب گردشگری متنوع در کشورمان گردشگران را برای گذران تعطیلات به سفر به آن دعوت می‌کند!

۴) در کشورمان تنوّع مناطق دارای جاذبهٔ جهانگردی هست که گردشگرها را به سفر به آن برای سپری‌کردن تعطیلات دعوت می‌کند!

٢٩- عيّن الصحيح:

۱) قد اشتهرت محافظة كرمان بإنتاج الفُستق و السجّاد!: استان کرمان به تولید فندق و فرش مشهور شده است!

۲) الحمق الأكبر هو أن نُغرق في مدح أو ذمّ شخص!: بزرگ‌ترین نادانی آن است که در ستایش یا نکوهش کسی اغراق کنیم!

۳) الحرباء دون أَن تُحرِّك رأسَها تُدير عينيها في الاتّجاهات المختلفة!: آفتاب‌پرست بدون این‌که سرش را تکان بدهد، چشمش را در جهت‌های مختلف می‌چرخاند!

۴) لكثير من النباتات البرّيّة خواصّ طبّيّة يَستعملها الإنسان للوقاية من الأمراض!: بسیاری از گیاهان خشکی، خواصی پزشکی دارند که انسان آن‌ها را برای پیشگیری از بیماری‌ها به کار می‌گیرد!

٣٠- عيّن الخطأ:

۱) لا بُدَّ مِن تأليف كتاب لإحصاء المعالم الأثريّة في إيران!: تألیف کتابی برای شمارش آثار تاریخی در ایران ناگزیر است!

۲) شرّ الناس من يَأمر غيره بالبرّ و يَنسى نفسَه!: بدترین مردم کسی است که دیگری را به نیکی امر می‌کند و خودش را فراموش می‌نماید!

۳) إنّ هذه الأضواءَ تنبعث من عمق المحيط!: بی‌گمان این نورها را از عمق اقیانوس می‌فرستند!

۴) صوت الغراب يُحذِّر الحيوانات حتّى تبتعد عن منطقة الخطر!: صدای کلاغ به حیوانات هشدار می‌دهد تا از منطقهٔ خطر دور شوند!

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۳۱- «دوستم یک بیماری پوستی داشت، پس به بیمارستان رفت!»:

۱) كان لصديقي مرض جِلديّ فذهب إلى المستشفى!

۲) لصديقي مرض في جلده ثمّ ذهب إلى المستشفى!

۳) صديقي مرض في جلده فذهب الى المستوصف!

۴) كان صديقي مرض جِلديّ فذهب إلى المستوصف!

۳۲- «الدهر يومان؛ يوم لك و يوم عليك!» عيّن غير المناسب للمفهوم:

۱) دوام الحال من المحال!

۲) هر که آمد عمارتی نو ساخت — رفت و منزل به دیگری پرداخت

۳) اگر غم خورد بایدت یا سرور — گذر دارد این هر دو بر یکدگر

۴) چنین است رسم سرای درشت — گهی پشت به زین و گهی زین به پشت

•اِقرأ النصّ التالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النصّ (۳۳ ـ ۳۶):

يُعَدّ (يُعتَبرُ) البومُ من طيور تنشط بعد غروب الشمس و يمتاز بحاسّة سمع قويّة تساعده على أن يجد صيده. كما يستطيع الطيران بهدوء فيقترب من صيده دون أن يشعر به. يعيش البوم في المناطق المختلفة كالغابات و الصحارىٰ و يساعد الطبيعة في الحفاظ على توازنها من خلال صيد بعض الحشرات فيعتبره العلماء من الطيور المهمّة في الطبيعة.

۳۳- ما هو الارتباط بين الجملتين؟ «يمتاز بحاسّة سمع قويّة.» و «يستطيع الطيران بهدوء.»؟

۱) سبب و نتيجة!

۲) شرط و جزاء!

۳) صفتان تساعدان على تحقيق هدف واحد!

۴) مقارنة بين صفتين متضادّتين!

۳۴- المواضيع الّتي طُرحت في النصّ جاءت .....

۱) من الأهمّ إلى الأقلّ أهمّيّة!

۲) من المشكلة إلى الحلّ!

۳) من الماضي إلى الحاضر!

۴) من الصفات إلى الأهمّيّة!

۳۵- عيّن الخطأ:

۱) لا يطير في الليل إلّا البوم!

۲) حينما تطلع الشمس فالبوم يختفي!

۳) البوم لا يصيد إلّا في اللّيل!

۴) البوم نافع لمكان يعيش فيه!

۳۶- عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفيّ:

۱) تُساعِدُ: فعل مضارع ـ للمفرد المؤنّث ـ متعدٍّ ـ مزيد ثلاثي (اشتقاقه من «س ع د»)/ مفعوله ضمير متّصل

۲) يَشعُر: مضارع ـ حروفه كلّها أصليّة (= مجرّد ثلاثي) ـ للمفرد المذكّر الغائب/ الجملة فعليّة

۳) المُخْتَلِفَة: اسم ـ مفرد مؤنث ـ على وزن «مُفْتَعِلَة» ـ معرب/ صفة

۴) الحَشَرات: اسم ـ جمع سالم (مفرده مؤنّث)/ صفة

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

• **عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٣٧ ـ ٤٠):**

٣٧- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) المِحْرار لِلْاِطِّلاعِ عَلَى دَرَجَة حَرارَة الجِسْمِ!
٢) قَدْ أنْشَدَ شاعِرانَ قَصيدَتَيْنِ عِنْدَ مُشاهِدَتِهِما!
٣) لا تَعيشُ حَيَواناتٌ مائيَّةٌ في أعْماق المُحيط!
٤) يَلعقُ القِطُّ جُرْحَهُ عِدَّة مَرّات حَتّى يَلْتَئِم!

٣٨- عيّن ما ليس فيه اسم مبنيّ:

١) بالحلم عن الأحمق تزداد السكينة!
٢) بعض التجارب صعبة ولكنّها مفيدة!
٣) أين تذهب طالبات الصّفّ الثامن!
٤) هؤلاء الزملاء يقومون بأداء الواجبات!

٣٩- عيّن المفعول منصوباً بالياء:

١) هل ذاك الكلام يُقنع المستمعين حقّاً!
٢) رأينا مساكين قد جلسوا إلى جانب الشارع!
٣) ناديتُ بنتي و طلبتُ منها المساعدة!
٤) اِشتريتُ من السوق فساتين خضراء!

٤٠- عيّن «ما» مضافاً إليه:

١) الخير ما يحدث في حياتك!
٢) لا تقلْ ما يَضُرُّ الآخرين!
٣) أُطلب لغيرك ما تطلبه لنفسك!
٤) أقلّ ما أُريده منكم كتابة التمارين!

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

منطق دهم

۴۱- برای به دست آوردن نقیض یک قضیه، چه تغییری باید در آن ایجاد شود؟

۱) فقط کمیت تغییر کند.
۲) فقط کیفیت تغییر کند.
۳) هم کمیت و هم کیفیت تغییر کند.
۴) نه کمیت و نه کیفیت تغییر نمی‌کند.

۴۲- اگر قضیهٔ «هر الف ب است.» درست باشد، درستی یا نادرستی کدام‌یک از قضایای زیر را نمی‌توان از آن به صورت منطقی استنتاج کرد؟

۱) بعضی الف ب نیست.
۲) بعضی ب الف است.
۳) بعضی الف ب است.
۴) بعضی ب الف نیست.

۴۳- کدام گزینه نمونه‌ای از مغالطهٔ «استثنای قابل چشم‌پوشی» است؟

۱) بیشتر پرندگان می‌توانند پرواز کنند، اما برخی مانند شترمرغ نمی‌توانند.
۲) همهٔ خودروهای این شرکت کم‌مصرف هستند؛ هرچند چند مدل مصرف سوخت بالایی دارند، اما آن‌ها را نادیده می‌گیریم.
۳) برخی ورزشکاران حرفه‌ای رژیم غذایی خاصی دارند.
۴) هر ادعای علمی باید با شواهد پشتیبانی شود.

۴۴- عکسِ مستویِ قضیهٔ «همهٔ پزشکان تحصیل‌کرده هستند.» کدام است؟

۱) همهٔ تحصیل‌کرده‌ها پزشک هستند.
۲) بعضی تحصیل‌کرده‌ها پزشک هستند.
۳) هیچ تحصیل‌کرده‌ای پزشک نیست.
۴) بعضی پزشکان تحصیل‌کرده نیستند.

۴۵- علامت دامنهٔ مصادیق «محمول» در نتیجهٔ کدام‌یک از قیاس‌های زیر با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) برخی انسان‌ها ظاهربین هستند؛ هیچ متفکر ژرف‌اندیشی ظاهربین نیست.
۲) هر فیلسوفی اهل استدلال است؛ هیچ اهل استدلالی در پی سفسطه‌گری نیست.
۳) سهروردی صرفاً بر استدلال عقلی تکیه نمی‌کند؛ هر پیرو مکتب مشاء محض، صرفاً بر استدلال عقلی تکیه می‌کند.
۴) برخی مفاهیم کلی، ذاتی ماهیت هستند؛ هر ذاتیِ ماهیتی، غیر قابل انفکاک از ماهیت است.

۴۶- فرض کنید یک قیاس اقترانی معتبر در «شکل سوم»، دارای مقدمه‌ای از نوع «موجبهٔ کلیه» است. کدام‌یک از وضعیت‌های زیر دربارهٔ این استدلال امکان‌پذیر است؟

۱) مقدمهٔ نخست این قیاس یعنی صغرای آن، سالبه باشد.
۲) مصادیق موضوع در قضیهٔ نتیجه، به طور کامل مورد حکم قرار گیرد.
۳) دامنهٔ مصادیق محمول در هر دو مقدمه، دارای علامت منفی باشد.
۴) حد مشترکِ میان دو مقدمه، در هر دو قضیه علامت منفی بپذیرد.

۴۷- وضعیت علامت دامنهٔ مصادیق موضوع و محمول در کدام گزینه با قضیهٔ «هیچ استدلالِ باطلی، یقین‌آور نیست.» یکسان است؟

۱) هر قیاس اقترانی، معتبر و نتیجه‌بخش نیست.
۲) غالب متفکران، به اصل علیت در جهان باور دارند.
۳) همهٔ این مسیر طولانی را به تنهایی طی نکردم.
۴) گاهی انسان‌ها از خطاهای گذشتهٔ خود درس نمی‌گیرند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۴۸- با توجه به مبحث قیاس اقترانی، کدام گزاره قابل پذیرش است؟

۱) برای معتبربودن یک قیاس لازم است حتماً یکی از محصورات چهارگانه به عنوان نتیجه ذکر شود.

۲) اگر مقدمات یک قیاس نامعتبر را عکس مستوی کنیم، قیاسی که به دست می‌آید هم نامعتبر است.

۳) برای نتیجهٔ درست گرفتن در یک قیاس اقترانی بهتر است ابتدا از درستی یا نادرستی مقدمات اطمینان حاصل کنیم.

۴) در قیاس اقترانی همواره می‌توان موضوع نتیجه را از مقدمهٔ اول و محمول آن را از مقدمهٔ دوم استنتاج و استخراج کرد.

۴۹- در کدام‌یک از موارد زیر، ساختار قیاس لزوماً به بی‌اعتباری استدلال ختم نمی‌شود؟

۱) قیاس شکل اولی که مقدمهٔ اول آن دارای کیفیت سالبه باشد.

۲) قیاس شکل دومی که در هیچ‌کدام از مقدمات آن، محمول از موضوع سلب نشده باشد.

۳) قیاس شکل چهارمی که مقدمهٔ دوم آن از نوع سالبهٔ جزئیه باشد.

۴) قیاس شکل سومی که مقدمهٔ اول آن، شامل تمام مصادیق حد وسط باشد.

۵۰- اگر نتیجهٔ یک قیاس معتبر، قضیهٔ «بعضی از دانش‌آموزان درس‌خوان نیستند.» باشد، کدام گزینه مقدمات این قیاس است؟

۱) بعضی دانش‌آموزان بی‌انضباط هستند؛ هیچ بی‌انضباطی درس‌خوان نیست.

۲) هر دانش‌آموزی بی‌انضباط است؛ بعضی درس‌خوان‌ها بی‌انضباط نیستند.

۳) بعضی از دانش‌آموزان درس‌خوان هستند؛ هر بی‌انضباطی درس‌خوان است.

۴) هر دانش‌آموزی بی‌انضباط است؛ بعضی بی‌انضباط‌ها درس‌خوان نیستند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

اقتصاد دهم

۵۱- کدام گزینه پاسخ عبارات زیر را به درستی نشان داده است؟

الف) کدام گزینه از مؤلفه‌های تشکیل‌دهندهٔ HDI می‌باشد؟

ب) در گزارش توسعهٔ انسانی، ایران در رتبهٔ ..... قرار دارد و جزء کشورهای ..... به شمار می‌رود.

ج) پیشرفت اقتصادی، یک مفهوم ..... است.

۱) الف) نرخ باروری ب) ۶۹ ـ با توسعه‌یافتگی بالا ج) کمی، کیفی

۲) الف) دسترسی به غذای کافی و سالم ب) ۶۵ ـ با توسعه‌یافتگی بالا ج) کیفی

۳) الف) امید به زندگی در بدو تولد ب) ۶۹ ـ در حال توسعه ج) کیفی

۴) الف) کاهش آلاینده‌های محیط زیست ب) ۶۵ ـ با توسعه‌یافتگی بالا ج) کمی، کیفی

۵۲- هر یک از عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام بخش از تاریخ معاصر ایران است؟

- **بهبود خدمات پستی و انتقال وجوه بین شهرها**
- **اقتصاد یکپارچه و مستقل هماهنگ با لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور**
- **نظام نوین در مالیات‌ستانی**
- **تأسیس شرکت اسلامیه**

۱) قاجار ـ حکومت صفویه ـ پهلوی ـ قاجار

۲) پهلوی ـ قاجار ـ نیمهٔ دوم حکومت صفویه ـ قاجار

۳) قاجار ـ نیمهٔ اول حکومت صفویه ـ پهلوی ـ دوران شکوفایی تمدن اسلامی

۴) پهلوی ـ قاجار ـ نیمهٔ دوم حکومت صفویه ـ دوران شکوفایی اسلامی

۵۳- با توجه به مفهوم بیکاری و انواع آن، پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) کدام بیکاری ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود است؟

ب) چنان‌چه تولیدات در یک اقتصاد فرضی، در نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید قرار داشته باشد، احتمال رواج کدام نوع بیکاری بیشتر است؟

ج) کدام بیکاری هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد؟

۱) بیکاری ساختاری ـ بیکاری دوره‌ای ـ بیکاری دوره‌ای

۲) بیکاری ساختاری ـ بیکاری اصطکاکی ـ بیکاری دوره‌ای

۳) بیکاری اصطکاکی ـ بیکاری ساختاری ـ بیکاری دوره‌ای

۴) بیکاری ساختاری ـ بیکاری اصطکاکی ـ بیکاری ساختاری

محل انجام محاسبات

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵۴- اقتصاد کشوری در سال گذشته با تورم مواجه بوده است. اعمال کدام سیاست پولی، توسط بانک مرکزی می‌تواند شرایط اقتصادی این کشور را بهبود ببخشد و یکی از روش‌های اعمال این سیاست چیست؟

۱) افزایش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انبساطی) ـ فروش اوراق مشارکت

۲) کاهش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انقباضی) ـ خرید اوراق مشارکت

۳) افزایش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انبساطی) ـ خرید اوراق مشارکت

۴) کاهش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انقباضی) ـ فروش اوراق مشارکت

۵۵- کدام گزینه به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص می‌کند؟

الف) اساسی‌ترین شاخص ارزیابی وضعیت اشتغال کشور، نرخ اشتغال است.

ب) تغییرات در فناوری صنعتی به نوعی می‌تواند موجب رکود اقتصادی شود.

ج) استفاده از طلا و نقره در معاملات موجب رونق حمل‌ونقل در کشورها شد.

د) سپرده‌های دیداری سپرده‌هایی هستند که سپرده‌گذاران می‌توانند هنگام نیاز به پول، چک صادر کنند.

۱) الف) نادرست/ ب) نادرست/ ج) درست/ د) درست ۲) الف) نادرست/ ب) درست/ ج) درست/ د) درست

۳) الف) درست/ ب) درست/ ج) نادرست/ د) نادرست ۴) الف) درست/ ب) نادرست/ ج) درست/ د) نادرست

۵۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) یک کشور با صرفه‌جویی و افزایش سرمایهٔ انسانی می‌تواند به پیشرفت برسد.

ب) گاهی اقتصاددانان برای به دست آوردن اختلاف درآمدی، اختلاف هزینه‌ای را به دست می‌آورند.

ج) دستیابی به اهداف اقتصادی و سیاسی ملت ایران را می‌توان در مقاوم‌سازی اقتصاد مشاهده کرد.

د) کشورهای مختلف جهان و دولت‌های آن‌ها با وجود روابط اقتصادی پیچیده‌ای که با هم دارند، هنگام حضور در روابط جهانی، نگران سلطهٔ بیگانگان هستند.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۵۷- در جدول زیر سطح عمومی قیمت‌ها در دو کشور A و B در ابتدا و انتهای سال ۱۴۰۰ مشخص شده است. سطح عمومی قیمت‌ها در کشور B در ابتدای سال ۱۴۰۰ چند تومان است؟

سطح عمومی قیمت‌ها / کشور	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال	سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال	نرخ تورم
کشور A	۵۰,۰۰۰ تومان	۵۷,۵۰۰ تومان	؟
کشور B	؟	۷۸,۰۰۰ تومان	۲ برابر نرخ تورم کشور A

۱) ۷۰,۰۰۰ تومان ۲) ۵۵,۰۰۰ تومان ۳) ۶۵,۰۰۰ تومان ۴) ۶۰,۰۰۰ تومان

محل انجام محاسبات

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵۸- با توجه به مندرجات جدول زیر به ترتیب GDP اسمی و GDP واقعی در سال ۹۶ کدام است؟ (با فرض این‌که سال ۹۵ سال پایه است.)

کالا	سال ۹۵		سال ۹۶	
	مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)
A	۲۰	۸۵	۲۲	۱۱۵
B	۱۵	۹۰	۲۰	۱۰۵

۱) ۳۶۷۰ تومان ـ ۴۶۳۰ تومان
۲) ۴۶۳۰ تومان ـ ۶۳۷۰ تومان
۳) ۴۶۳۰ تومان ـ ۳۶۷۰ تومان
۴) ۶۳۷۰ تومان ـ ۶۴۳۰ تومان

۵۹- جدول زیر گویای وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۲۰۲۵ میلادی است. با توجه به دو فرمول نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین و نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین و اگر ده درصد ثروتمندان جامعه، ۵ برابر ده درصد فقرا درآمد داشته باشند، ارائهٔ کدام شاخص:

الف) توزیع درآمد در این کشور را مناسب‌تر نشان می‌دهد؟

ب) نشان‌دهندهٔ نامناسب‌بودن وضعیت توزیع درآمد است؟

ج) هم‌چنین اگر درآمد ملی این کشور معادل ۱۶۰ میلیون تومان باشد، سهم دهک سوم از درآمد ملی چه‌قدر است؟

۱	سهم دهک اول	؟
۲	سهم دهک دوم	۷
۳	سهم دهک سوم	۸
۴	سهم دهک چهارم	۹
۹	سهم دهک نهم	۱۷
۱۰	سهم دهک دهم	۲۵

۱) الف) ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ج) ۱۲,۸۰۰,۰۰۰ تومان
۲) الف) ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ج) ۱۴,۸۰۰,۰۰۰ تومان
۳) الف) ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ج) ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
۴) الف) ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ج) ۲۰,۰۰۰ تومان

۶۰- براساس اطلاعات آماری از یک کشور فرضی، جمعیت کل کشور در سال ۲۰۲۰ میلادی برابر با ۶۸ میلیون نفر بوده است. با توجه به جدول زیر که نشان‌دهندهٔ آمار مرتبط با وضعیت اشتغال و بیکاری این کشور است، تعداد افراد بیکار کدام است؟

جمعیت پایین‌تر از ۱۵ سال (نفر)	جمعیت غیرفعال (نفر)	نرخ بیکاری
۱۶,۵۰۰,۰۰۰	۴۸,۶۰۰,۰۰۰	٪۴۰

۱) ۲,۲۶۰,۰۰۰
۲) ۱,۱۶۰,۰۰۰
۳) ۵۱,۵۰۰,۰۰۰
۴) ۱۶۰,۱۶۰,۰۰۰

محل انجام محاسبات

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

آزمون آزمایشی خیلی سبز ـ رشته انسانی

پایه یازدهم ـ مرحله سوم ـ ۱۳ شهریور ۱۴۰۵

پایه یازدهم

چنان‌چه پایهٔ یازدهم را در پنل کاربری خود انتخاب کرده‌اید، به سؤالات این دفترچه مطابق جدول زیر در زمان مقرر پاسخ دهید.

مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی	بودجه‌بندی دروس
ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	۲۰ دقیقه	فصل ۱ (درس ۱) صفحهٔ ۱ تا ۱۱
علوم و فنون ادبی (۲)	۱۵	۷۱	۸۵	۲۰ دقیقه	درس ۱ و ۲ صفحهٔ ۱۰ تا ۲۵
روان‌شناسی یازدهم	۱۰	۸۶	۹۵	۱۰ دقیقه	درس ۱ صفحهٔ ۸ تا ۳۳
عربی، زبان قرآن (۲)	۱۵	۹۶	۱۱۰	۲۰ دقیقه	درس ۱ (تا ابتدای تمارین) صفحهٔ ۱ تا ۱۰
فلسفه (۱)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۵ دقیقه	درس ۱ و ۲ صفحهٔ ۱ تا ۱۸
مجموع	۶۰ سؤال			۸۵ دقیقه	ـ

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

ریاضی و آمار یازدهم

۶۱- با توجه به گزاره‌های «p: مجموع دو عدد فرد، عددی فرد است.» و «q: حاصل‌ضرب دو عدد فرد، عددی فرد است.»، ارزش کدام گزاره درست است؟

۱) $p \Rightarrow q$ ۲) $p \wedge q$

۳) $p \Leftrightarrow q$ ۴) $q \Rightarrow p$

۶۲- اگر گزاره‌های p و q ~ درست و گزارهٔ r دلخواه باشد، ارزش گزاره‌های $r \wedge (p \Rightarrow q)$ و $r \Leftrightarrow (p \wedge q)$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

۱) نادرست، هم‌ارزش با r ~ ۲) نادرست، درست

۳) درست، نادرست ۴) درست، هم‌ارزش با r ~

۶۳- گزارهٔ $(q \Rightarrow \sim q) \vee (p \Leftrightarrow \sim p)$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

۱) T ۲) F ۳) p ۴) q ~

۶۴- گزارهٔ «اگر اینترنت قطع نشود، آن‌گاه کلاسم برگزار می‌شود.» با کدام گزارهٔ زیر هم‌ارز است؟

۱) اینترنت قطع می‌شود و کلاسم برگزار نمی‌شود.

۲) اینترنت قطع می‌شود و کلاسم برگزار می‌شود.

۳) اینترنت قطع می‌شود یا کلاسم برگزار نمی‌شود.

۴) اینترنت قطع می‌شود یا کلاسم برگزار می‌شود.

۶۵- ارزش گزارهٔ $(q \Rightarrow p) \wedge (p \Rightarrow r)$ در کدام حالت درست است؟

۱) p درست، q درست، r نادرست ۲) p نادرست، q درست، r درست

۳) p نادرست، q درست، r نادرست ۴) p درست، q نادرست، r درست

۶۶- اگر گزاره‌های $p \Leftrightarrow q$ و $r \Rightarrow s$ نادرست باشند، ارزش کدام گزاره قطعاً درست است؟

۱) $(p \wedge q) \Leftrightarrow (r \Leftrightarrow s)$ ۲) $(r \Rightarrow q) \wedge (s \Rightarrow p)$

۳) $q \Rightarrow (r \Rightarrow p)$ ۴) $(s \Rightarrow q) \Rightarrow (\sim r \vee p)$

۶۷- گزارهٔ $[(p \wedge q) \vee q] \Rightarrow \sim (r \Rightarrow q)$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

۱) p ۲) q ~ ۳) $r \Leftrightarrow p$ ۴) $q \Rightarrow p$

۶۸- گزارهٔ $(q \vee p) \wedge (\sim p \Rightarrow r)$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

۱) $r \wedge (p \vee q)$ ۲) $p \vee (r \wedge q)$ ۳) $\sim p \wedge (r \vee q)$ ۴) $p \wedge (r \Rightarrow q)$

محل انجام محاسبات

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۶۹- در ستون آخر مربوط به جدول گزارهٔ $(p \Rightarrow q) \vee (q \Leftrightarrow r)$، چند T داریم؟

۱) ۵ ۲) ۶ ۳) ۷ ۴) ۴

۷۰- اگر گزارهٔ $(p \wedge \sim q) \Rightarrow (q \Leftrightarrow r)$ نادرست باشد، ارزش کدام گزاره درست است؟

۱) $r \Rightarrow (p \wedge q)$ ۲) $(p \Rightarrow q) \Rightarrow r$

۳) $(q \Leftrightarrow r) \Leftrightarrow p$ ۴) $(p \vee q) \Rightarrow \sim r$

محل انجام محاسبات

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

علوم و فنون ادبی یازدهم

۷۱- کدام عبارت با توضیح مقابل آن «مغایرت» دارد؟

۱) کتابی است با نثر ساده و دارای سجع و موازنه در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی (مرصادالعباد ـ نجم دایه ـ قرن هفتم)

۲) منظومه‌ای است در موضوع ناهنجاری‌های اجتماعی با شیوهٔ طنز و تمثیل (اخلاق‌الاشراف ـ عبید زاکانی ـ قرن هشتم)

۳) اثری است به نثر، به شیوهٔ تذکرةالاولیای عطار در بیان حقایق عرفانی (نفحات‌الانس ـ جامی ـ قرن نهم)

۴) کتابی است در شرح احوال شاعران ایرانی که به تشویق امیر علیشیر نوایی نگاشته شده (تذکرهٔ دولتشاه ـ دولتشاه سمرقندی ـ قرن نهم)

۷۲- در متن زیر کدام مورد نادرست است؟

«تیموریان تقریباً از نیمهٔ دوم قرن هشتم تا اوایل قرن دهم (۱) در ایران حکومت کردند و کم و بیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند. علاوه بر گسترش هنرهایی چون مینیاتور، معماری و تذهیب، تاریخ‌نویسی (۲) نیز ادامه یافت. هر چند رونق ادبیات در این دوره بنیادی بود، (۳) کتاب‌های تحقیقی این دوره عمدتاً سطحی، تقلیدی و فاقد نوآوری (۴) هستند.»

۱) ۳ ۲) ۴ ۳) ۱ ۴) ۲

۷۳- هر یک از عبارات زیر معرّف چه کسی است؟

- **آثاری به نظم و نثر دارد و مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سروده است.**
- **سیاست‌مدار و تاریخ‌نویس قرن هفتم که اثر او نثری عالمانه و پخته دارد.**
- **شاعری عارف که مجموعه نامه‌های او به قلم خودش باقی مانده است.**
- **مقدمهٔ کتاب او مصنوع است اما اصل کتاب ساده و عالمانه است.**

۱) خواجوی کرمانی ـ عطاملک جوینی ـ مولانا ـ دولتشاه سمرقندی

۲) خواجوی کرمانی ـ خواجه رشیدالدین فضل‌اللّه همدانی ـ فخرالدین عراقی ـ شمس قیس رازی

۳) جامی ـ خواجه رشیدالدین فضل‌اللّه همدانی ـ مولانا ـ شمس قیس رازی

۴) جامی ـ عطاملک جوینی ـ فخرالدین عراقی ـ دولتشاه سمرقندی

۷۴- از دیدگاه تاریخ ادبیات، در متن زیر چند خطا به چشم می‌خورد؟

«به دلیل بی‌اعتقادی برخی از ایلخانان مغول و بی‌تعصبی برخی دیگر نسبت به مذاهب رایج، فرصتی پدید آمد تا صاحبان عقاید مختلف عقاید خود را ابراز کنند. قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی نیز عرصهٔ وسیعی یافت، به طوری که از شبه‌قارهٔ هند تا آسیای صغیر، بسیاری به این زبان سخن می‌گفتند. ضمن این‌که عراق عجم و مهم‌تر از آن، شهر شیراز هم‌چنان در حکم مرکز ادبی این عصر به شمار می‌رفت. از بین رفتن دربارهای ادب‌دوست ترک‌تبار، از رونق افتادن قصیده‌سرایی را در پی داشت و زبان شعر در سروده‌های شاعرانی چون حافظ و خواجو به سستی گرایید.»

۱) دو ۲) سه ۳) یک ۴) چهار

۷۵- کدام عبارت دربارهٔ قرن هفتم درست نیست؟

۱) دوستداران فرهنگ و اخلاق که سرخورده و مأیوس شده بودند، اغلب منزوی شدند و به تصوف پناه بردند.

۲) خراسان که کانون فرهنگی ایران بود، ویران شد و بزرگانی چون نجم‌الدین رازی و فریدالدین عطار نیشابوری کشته شدند.

۳) عوامل مثبتی در این دوره وجود داشت که رشد زبان و ادبیات و اعتبار ادیبان و اندیشمندان را موجب شد.

۴) قصیده کمرنگ شد و مثنوی برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان میدان فراخی پدید آورد.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۷۶- آثار «مجالس سبعه ـ مرصادالعباد ـ صد پند ـ تحفةالاحرار» به ترتیب از لحاظ نظم یا نثر بودن با آثار گزینهٔ ..... یکسان است.

۱) بهارستان ـ پنج گنج ـ تاریخ گزیده ـ بوستان
۲) جمشید و خورشید ـ تذکرةالاولیا ـ مرصادالعباد ـ تاریخ وصّاف
۳) المعجم ـ گلستان ـ جامع‌التواریخ ـ مکاتیب
۴) نفحات‌الانس ـ بهارستان ـ فیه ما فیه ـ موش و گربه

۷۷- نخستین پایهٔ آوایی کدام مصراع‌ها یکسان است؟

الف) امروز حالی غرقه‌ام تا با کناری اوفتم
ب) نشاید گفتن آن کس را دلی هست
ج) بی تو حرام است به خلوت نشست
د) یکی ناسزا گفت در وقت جنگ
ه) هر که دلارام دید از دلش آرام رفت

۱) «الف» ـ «ج» ۲) «ب» ـ «د» ۳) «ه» ـ «د» ۴) «ج» ـ «ه»

۷۸- بیت «برآی ای صبح روشن‌دل خدا را/ که بس تاریک می‌بینم شب هجر» با کدام بیت هم‌وزن است؟

۱) دلی که عاشق و صابر بُوَد مگر سنگ است؟ / ز عشق تا به صبوری هزار فرسنگ است
۲) وگر رسم فنا خواهی که از عالم براندازی / برافشان تا فروریزد هزاران جان ز هر مویت
۳) ندانند کسی قدر روز خوشی / مگر روزی افتد به سختی‌کشی
۴) شراب از دست خوبان سلسبیل است / وگر خود خون می‌خواران سبیل است

۷۹- مرز پایه‌های آوایی چند مصراع نادرست مشخص شده است؟

الف) به‌جز از خدمت رندان نکنم کار دگر: ب ج زَز خد/ مَ ت رن دان/ ن ک نم کا/ رِ دِ گر
ب) به زور و زر میسّر نیست این کار: بِ زو رُ زر/ م یس سر نی/ ست این کار
ج) باده و گل از بهای خرقه می‌باید خرید: با دِ و گل/ از ب ها ی/ خر ق می با/ ید خ رید
د) غایب مبادا صورتت یک دم ز پیش چشم ما: غا یب م با/ دا صو رَ تت/ یک دم ز پیش/ چش مِ ما
ه) که درمانده‌ام دست گیر ای صنم: ک در مان دِ/ ام دس ت گی/ ری ص نم
و) بار دگر رقص‌کنان بی دل و دستار بیا: با ر د گر/ رقص ک نان بی/ دِ لُ دس تا/ ر ب یا

۱) سه ۲) دو ۳) چهار ۴) یک

۸۰- تعداد پایه‌های آوایی کدام گزینه با سایر ابیات متفاوت است؟

۱) به بستانِ جان تا گلی هست پروین / تو خود باغبانی کن این بوستان را
۲) تا که آب از عکس تو گوهر شود / تا که آتش واهلد مر جنگ را
۳) در قفس می‌آرمید و در قفس می‌داد جان / در گلستان، نام ازین مرغ گلستانی نبود
۴) تو پاکیزه‌خو را شکیبی نباشد / چو گردونِ گردان کند تندخویی

۸۱- تعداد هجاها و پایه‌های آوایی در کدام ابیات برابر است؟

الف) ز گرمی بی‌نصیب افتاده‌ام چون شمع خاموشی / ز دل‌ها رفته‌ام چون یاد از خاطر فراموشی
ب) شکوهش چتر بر گردون رساند / سمندش گرد بر جیحون جهاند
ج) در راه عشق ای عاشقان خواهی شفا خواهی الم / کاندر طریق عاشقی یک رنگ بینی بیش و کم
د) به آهی پراکنده‌گشتن چو کاهی / ز بادی پریشان‌شدن چون غباری
ه) گر به دستت تیغ تیزی داد چرخ روزگار / هر چه می‌خواهی ببر، اما نبر نان کسی

۱) «ج» ـ «ب» ۲) «ه» ـ «الف» ۳) «ب» ـ «د» ۴) «الف» ـ «ج»

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۸۲- در کدام گزینه مرز پایه‌های آوایی به درستی مشخص نشده است؟

۱) «چنـــان بـــود در عهـــد اول کـــه دیـــدی جهانـــی پرآشـــوب و تشـــویش و تنگـــی»
چِ نـان بـو/ د در عهـ/ دِ او ول/ کِ دیـ دی // جَـ هـا نـی/ پُ را شـو/ بُ تشـ وی/ شُ تنـ گـی

۲) «رونقـــی می‌جـــوی گـــر ارزنـــده‌ای دیبهـــی می‌بـــاف گـــر بافنـــده‌ای»
رو نَ قـــی مـــی/ جـــو ی گـــر ار/ زن دِ ای // دی بَ هـــی مـــی/ بـــا ف گـــر بـــا/ فـــن دِ ای

۳) «عقوبـــت محـــال اســـت گـــر بت‌پرســـت بـــه فرمـــان ایـــزد پرســـتد صنـــم»
عُ قـو بـت/ مَ حـا لسـ/ ت گـر بُـت/ پَـ رسـت // بِـ فـر مـان/ ای زد پَ/ ر س تـد/ صَـ نـم

۴) «زان می که در شب‌های غم بارد فروغ صبحدم غافـل کنـد از بیـش و کم فارغ ز تشویشـم کند»
زان می که در/ شب ها یِ غم/ با رد فُ رو/ غِ صبـ حـ دم // غا فل کُ ند/ از بیـ شُ کم/ فا رغ ز تشـ/ ویـ شم کُ ند

۸۳- مفهوم کلی کدام بیت با سایر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

۱) عاشـقان را گر در آتش می‌پسـندد لطف دوسـت تنگ‌چشـمم گـر نظـر در چشـمهٔ کوثـر کنـم
۲) از روز ازل تـــا بـــه ابـــد عاشـــق و مســـتیم خـود خوش‌تـر از ایـن دولت جاوید کدام اسـت؟
۳) مطلـب طاعـت و پیمـان و صـلاح از مـن مسـت کـه بـه پیمانه‌کشـی شـهره شـدم روز السـت
۴) در ازل پرتـــو حســـنت ز تجلـــی دم زد عشـق پیـدا شـد و آتـش بـه همـه عالـم زد

۸۴- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

۱) چه دام است این که هر مرغی که می‌گردد گرفتارش نمی‌آیـد بـه خاطـر پرگشـودن‌های گلـزارش
۲) اســـیرش نخواهـــد رهایـــی ز بنـــد شـــکارش نجویـــد خـــلاص از کمند
۳) از فکـر زلـف یـار رهایـی امیـد نیسـت سـودای او شـبی اسـت که صبحش پدید نیست
۴) تـو مپنـدار کـه سـعدی ز کمنـدت بگریـزد چون بدانسـت که در بند تـو، خوش‌تر که رهایی

۸۵- کدام گزینه با مفهوم کلی سایر ابیات ارتباط معنایی ندارد؟

۱) غرقه در دریای عشـقش حال ما داند که چیسـت این سخن آسوده بر ساحل کجا داند که چیست؟
۲) حدیـث دوسـت نگویـم مگـر به حضرت دوسـت کـــه آشـــنا ســـخن آشـــنا نگـــه دارد
۳) او چـه دانـد کـه چیسـت حالـت عشـق؟ کـــه بـــر او عشـــق تیـــر غـــم نزده‌ســـت
۴) بـه زخم‌خـورده حکایـت کنـم ز دسـت جراحت کـه تندرسـت ملامـت کنـد چـو مـن بخروشـم

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

روان‌شناسی یازدهم

۸۶- «نظریه‌های علمی» از چه طریقی حاصل می‌شوند؟

۱) مجموعه‌ای از پاسخ‌های آزموده‌شده با روش‌های علمی به مسئله‌های علمی موجود در رابطه با موضوعی مشخص.

۲) گزاره‌هایی منسجم که درستی و واقعی بودن آن‌ها براساس آزمایش‌های تجربی و مطالعاتی محسوس به دست آمده است.

۳) پاسخ‌هایی هم‌گرا به مسئله‌های تجربی، براساس دانش و تجربه‌های قبلی دانشمند و یا حتی قوهٔ تخیل او.

۴) صحت‌سنجی پاسخ‌های پذیرفته‌شده در علم با بررسی آزمایش‌های قبلی و مرور پیش‌فرض‌های دانشمندان.

۸۷- کدام گزینه، به ترتیب، مصداق کامل‌تری برای «مسئله»، «فرضیه» و «نظریه» ارائه داده است؟

۱) تمایل مضاعف پسران به فوتبال بازی کردن در مقایسه با دختربچه‌ها ذاتی است یا تحت تأثیر تمایل جامعه؟ ـ تشویق ضمنی جامعه برای فوتبال بازی کردن پسران و تقبیح ضمنی دختران موجب تفاوت جنسیتی تمایل به این ورزش است. ـ تفاوت جنسیتی تمایل به فوتبال با میزان توسعه‌یافته‌بودن هر کشور، رابطهٔ معکوس دارد.

۲) براساس پژوهش‌های تجربی با کمک نورون‌های آینه‌ای می‌توان لذت ناشی از مشاهدهٔ استریم را تبیین کرد. ـ چرا نوجوانان بیش از هر گروه سنی دیگر تمایل به مشاهدهٔ استریم بازی دارند؟ ـ احتمال اثربخشی عوامل جامعه‌شناختی بر تمایل به مشاهدهٔ استریم

۳) دانشمندان به دنبال دارویی برای ترک وابستگی به تریاک هستند. ـ بررسی‌های علمی نشان‌دهندهٔ تأثیر مثبت متادون بر حذف وابستگی به تریاک است. ـ تأثیرات جسمانی شربت تریاک

۴) نوشیدن روزانهٔ قهوه چه تأثیری بر کیفیت خواب شبانه دارد؟ ـ دانشمندان احتمال می‌دهند که نوشیدن قهوه بلافاصله بعد از بیداری، موجب افت هشیاری عصرگاهی خواهد شد. ـ فنون افزایش کیفیت خواب شبانه

۸۸- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- **هر یک از روش‌های کسب آگاهی و معرفت می‌توانند از ابزارهای دیگر روش‌ها برای پژوهش کمک بگیرند.**
- **روش‌های متنوع کسب آگاهی می‌توانند در همکاری با یکدیگر، ابعاد مختلف یک موضوع را بررسی کنند.**
- **یکی از راه‌های مورد استفاده در روش تجربی، بررسی مثال‌های متنوع برای شناخت موضوع مورد مطالعه است.**
- **نمی‌توان به صورت توأمان از روش‌های کسب آگاهی بهره برد، زیرا این روش‌ها در تقابل با یکدیگر هستند.**

۱) درست ـ نادرست ـ نادرست ـ درست

۲) نادرست ـ نادرست ـ درست ـ نادرست

۳) نادرست ـ درست ـ درست ـ نادرست

۴) درست ـ درست ـ نادرست ـ درست

۸۹- کدام گزینه به هدف متفاوتی از علم تجربی اشاره دارد؟

۱) یکی از دلایل اضافه‌وزن ایرانیان، تمایل به مصرف برنج، به‌خصوص در وعدهٔ شام است.

۲) با برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، برآورد می‌شود در سال‌های آتی، استان‌های شمالی شاهد فرونشست زمین باشند.

۳) برای فهم درست مهمان‌نوازی مردم استان‌های شمالی، می‌بایست به جغرافیای غنی و حاصلخیز این مناطق توجه داشت.

۴) متصل‌نبودن آب‌های شمالی ایران به آب‌های آزاد اقیانوسی، دلیل تفاوت طعم آبزیان این خطه با دریای جنوب است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹۰- «دانشمندان انتظار دارند با بررسی‌های علمی بتوانند میزان اثربخشی بازی‌درمانی تعاملی کودک و والد بر افزایش مهارت‌های هیجانی کودکان را بررسی کنند.» در رابطه با این بررسی پژوهشی، کدام عبارت‌ها نادرست هستند؟

الف) در این هدف از پژوهش، لازم است مشخص کنیم با چه تعریفی از مهارت‌های هیجانی قصد انجام پژوهش را داریم.

ب) اگر دانشمندان در این پژوهش موفق شوند، راه را برای طراحی روش‌های مداخله‌ای باز می‌کنند.

ج) در صورت انجام پژوهش تجربی براساس مشاهده و داده‌های تجربی، درستی این اثربخشی اثبات می‌شود.

د) در این مرحله ممکن است برای دانشمندان پرسش‌های تازه ایجاد شود، مثلاً آیا قصه‌درمانی تأثیر مشابه دارد؟

۱) «الف» ـ «ج»
۲) «ب» ـ «د»
۳) «الف» ـ «ب»
۴) «ج» ـ «د»

۹۱- در پژوهش زیر، متغیرهای پژوهشی کدام‌اند؟

«تأثیر میزان کیفیت خواب شبانه بر یادگیری درس ریاضی دانش‌آموزان دختر دبیرستانی (متوسطه دوم) در مقایسه با دانش‌آموزان پسر»

۱) دانش‌آموزبودن ـ یادگیری ـ جنسیت
۲) ساعت خواب ـ نوع درس ـ مقطع تحصیلی
۳) میزان کیفیت خواب ـ یادگیری ـ جنسیت
۴) نوع درس ـ مقطع تحصیلی ـ میزان کیفیت خواب

۹۲- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

الف) چرا توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم تغییر می‌کنند؟

ب) فرایندهای ذهنی از چه طریقی مطالعه می‌شوند؟

ج) چرا در بعضی آزمایش‌ها تفاوت جدی بین انسان و حیوان گذاشته نمی‌شود؟

۱) آگاهی از نادرستی آزمایش‌های قبلی ـ با مطالعهٔ آثار و کارکردها ـ اشتراک انسان و حیوان در رفتار
۲) گذشت زمان و تغییر در مبانی علمی ـ با مطالعهٔ آثار و کارکردها ـ اشتراک انسان و حیوان در رفتار
۳) آگاهی از نادرستی آزمایش‌های قبلی ـ با کمک دیگر منابع کسب آگاهی ـ محدودیت پژوهش بر انسان
۴) تغییر در نیازهای فرهنگی و اجتماعی ـ با کمک دیگر منابع کسب آگاهی ـ محدودیت پژوهش بر انسان

۹۳- نوع پردازش در هر یک از عبارت‌های زیر کدام است؟

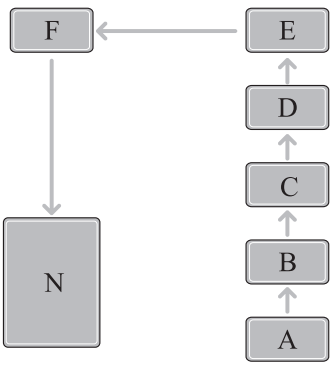
- **حامد با وجود آگاهی از کیفیت پایین موتور خودرویی، آن را می‌خرد، چون طراحی آن را دوست دارد.**
- **ملاک هانیه برای رد یا قبول خواستگارهایش، ظاهر آن‌هاست، به‌خصوص بلند قد بودن فرد برایش اهمیت دارد.**
- **رضا می‌داند آن‌قدر پول ندارد که لباس بی‌کیفیت بخرد و به همین خاطر جنس پارچهٔ لباس را چک می‌کند.**

۱) ادراکی ـ ادراکی ـ مفهومی
۲) مفهومی ـ مفهومی ـ مفهومی
۳) ادراکی ـ مفهومی ـ ادراکی
۴) مفهومی ـ ادراکی ـ ادراکی

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹۴- نمودار زیر، چگونگی شکل‌گیری سطوح مختلف شناخت را توضیح می‌دهد. کدام گزینه درستی و نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص می‌کند؟

- **مراحل A تا E مربوط به شناخت پایه بوده و F و N شناخت عالی هستند.**
- **مرحلهٔ N در واقع مرحله‌ای جدا از مرحلهٔ F نیست.**
- **مرحلهٔ C موارد موجود در B را گزینش و فیلتر کرده و در اختیار D می‌گذارد.**
- **فردی که در مرحلهٔ E موفق باشد، بلاشک در مرحلهٔ F نیز موفق خواهد بود.**

۱) نادرست ـ نادرست ـ نادرست ـ درست

۲) درست ـ درست ـ درست ـ نادرست

۳) نادرست ـ درست ـ درست ـ نادرست

۴) درست ـ نادرست ـ نادرست ـ درست

۹۵- هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب، با کدام‌یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات مرتبط است؟

- **لازم است در کنار دیگر روش‌ها باشد و پژوهشگران اجازه ندارند از این روش به‌تنهایی استفاده کنند.**
- **تنها روش جمع‌آوری اطلاعات است که آزمودنی در آن، عاملیت داشته و فعال است.**
- **از خود فرد در رابطه با ویژگی‌هایش سؤالاتی پرسیده می‌شود.**
- **دقت در اجرا، ویژگی اساسی این روش است که می‌بایست رعایت شود.**

۱) مبتنی بر علم اعصاب ـ مصاحبه ـ پرسش‌نامه ـ مشاهده

۲) آزمون ـ آزمون ـ مصاحبه ـ پرسش‌نامه

۳) مبتنی بر علم اعصاب ـ آزمون ـ مصاحبه ـ پرسش‌نامه

۴) آزمون ـ مصاحبه ـ پرسش‌نامه ـ مشاهده

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

عربی، زبان قرآن یازدهم

• **عيّن الأنسب في الجواب للتّرجمة أو المفهوم من أو إلى العربيّة (٩٦ ـ ١٠٢):**

٩٦- ﴿ليلة القدر خير من ألف شهر﴾:

۱) شب قدر از هزاران شب برتر است!
۲) شب قدر بهتر از هزار ماه است!
۳) شب‌های قدر از هزاران ماه بهترند!
۴) شب قدر برترین از هزار شب است!

٩٧- «إنّ تصعير الخدّ للناس علامة الإعجاب بالنفس و هذا سلوك يُبعد الآخرينَ من حول الشخص!»:

۱) همانا روی‌برگرداندن از مردم، علامتی است برای خودشیفتگی و این رفتاری است که سایرین را از پیرامون شخص دورتر می‌کند!
۲) با تکبّر به مردم نگاه‌کردن نشانهٔ خودکامگی است و این رفتار، دیگران را از پیرامون فرد دور می‌نماید!
۳) از مردم با غرور روی‌برگرداندن علامت خودشیفتگی می‌باشد و همین رفتار باعث دورشدن سایرین از پیرامون فرد می‌گردد!
۴) با تکبّر از مردم روی‌برگرداندن، نشانهٔ خودپسندی است و این رفتاری است که دیگران را از پیرامون شخص دور می‌کند!

٩٨- «الّذين يُهدونَ إليكم عيوبكم و يجادلونكم بأُسلوب حسن هم أفضل إخوانكم!»:

۱) آنانی که عیب‌هایتان را به شما هدیه می‌کنند و با شیوه‌ای نیکو با شما بحث می‌کنند، آن‌ها بهترین دوستانتان‌اند!
۲) کسانی‌که شما را به عیب‌هایتان راهنمایی می‌نمایند و با شیوه‌ای نکو با شما بحث می‌کنند، آن‌ها از بهترین دوستان شما هستند!
۳) آنانی که عیب‌های شما را به شما هدیه می‌دهند و با شیوه‌ای نیکوتر با شما بحث می‌کنند، همانان بهترین یاران شما هستند!
۴) کسانی که شما را نسبت به عیب‌هایتان راهنمایی می‌کنند و با شیوه‌ای نیکوتر با شما بحث می‌کنند، آن‌ها برترین یاران شما می‌شوند!

٩٩- عيّن الصحيح:

۱) أُحبّ من الأُمور أوسطها!: دوست‌داشتنی‌ترین از کارها، میانه‌ترین آن‌هاست!
۲) قيلَ إنّ لقمان عاصَر نبيّ الله داوود!: گفته شده که لقمان، معاصرِ پیامبر خدا داوود بود!
۳) ذُكر في القرآن أهمّ وصايا لقمان لابنه!: سفارش‌های مهم لقمان به پسرش در قرآن ذکر شده است!
۴) سُئل رسول الله (ص) عن أحبّ الناس عند الله!: پیامبر خدا (ص) دربارهٔ دوست‌داشتنی‌ترین مردم نزد خدا سؤال کرد!

١٠٠- عيّن الخطأ:

۱) تختلف أسعار الفساتين حسب النوعيّة!: قیمت‌های پیراهن‌های زنانه براساس جنس فرق می‌کنند!
۲) أدفعُ بعد التخفيض مئتين و تسعين ألفاً!: پس از تخفیف، دویست و نود هزار می‌پردازم!
۳) أعطِني قميصاً أرخص و باللون الأصفر!: لباسی ارزان‌تر و به رنگ زرد به من داد!
۴) ذوالوجهين يعيش و يموت خاسراً!: دورو، زیانکار زندگی می‌کند و می‌میرد!

١٠١- «همان‌گونه که فرزندش را به دوری از دروغ و خوردن در [حالت] سیری سفارش کرد!»:

۱) كما أوصىٰ ولده بتجنّب الكذب و الأكل على شَبَع!
۲) لمّا أوصىٰ ولده باجتناب الكاذب و الأكل على جوع!
۳) كما يُوصي ولده باجتناب الكذب و التناول على شَبَع!
۴) حين يُوصي ولده بتجنّب الكاذب و الأكل على شَبع!

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۰۲- «أكبر العيب أن تعيب ما فيك مثله!» عيّن الأنسب للمفهوم:

۱) آینه گر عیب تو بنمود راست / خود شکن آینه شکستن خطاست
۲) گرت عیب‌جویی بُوَد در سرشت / نبینی ز طاووس جز پای زشت
۳) حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج / فکر معقول بفرما گل بی‌خار کجاست
۴) عیب مردم را مگو ای خودپرست / عیب‌جویی هم به دنبال تو هست

• **اِقرأ النصّ التالي بدّقةً ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النصّ (۱۰۳ ـ ۱۰۷):**

القطّ مِن الحيوانات الّتي يُحبّه كثير من الناس لطبعه الهادئ و ظاهره الجميل و المليح. له خِفّة (سبکی و چابکی) كبيرة يستطيع بها الحركة بسرعة و القفز إلى الأماكن المرتفعة. و يعتمد على حواسّها القويّة في التعرّف على ما يَدور حوله. كما أنّه يقدر على رؤية الأشياء بوضوح أكبر في الليل من كثير من الحيوانات الأُخرى. أنّه يقضي جزءاً كبيراً من وقته في تنظيف شَعْره (شَعْر: مو) و العناية بنفسه و عندما يشعر بالأمن و الراحة يُظهر حُبّاً لصاحبه و يبقى قربه. و لهذه الصفات أصبح من أكثر الحيوانات انتشاراً في البيوت في أغلب العالم.

۱۰۳- عيّن الصحيح:

۱) لا يقدر القطّ على الرؤية إلّا في الليل!
۲) القطّ قويّ جدّاً لفهم ما يجري حوله!
۳) لا يستطيع القطّ العيش إلّا في بيوت الناس!
۴) يفضّل القطّ الليل على النهار!

۱۰۴- لماذا يُحافظ النّاس على القطط (ج القطّ) في بيوتهم؟

۱) لأنّ القطّ له رؤية ليليّة قويّة!
۲) لأنّهم يعتبرونه حيواناً مليحاً!
۳) لأنّ القطّ تملك خصائص تساعد على انتشاره بين الناس!
۴) لأنّه لا يمكن العيش في خارج البيوت!

۱۰۵- عيّن الخطأ:

۱) القطّ يُظهر حبّه لصاحبه في جميع الأوقات!
۲) القطّ يهتمّ بنظافته كثيراً!
۳) يعتمد القطّ على تكامل (= اتّحاد) صفاته!
۴) القطّ قادرٌ على التفاعل مع الإنسان و مكان عيشه!

• **عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۱۰۶ و ۱۰۷):**

۱۰۶- «الحيوانات ـ كَثير ـ المُرتفِعة ـ يَعتمدُ»:

۱) الحيوانات: اسم جمع سالم ـ معرب/ مِن الحيوانات: جارّ و مجرور
۲) كَثير: اسم ـ مفرد مذكّر ـ حروفه الأصلّية: ك ث ر، معرب/ فاعل و مرفوع
۳) يَعتمدُ: فعل مضارع ـ مزيد ثلاثي (من باب افتعال) ـ لازم ـ للمفرد الغائب/ مفعوله: حواسّ
۴) المُرتفعة: اسم ـ مؤنّث ـ حروفه الأصليّة: ر ف ع ـ معرب/ صفة و مجرور

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۰۷- «التعُّرف ـ الأشياء ـ جزءاً ـ يُظهِر»:

۱) الأشياء: اسم جمع تكسير (مفرده مذكّر) ـ معرب/ مضاف إليه و مجرور

۲) جزءاً: اسم ـ مذكّر ـ معرب/ مفعولبه و منصوب

۳) التعرُّف: اسم ـ مفرد مذكّر ـ مبني/ مجرور بحرف الجرّ

۴) يُظهِرُ: فعل مضارع ـ مزيد ثلاثي (مصدره: إظهار) ـ متعدٍّ ـ مبني للمعلوم/ مع فاعله جملة فعليّة

- **عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۰۸-۱۱۰):**

۱۰۸- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

۱) وَصايا لُقمان تُشيرُ إلى الحِكْمَةِ الّتي وَهَبَها اللهُ إيّاهُ!

۲) قُولُ لُقمان مَعْناهُ أنْ لا نَتَكَبِّر عَلَى النّاسِ!

۳) كَمْ سِعْر هذا القَميص؟ سِتّونَ أَلْفَ تومان!

۴) إذا تَكَلَّمْتَ فَلا تَرْفَعْ صَوتَكَ!

۱۰۹- عيّن الخطأ:

۱) مَوقِف ←(جمع)← مَواقِف

۲) حَسَن ←(مؤنّث)← حُسنىٰ

۳) صُغرى ←(مذكّر)← أصْغَر

۴) أكْبَر ←(جمع)← أكابِر

۱۱۰- عيّن عبارة ماجاء فيها اسم المكان:

۱) تنفتح المتاجر كلّها بعد انتهاء الحرب!

۲) أتىٰ المرافقون إلى صالة المطار للاستقبال!

۳) هناك مكاتب عديدة في تلك الشوارع!

۴) في نهاية النهار أذهب إلى دكّان أبي لمساعدته!

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

فلسفهٔ یازدهم

۱۱۱- کدام مورد را می‌توان یک سؤال فلسفی دانست؟

۱) رعایت اخلاق در زندگی چگونه امکان‌پذیر است؟
۲) فلسفهٔ یادگیری ریاضیات در مدرسه چیست؟
۳) فلسفه چگونه از منطق بهره می‌برد؟
۴) خوب‌زیستن چه فایده‌ای دارد؟

۱۱۲- تفکر چه نقشی در زندگی انسان دارد؟

۱) باعث افزایش قدرت شناختی انسان می‌شود.
۲) انسان را از مجهولات به معلومات و از پرسش‌ها به پاسخ‌ها می‌رساند.
۳) تنها برای انجام فعالیت‌های علمی کاربرد دارد.
۴) موجب می‌شود انسان دیگر هیچ سؤالی نداشته باشد.

۱۱۳- کدام گزینه نشان‌دهندهٔ ورود انسان به مرحلهٔ «تفکر فلسفی» است؟

۱) انجام‌دادن کارهای روزمره بدون پرسش و تأمل
۲) پرداختن جدی و پیوسته به پرسش‌های بنیادی و تلاش برای یافتن پاسخ آن‌ها
۳) یادگیری یک حرفه یا شغل خاص
۴) حفظ‌کردن مطالب علمی بدون تفکر

۱۱۴- چرا واژهٔ «سوفیست» به تدریج معنای اصلی خود را از دست داد؟

۱) زیرا سقراط استفاده از آن را ممنوع کرد.
۲) زیرا دانشمندان یونان آن را با فلسفه جایگزین کردند.
۳) زیرا برخی سوفیست‌ها به جای دفاع از حقیقت، از مغالطه برای پیروزی در بحث استفاده می‌کردند.
۴) زیرا این واژه فقط به سخنوران اطلاق می‌شد.

۱۱۵- متفکری در گام نخست پژوهش خود می‌خواهد روشن کند که «آیا سنخیت و رابطهٔ ضروری میان پدیده‌ها، یک واقعیت عینی و بنیادین در جهان است یا خیر». او سپس در گام دوم به این پرسش رو می‌کند که «آیا عقلِ انسان اساساً توانایی عبور از ظواهر محسوس و کشفِ این ضرورتِ عینی را دارد یا خیر». این اندیشمند به ترتیب به کدام قلمروهای فلسفه توجه کرده است؟

۱) معرفت‌شناسی ـ هستی‌شناسی
۲) هستی‌شناسی ـ معرفت‌شناسی
۳) فلسفهٔ مضاف ـ معرفت‌شناسی
۴) هستی‌شناسی ـ فلسفهٔ مضاف

۱۱۶- کدام گزاره، به بخش هستی‌شناسی مربوط می‌شود؟

۱) درک واقعیت‌های هستی امکان‌پذیر نیست.
۲) پدیده‌های هستی برای موجودشدن به ارادهٔ انسانی وابسته نیستند.
۳) انسان نمی‌تواند آن‌چه را آموخته است، به دیگری یاد دهد.
۴) برای درک بهتر علت پدیده‌ها باید از علوم هم بهره برد.

۱۱۷- یکی از فیلسوفان در استدلال خود، در گام اول می‌گوید: «تحقق واقعیت در جهان، منحصر به پدیده‌های فیزیکی نیست و حقایقِ مجرد و غیرمادی نیز سهمی از هستی دارند.» او بر همین اساس در گام دوم استدلال می‌کند که: «حقیقت و هویت آدمی را نمی‌توان صرفاً در فرایندهای زیستی و فیزیولوژیک خلاصه کرد.» و در نهایت نتیجه می‌گیرد که: «برای تعیین ارزش‌های رفتاری و مسیر کمال انسان، باید پرورش این بُعد غیرمادی را محورِ نظام هنجاری قرار داد.» روند مطالعاتی این متفکر، به ترتیب مبتنی بر کدام حوزه‌های تفکر فلسفی بوده است؟

۱) معرفت‌شناسی ـ فلسفهٔ ذهن ـ فلسفهٔ اخلاق
۲) هستی‌شناسی ـ انسان‌شناسی فلسفی ـ فلسفهٔ اخلاق
۳) هستی‌شناسی ـ فلسفهٔ طبیعت ـ فلسفهٔ حقوق
۴) فلسفهٔ طبیعت ـ انسان‌شناسی فلسفی ـ فلسفهٔ دین

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۱۸- اندیشمندی در تحلیل مسائل انسانی معتقد است: «وجدان، تفکر و حتی شاکلهٔ اخلاقی انسان‌ها، پیش از آن‌که محصول تصمیماتِ مستقلِ فردی باشد، در کارگاه ساختارها، فرهنگ و مناسبات کلان جمعی قالب‌گیری می‌شود.» کدام گزاره، بیشترین هماهنگی را با مبانی مورد نظر این اندیشمند در فلسفهٔ علوم اجتماعی دارد؟

۱) نهادهای اجتماعی، ابزارهایی قراردادی و اعتباری هستند که توسط افراد برای حفظ منافع و آزادی‌های شخصی تأسیس شده‌اند.

۲) جامعه، هویتی مستقل و حقیقی دارد که واجد قوانین تکوینیِ خاص خود بوده و بر اندیشه و ارادهٔ افراد سیطره می‌افکند.

۳) هرگونه برنامه‌ریزی کلان اقتصادی و فرهنگی باید صرفاً بر پایهٔ ترجیحات، خواست‌ها و تمایلات جزئی آحاد جامعه صورت گیرد.

۴) برای ریشه‌یابی و تبیین پدیده‌های کلان اجتماعی، ناگزیر باید به تحلیل انگیزه‌ها و لایه‌های روان‌شناختی تک‌تک کنشگران پرداخت.

۱۱۹- کدام عبارت در تحلیل و تبیین «شاخه‌های فرعی فلسفه» نادرست است؟

۱) این دانش‌ها اگرچه به قلمروهای خاص علمی یا پدیده‌های جهان اختصاص دارند، اما از حیث روش‌شناسی، هویت عقلی و قیاسی خود را حفظ کرده و وام‌دار روش تجربی یا نقلی آن علوم نیستند.

۲) فلسفه‌های مضاف با تبیین عقلانی زیربناهای فکری دانش‌ها، مرز تخصصی خود را حفظ می‌کنند و به‌هیچ‌وجه به درون‌مایه، مسائل داخلی و یافته‌های خاص علوم ورود نمی‌کنند.

۳) قلمرو شکل‌گیری شاخه‌های فرعی فلسفه منحصراً در بسترهای علمی و دانش‌های رسمی نیست، بلکه پدیده‌ها و امور کلان حیات انسانی نیز می‌توانند موضوع این تأملات فیلسوفانه باشند.

۴) از آن‌جا که فلسفهٔ مضاف نقش رابط را میان بخش اصلی فلسفه و علوم دیگر ایفا می‌کند، اصول و قوانین بنیادی را از بطن علوم تجربی و انسانی استخراج کرده و به هستی‌شناسی ارائه می‌دهد.

۱۲۰- در نظریهٔ ..... اختیار و ارادهٔ انسان در تعیین سرنوشت خود زیر سؤال می‌رود.

۱) اصالت فرد
۲) اصالت جامعه و اصالت فرد و جامعه توأمان
۳) اصالت فرد و جامعه توأمان
۴) اصالت جامعه

پاسخ‌نامهٔ تشریحی آزمون را ساعت ۱۶ از صفحهٔ شخصی خودتان در سایت آزمون خیلی سبز دریافت کنید.
azmoon.kheilisabz.com

اساتید، مشاوران و دانش‌آموزان گرامی؛
نظرات، پیشنهادات، انتقادات و بازخوردهای خود نسبت به سؤالات این آزمون را می‌توانید از طریق آیدی Kheilisabz_edit@ در همهٔ پیام‌رسان‌ها با ما به اشتراک بگذارید.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

پاسخ‌نامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

رشته انسانی

پایه یازدهم	مرحله سوم
۰۶ - ۱۴۰۵	۱۳/شهریور/۱۴۰۵

ویژه یازدهمی‌های ۱۴۰۵

ویژگی‌های برنامه راهبردی آزمون‌های آزمایشی خیلی سبز در تابستان ۰۶ - ۱۴۰۵

۱ - دوره دروس پایه دهم

۲ - مطالعه بخشی از دروس پایه یازدهم

۳ - امکان فرایند ترکیبی هر کدام از موارد فوق

مرحله / پایه	اول ۲مرداد	دوم ۲۳مرداد	سوم ۱۳ شهریور	چهارم ۳مهر
دهم	✓	✓	✓	✓
یازدهم	-	✓	✓	-

با توجه به موارد فوق، دفترچه آزمون خیلی سبز در این آزمون از ۲ قسمت تشکیل شده است که هر داوطلب باید در جلسه آزمون به یک یا دو قسمت (که قبلاً در پنل کاربری انتخاب کرده است) پاسخ دهد.

آزمون مرحله سوم (همین دفترچه‌ای که در دست دارید) ادامهٔ پیشروی پایه دهم و یازدهم است.

تمامی سرفصل‌های یازدهم، مجدد از مهر، در برنامه راهبردی دیده شده است.

Azmoonkheilisabz.com

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

آزمون آزمایشی خیلی سبز

ویژه یازدهمی‌های ۱۴۰۵

تیم اجرایی و تألیف آزمون	فرناز سلیمانی ـ مینا کریم‌زاده ـ حبیبه محبی

سرپرست تولید	الناز علی‌یاری‌زاده
ویراستاران فنی	نیلوفر اعتمادی ـ نیوشا پیمان ـ زهرا صفری الهه صفری ـ فاطمه علی‌اکبری ـ محیا غنی‌فرد نادره نازآوری ـ ساعده نمازی
رسام	ندا فخاری سارا گنجی آزادپور
صفحه‌آرایی	مریم حسین‌زاده ـ سپیده سخائی ـ الهام سهرابی طاهره صادق‌نژاد ـ مائده صبری ـ نیلوفر فرخجسته فاطمه قیاسوند ـ مهدیه گل‌پور ـ دریا لطفی

Azmoon.kheilisabz.com

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

پاسخ‌نامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

پایه یازدهم ـ مرحله سوم ـ ۱۳ شهریور ۱۴۰۵

پایه دهم

نام درس	طراحان به ترتیب حروف الفبا
ریاضی و آمار (۱)	علی شهرابی
زبان و ادبیات فارسی (۱)	عارفه سادات طباطبایی‌نژاد ـ محمدعلی دولت‌خواهی ـ حسینعلی موسی‌زاده
عربی، زبان قرآن (۱)	بهروز حیدربکی ـ آریا ذوقی
منطق	نگین تربتی سنجانی ـ علی سلوکی ـ مجید قدرتی‌پور
اقتصاد	نوشین خدایی‌نیا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	مؤلف پاسخ‌نامه	کارشناسان علمی	ویراستاران به ترتیب حروف الفبا
ریاضی و آمار (۱)	علی شهرابی	علی شهرابی	علی شهرابی	میثم حصارکی	منصور زرکش اصفهانی عباس حسینی مریم نظری
زبان و ادبیات فارسی (۱)	ابوالفضل قاضی فخر آستانه	ابوالفضل قاضی فخر آستانه	ابوالفضل قاضی فخر آستانه	طاهره موسی‌زاده مقدم	مریم عبدی امیرمحمدشیرزادثمرین
عربی، زبان قرآن (۱)	بهروز حیدربکی	بهروز حیدربکی	آریا ذوقی	سمیه جغتایی	مریم آقایاری زهرا فارسی محمدمهدی عسکرآبادی
منطق	محمد کشوری	محمد کشوری	محمد کشوری	محمد آقاصالح	سحرمحمدزاده سالیانی محمدمهدی بادامه محمد آقاصالح
اقتصاد	علی محسنی	علی محسنی	علی محسنی	مهناز حامدی چرمخوران	رویا غفاری ساری قیه مهناز حامدی چرمخوران سارا صدیقی

مدیر تألیف آزمون: دکتر فاطمه آقاجانپور

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

ریاضی و آمار دهم

۱ رأس سهمی $y = -x^2 + 2x - 4$ در کدام ناحیهٔ دستگاه مختصات قرار دارد؟

۱) اول
۲) دوم
۳) سوم
۴) چهارم

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: فصل ۲ ـ درس ٤

درس Box

در سهمی $y = ax^2 + bx + c$:

- طول رأس برابر با $x_S = \frac{-b}{2a}$ است.
- برای محاسبهٔ عرض رأس، کافی است مقدار به‌دست‌آمده برای x_S را در ضابطهٔ سهمی جای‌گذاری کنیم.

پاسخ خیلی تشریحی ✔

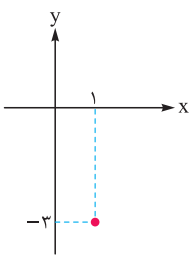
گام اول: طول رأس سهمی $y = \underbrace{-1}_{a}x^2 \underbrace{+2}_{b}x \underbrace{-4}_{c}$ را پیدا می‌کنیم:

$$x_S = -\frac{b}{2a} = -\frac{2}{2(-1)} = 1$$

گام دوم: با جای‌گذاری $x_S = 1$ در معادلهٔ سهمی، عرض رأس را حساب می‌کنیم:

$$y_S = -(1^2) + 2(1) - 4 = -1 + 2 - 4 = -3$$

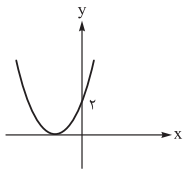
گام سوم: نقطهٔ $S(1, -3)$ در ناحیهٔ چهارم قرار دارد:

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۲ شکل مقابل نمودار تابع با ضابطهٔ $f(x)=ax^۲+۶x+c$ است. مقدار ac کدام است؟

۱) $\frac{۲۷}{۲}$

۲) ۱۲

۳) ۱۸

۴) ۹

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: فصل ۲ ـ درس ٤

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: سهمی محور عرض‌ها را در ۲ قطع کرده، پس $c=۲$ است. تا این‌جا ضابطه به شکل $y=ax^۲+۶x+۲$ شد.

گام دوم: سهمی بر محور xها مماس است، پس دلتایش صفر است:

$$\Delta=۰ \Rightarrow b^۲-۴ac=۰ \Rightarrow ۶^۲-۴(a)(۲)=۰ \Rightarrow ۳۶-۸a=۰ \Rightarrow ۸a=۳۶ \Rightarrow a=\frac{۳۶}{۸}=\frac{۹}{۲}$$

گام سوم: خواستهٔ سؤال:

$$ac=\frac{۹}{۲}\times ۲=۹$$

تیزپازی

دلتای عبارت $ax^۲+۶x+c$ باید صفر باشد:

$$b^۲-۴ac=۰ \Rightarrow ۳۶-۴ac=۰ \Rightarrow ۴ac=۳۶ \Rightarrow ac=۹$$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۳ خط $y=mx+10$ و سهمی $y=ax^2-3x-2$ در نقاطی به طول‌های -2 و 6 متقاطع‌اند. معادلهٔ محور تقارن سهمی کدام است؟

۱) $x=1/5$ ۲) $x=-1/5$

۳) $x=3$ ۴) $x=-3$

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: فصل ۲ ـ درس ٤

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: باید مقدار توابع $y=mx+10$ و $y=ax^2-3x-2$ به ازای $x=-2$ و $x=6$ برابر باشد:

- $x=-2 \Rightarrow -2m+10=4a+6-2 \Rightarrow -2m-4a=-6 \xrightarrow{\div 2} -m-2a=-3$
- $x=6 \Rightarrow 6m+10=36a-18-2 \Rightarrow 6m-36a=-30 \xrightarrow{\div 6} m-6a=-5$

گام دوم: از جمع طرفین دو رابطه، داریم:

$$(-m-2a)+(m-6a)=-3+(-5) \Rightarrow -8a=-8 \Rightarrow a=1$$

گام سوم: معادلهٔ محور تقارن سهمی $y=\underset{1}{a}x^2-3x-2$ به صورت زیر است:

$$x=-\frac{b}{2a} \Rightarrow x=\frac{-(-3)}{2(1)}=\frac{3}{2}=1/5$$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۴ شرکتی هر کالا را ۱۸۰ واحد پول می‌فروشد و تابع هزینهٔ آن به ازای تولید x کالا به صورت $C(x)=2x^2+100x+50$ است. زمانی که سود ماکزیمم است، درآمد شرکت چند واحد پول است؟

۱) ۳۶۰۰ ۲) ۲۴۰۰

۳) ۴۸۰۰ ۴) ۷۲۰۰

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: فصل ۲ ـ درس ۴

درس Box

بازاریابی:

۱) در بازاریابی با سه تابع کار داریم: تابع درآمد، تابع هزینه و تابع سود

۲) اگر سؤال یکی از توابع درآمد و هزینه را نداده بود، آن‌ها را به کمک روابط زیر پیدا می‌کنیم:

تابع درآمد	قیمت هر کالا × تعداد کالا = درآمد	$R(x)=x.P$ (تعداد، قیمت)
تابع هزینه	(هزینهٔ هر کالا × تعداد کالا) + هزینهٔ ثابت = هزینهٔ کل	$C(x)=ax+b$ (هزینهٔ هر کالا، هزینهٔ ثابت، تعداد)

۳) رابطهٔ بین سه تابع:

$$\underbrace{P(x)}_{\text{سود}}=\underbrace{R(x)}_{\text{درآمد}}-\underbrace{C(x)}_{\text{هزینه}}$$

۴) تابع سود، یک تابع درجه‌دو با $a<0$ است که ماکزیمم دارد. ماکزیمم سود به ازای فروش $x=\frac{-b}{2a}$ کالا به دست می‌آید و مقدار ماکزیمم سود برابر با $P(\frac{-b}{2a})$ یا $\frac{-\Delta}{4a}$ است.

۵) نقطهٔ سربه‌سر: تعداد کالایی که به ازای آن مقدار از فروش، هزینه و درآمد برابر می‌شود یا به عبارتی تا آن‌جا یربه‌یر کرده‌ایم.

از حل یکی از دو معادلهٔ روبه‌رو، نقطهٔ سربه‌سر به دست می‌آید: $\underbrace{R(x)}_{\text{درآمد}}=\underbrace{C(x)}_{\text{هزینه}}$ $\quad\underbrace{P(x)}_{\text{سود}}=0$

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: تابع درآمد را می‌نویسیم:

$$R(x)=\underbrace{\text{تعداد}}_{x}\times\underbrace{\text{قیمت}}_{180}=180x$$

گام دوم: تابع سود را می‌نویسیم:

$$P(x)=R(x)-C(x)=180x-(2x^2+100x+50)=180x-2x^2-100x-50=\underbrace{-2}_{a}x^2+\underbrace{80}_{b}x\underbrace{-50}_{c}$$

طول رأس تابع سود (جایی که سود ماکزیمم می‌شود) را حساب می‌کنیم:

$$x_S=-\frac{b}{2a}=-\frac{80}{2(-2)}=20$$

گام سوم: درآمد به ازای $x=20$ برابر است با:

$$R(20)=180\times20=3600$$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵ برای موضوع «بهترین بازیکن فوتبال سال» کدام روش جمع‌آوری داده‌ها مناسب است؟

۱) مصاحبه
۲) مشاهده
۳) دادگان‌ها
۴) پرسش‌نامه

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: فصل ۳ ـ درس ۱

درس Box

روش‌های جمع‌آوری داده‌ها:

روش	تعریف	مشکل
مشاهده	گردآوری داده‌ها بدون نیاز به فرد پاسخگو	دقت کم
پرسش‌نامه	مجموعه سؤالات از پیش تعیین شده که توسط تعدادی پاسخگو تکمیل می‌شود.	اگر تعداد نمونه زیاد باشد، زمان‌بر است.
مصاحبه	بین دو نفر (مصاحبه‌گر و مصاحبه‌شونده) انجام می‌شود.	
دادگان‌ها	استفاده از اطلاعات ذخیره‌شده	همیشه اطلاعات ثبتی در اختیار نیست.

پاسخ خیلی تشریحی ✔ بهترین روش، پرسش‌نامهٔ اینترنتی یا پیامکی است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۶ میانگین اعداد طبیعی x^2 ، x ، x ، $2x$ و $3x$، برابر با ۶ است. میانهٔ این اعداد کدام است؟

۱) ۵ ۲) ۶ ۳) ۷/۵ ۴) ۹

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: فصل ۳ - درس ۲

درس Box

معیارهای گرایش به مرکز و پراکندگی:

	اسم معیار	نماد	فرمول به فارسی	فرمول به ریاضی
معیارهای گرایش به مرکز	میانگین	$\bar{x}$	میانگین = مجموع / تعداد	$\bar{x}=\frac{x_1+x_2+\cdots+x_n}{n}$
	میانه	Q_2	تعداد داده‌ها فرد باشد ← دادهٔ وسطی	دادهٔ ام $\frac{n+1}{2}$
			تعداد داده‌ها زوج باشد ← میانگین دو دادهٔ وسطی	میانگین دادهٔ ام $\frac{n}{2}$ و ام $(\frac{n}{2}+1)$
	چارک اول	Q_1	میانهٔ نیمهٔ اول داده‌ها	نیمهٔ اول: $2,3,5,8$ ($Q_1=4$)، $Q_2=10$، نیمهٔ دوم: $14,19,25,30$ ($Q_3=22$)
	چارک سوم	Q_3	میانهٔ نیمهٔ دوم داده‌ها	

پاسخ خیلی تشریحی ✔

گام اول: میانگین اعداد طبیعی x^2 ، x ، x ، $2x$ و $3x$، برابر با ۶ است، پس:

$$\bar{x}=\frac{\text{مجموع}}{\text{تعداد}} \Rightarrow 6=\frac{x^2+x+x+2x+3x}{5} \Rightarrow 6=\frac{x^2+7x}{5} \xrightarrow{\text{طرفین‌وسطین}} x^2+7x=30$$

$$\Rightarrow x^2+7x-30=0 \xrightarrow{\text{جمله‌مشترک}} (x+10)(x-3)=0 \Rightarrow \begin{cases} x=-10 \times \ (\text{طبیعی نیست.}) \\ x=3 \checkmark \end{cases}$$

گام دوم: به ازای $x=3$، پنج عدد x^2 ، x ، x ، $2x$ و $3x$ را می‌نویسیم:

$9,6,3,3,9$

گام سوم: اعداد را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

$3,3,\underset{Q_2}{6},9,9$

عدد وسط، میانه است:

$Q_2=6$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۷ **۱۲ دادهٔ آماری داریم. همهٔ آن‌ها را در ۳ ضرب کرده و سپس به هر کدام ۶ واحد اضافه می‌کنیم. اگر میانگین داده‌های جدید از میانگین داده‌های اولیه، ۱۵ واحد بیشتر باشد، میانگین داده‌های اولیه کدام است؟**

۱) ۳ ۲) ۴/۵

۳) ۶ ۴) ۷/۵

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: فصل ۳ ـ درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: داده‌های اولیه را x_1 تا x_{12} با میانگین $\bar{x}$ می‌گیریم.

گام دوم:

- همهٔ داده‌های اولیه را در ۳ ضرب کرده و سپس به هر کدام ۶ واحد اضافه می‌کنیم:

$$3x_1+6, \ldots, 3x_{12}+6$$

- میانگین این داده‌ها $3\bar{x}+6$ می‌شود.

گام سوم: سؤال گفته «میانگین داده‌های جدید از میانگین داده‌های اولیه، ۱۵ واحد بیشتر است.»، پس:

$$\underbrace{\text{میانگین جدید}}_{3\bar{x}+6} = \underbrace{\text{میانگین قدیم}}_{\bar{x}} + 15 \Rightarrow 3\bar{x}-\bar{x}=15-6 \Rightarrow 2\bar{x}=9 \Rightarrow \bar{x}=\frac{9}{2}=4/5$$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۸ واریانس داده‌های ۱، ۲، ۴، ۸ و ۱۰ کدام است؟

۱) ۱۱ ۲) ۱۲ ۳) ۱۳ ۴) ۱۴

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: فصل ۳ ـ درس ۳

درس Box

اگر میانگین داده‌های x_1 تا x_n برابر با $\bar{x}$ باشد، واریانس آن‌ها از رابطهٔ $\sigma^2 = \frac{(x_1-\bar{x})^2+(x_2-\bar{x})^2+\ldots+(x_n-\bar{x})^2}{n}$ به دست می‌آید.

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: ابتدا میانگین داده‌ها را حساب می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع}}{\text{تعداد}} = \frac{۱+۲+۴+۸+۱۰}{۵} = \frac{۲۵}{۵} = ۵$$

گام دوم: واریانسشان را حساب کنیم:

$$\sigma^2 = \frac{(۱-۵)^2+(۲-۵)^2+(۴-۵)^2+(۸-۵)^2+(۱۰-۵)^2}{۵} = \frac{(-۴)^2+(-۳)^2+(-۱)^2+۳^2+۵^2}{۵}$$

$$= \frac{۱۶+۹+۱+۹+۲۵}{۵} = \frac{۶۰}{۵} = ۱۲$$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹ **میانگین و دامنهٔ تغییرات ۶ دادهٔ آماری به ترتیب ۹ و صفر است. اگر دو دادهٔ ۵ و ۱۳ را به آن‌ها اضافه کنیم، واریانس ۸ دادهٔ حاصل کدام است؟**

۱) ۲ ۲) ۴ ۳) ۶ ۴) ۸

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: فصل ۳ ـ درس ۳

پاسخ خیلی تشریحی ✔

گام اول:

- دامنهٔ تغییرات ۶ دادهٔ آماری صفر است، پس همگی برابرند.
- میانگینشان هم ۹ است، پس هر ۶تا برابر با ۹ هستند.

۹ , ۹ , ۹ , ۹ , ۹ , ۹

گام دوم:

- دو دادهٔ ۵ و ۱۳ را به آن‌ها اضافه می‌کنیم:

۱۳ , ۵ , ۹ , ۹ , ۹ , ۹ , ۹ , ۹

- میانگین ۵ و ۱۳ برابر با $\frac{۵+۱۳}{۲}=۹$ است.
- چون میانگین داده‌های اضافه‌شده با میانگین اولیه برابر است، پس میانگین تغییری نمی‌کند.

گام سوم: واریانس ۸ داده را حساب می‌کنیم:

$$\sigma^۲=\frac{۶(۹-۹)^۲+(۵-۹)^۲+(۱۳-۹)^۲}{۸}=\frac{۰+(-۴)^۲+۴^۲}{۸}=\frac{۱۶+۱۶}{۸}=\frac{۳۲}{۸}=۴$$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۰ مجموعهٔ A شامل تمام مضارب ۵ است که بین ۱۳ و ۶۲ هستند. دامنهٔ میان‌چارکی اعضای A کدام است؟

۱) ۲۲/۵ ۲) ۲۰ ۳) ۲۷/۵ ۴) ۲۵

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: فصل ۳ ـ درس ۳

درس Box

معیارهای گرایش به مرکز و پراکندگی:

	اسم معیار	نماد	فرمول به فارسی	فرمول به ریاضی
معیارهای گرایش به مرکز	چارک اول	Q_1	میانهٔ نیمهٔ اول داده‌ها	نیمهٔ اول: ۲, ۳, ۵, ۸, ۱۰ ($Q_1=۴$)؛ $Q_2=۱۰$؛ نیمهٔ دوم: ۱۰, ۱۴, ۱۹, ۲۵, ۳۰ ($Q_3=۲۲$)
	چارک سوم	Q_3	میانهٔ نیمهٔ دوم داده‌ها	
معیارهای پراکندگی	دامنهٔ میان‌چارکی	IQR	چارک اول ــ چارک سوم = دامنهٔ میان‌چارکی	$IQR = Q_3 - Q_1$

پاسخ خیلی تشریحی ✔

گام اول: مضارب ۵ بین ۱۳ و ۶۲ را می‌نویسیم:

۱۵ , ۲۰ , ۲۵ , ۳۰ , ۳۵ , ۴۰ , ۴۵ , ۵۰ , ۵۵ , ۶۰

گام دوم: میانه و چارک‌های اول و سوم را مشخص می‌کنیم:

نیمهٔ اول: ۱۵ , ۲۰ , ۲۵ , ۳۰ , ۳۵ (Q_1)؛ $Q_2=۳۷/۵$؛ نیمهٔ دوم: ۴۰ , ۴۵ , ۵۰ , ۵۵ , ۶۰ (Q_3)

گام سوم: دامنهٔ میان‌چارکی برابر است با:

$$IQR = Q_3 - Q_1 = ۵۰ - ۲۵ = ۲۵$$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

علوم و فنون ادبی دهم

۱۱ **کدام گزینه دربارهٔ نام‌گذاری سبک‌ها براساس «دورهٔ اثر، موضوع، مخاطب، هدف و قلمرو دانشی» به ترتیب درست است؟**

۱) فکاهی، فلسفی، عامیانه، عرفانی، غزنوی

۲) مشروطه، حماسی، عالمانه، تعلیمی، علمی

۳) غزنوی، عرفانی، تعلیمی، عامیانه، مشروطه

۴) عرفانی، فلسفی، غزنوی، مشروطه، علمی

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۷

درس Box

ارسطو، فیلسوف بزرگ یونانی، طبقه‌بندی زیر را برای سبک‌ها بیان کرده است:

۱) براساس نام شاعر یا نویسنده، مانند سبک فردوسی، سبک بیهقی

۲) براساس زمان و دورهٔ اثر، مانند سبک غزنوی و سبک مشروطه

۳) براساس موضوع و نوع، مانند سبک عرفانی و سبک حماسی

۴) براساس محیط جغرافیایی، مانند سبک آذربایجانی و سبک خراسانی

۵) به تناسب مخاطب، مانند سبک عامیانه و سبک عالمانه

۶) براساس هدف، مانند سبک تعلیمی و سبک فکاهی

۷) براساس قلمرو دانشی، مانند علمی و فلسفی

پاسخ خیلی تشریحی ✔ دورهٔ اثر: مشروطه/ موضوع: حماسی/ مخاطب: عالمانه/ هدف: تعلیمی/ قلمرو دانشی: علمی

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۲ کدام بیت فاقد ویژگی‌های زبانی خراسانی است؟

۱) بدان ایزدی جاه و فرّ کیان / ز نخجیر گور و گوزن ژیان

۲) گران‌مایه جمشید فرزند او / کمر بست یک‌دل پر از پند او

۳) به جمشید بر گوهر افشاندند / مر آن روز را روز نو خواندند

۴) سپر بر سر آورد شیر اله / علم کرد شمشیر آن اژدها

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۷

درس Box تغییر تلفظ کلمات (یَک و هَزار) و متمم با دو حرف اضافه، از ویژگی‌های مهم زبانی سبک خراسانی هستند.

پاسخ خیلی تشریحی ✔ بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): بدان ایزدی جاه و فرّ کیان/ ز نخجیر گور و گوزن ژیان: واژگان کهن فارسی

گزینهٔ (۲): گران‌مایه جمشید فرزند او/ کمر بست یک‌دل پر از پند او: تغییر تلفظ کلمات یک و هزار

گزینهٔ (۳): به جمشید بر گوهر افشاندند/ مر آن روز را روز نو خواندند: متمم با دو حرف اضافه

گزینهٔ (۴): سپر بر سر آورد شیر اله/ علم کرد شمشیر آن اژدها: نه‌تنها نشانه‌های زبانی سبک خراسانی را ندارد، لغت عربی نیز دارد.

تیزبازی کلمات «علم» و «اله» عربی هستند؛ پس گزینهٔ (۴) احتمالاً خراسانی نیست؛ سپس به دنبال نشانه‌های سبک خراسانی باشید.

نکته متمم با دو حرف اضافه یعنی پیش از متمم و بعد از آن حرف اضافه می‌آید.

کنکور کدام بیت «فاقد» ویژگی‌های «زبانی» سبک خراسانی است؟ *(سؤال ۱۳۷ کنکور انسانی ۱۴۰۱ (خارج از کشور))*

۱) چنین آن دو ماهر در آداب ضرب / ز هم رد نمودند هفتاد حرب

۲) خود و نامداران هزار و دویست / تو گفتی کشان بر زمین جای نیست

۳) ز فتراک بگشود پیچان کمند / بینداخت و آمد میانش به بند

۴) کمان بهزه را به بازو فکند / به بند کمر بر بزد تیز چند

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۳ کدام گزینه‌ها از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی نیست؟

الف) روح شادی، نشاط و خوش‌باشی در شعر غلبه دارد.

ب) قافیه و ردیف بسیار ساده است.

ج) قالب عمدهٔ شعر این دوره قصیده است.

د) مضمون عمدهٔ اشعار این سبک، حماسه، مدح و اندرز و ... است.

ه) استفاده از دو نشانه برای یک متمم.

۱) «ج»، «د»، «ه»
۲) «الف»، «ج»، «د»
۳) «الف»، «د»، «ه»
۴) «ب»، «د»، «ه»

مشاوره ویژگی‌های ادبی مربوط به آرایه‌ها، قالب شعر و ردیف و قافیه است، اما ویژگی‌های زبانی مربوط به لغات، جمله‌ها و نکات دستوری است و ویژگی‌های فکری مربوط به مفهوم و پیام و موضوع شعر است.

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۷

درس Box ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی عبارت‌اند از: ۱) قالب عمدهٔ شعر این دوره قصیده است. ۲) قافیه و ردیف بسیار ساده است. ۳) استفاده از آرایه‌های ادبی در حد طبیعی و اعتدال است. ۴) در توصیف پدیده‌ها بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می‌شود.

پاسخ خیلی تشریحی ✔
الف) روح شادی و نشاط و خوش‌باشی در شعر غلبه دارد: ویژگی فکری

ب) قافیه و ردیف بسیار ساده است: ویژگی ادبی

ج) قالب عمدهٔ شعر این دوره، قصیده است: ویژگی ادبی

د) مضمون عمدهٔ اشعار این سبک، حماسه، مدح و اندرز و ... است: ویژگی فکری

ه) استفاده از دو نشانه برای یک متمم: ویژگی زبانی

تیزپاری فقط گزینه‌های «ب و ج» مربوط به آرایه‌ها و قالب شعر، یعنی ویژگی ادبی هستند و بقیه ویژگی ادبی نیستند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۴ **درستی و نادرستی گزینه‌های زیر را مشخص کنید.**

الف) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا (سبک نثر غزنوی و سلجوقی)

ب) افزایش کاربرد نشانهٔ جمع فارسی بر جمع عربی (سبک نثر سامانی)

ج) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار (سبک نثر غزنوی و سلجوقی)

د) حذف افعال به قرینه (سبک نثر غزنوی و سلجوقی)

ه) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی (سبک نثر غزنوی و سلجوقی)

۱) نادرست، درست، درست، درست، نادرست

۲) نادرست، درست، نادرست، درست، نادرست

۳) درست، درست، نادرست، درست، نادرست

۴) نادرست، نادرست، درست، درست، نادرست

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۷

درس Box

ویژگی‌های سبک نثر سامانی عبارت‌اند از: ایجاز و اختصار در لفظ و معنا، تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی، کوتاهی جملات، استفاده از لغات کم‌کاربرد فارسی، بهره‌گیری کم‌تر از لغات عربی، افزایش کاربرد نشانهٔ جمع فارسی بر جمع عربی.

ویژگی‌های نثر سبک غزنوی و سلجوقی عبارت‌اند از: اطناب، حذف افعال به قرینه، تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار و افزایش کاربرد لغات عربی.

پاسخ خیلی تشریحی ✔

الف) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا (سبک نثر سامانی)

ب) افزایش کاربرد نشانهٔ جمع فارسی بر جمع عربی (سبک نثر سامانی)

ج) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار (سبک نثر غزنوی و سلجوقی)

د) حذف افعال به قرینه (سبک نثر غزنوی و سلجوقی)

ه) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی (سبک نثر سامانی)

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۵ وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«در میان پـــــردهٔ خون عشـــــق را گلزارها عاشـــقان را بـــا جمـــال عشـــق بی‌چـــون کارها»

۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۲) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۳) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعی

۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۸

درس Box

توجه کنید «ن» در کلمهٔ «میان» کسره دارد؛ پس خوانده می‌شود، اما «ن» «عاشقان» ساکن است، پس خوانده نمی‌شود.

پاسخ خیلی تشریحی

در م یا نِ/ پر دِ یِ خون/ عش ق را گل/ زا ر ها: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

تیزبازی

هجای نخست (در) بلند است، پس گزینهٔ (۳) نادرست است و هجای دوم (م) کوتاه است؛ بنابراین گزینهٔ (۲) هم غلط است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۶ با توجه به وزن‌های زیر، ترتیب کدام گزینه درست است؟

- مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
- مفاعیلن مفاعیلن مفاعی
- فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
- فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

الف) ز اندازه بیرون تشنه‌ام ساقی بیار آن آب را / اول مرا سیراب کن وانگه بده اصحاب را

ب) ساقیا در نوش آور شیرهٔ عنقود را / در صبوح آور سبک‌مستان خواب‌آلود را

ج) همه دانند که من سبزهٔ خط دارم دوست / نه چو دیگر حیوان سبزهٔ صحرایی را

د) چو ما در چنگ عشق اندر فتادیم / چه کم آید بر ما چنگ و سرنا

۱) «الف»، «د»، «ج»، «ب»
۲) «الف»، «ج»، «ب»، «د»
۳) «ب»، «ج»، «د»، «الف»
۴) «ب»، «الف»، «ج»، «د»

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۸

درس Box

توجه کنید پایه‌های آوایی تکراری ممکن است در رکن آخر یک هجا کم‌تر نسبت به ارکان قبل داشته باشند، مانند:

فعولن فعولن فعل، یا مفاعیلن مفاعیلن مفاعی (فعولن)، یا فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن، یا فعلاتن فعلاتن فعلن

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی ابیات:

الف) زن دا ز بی/ رون تش ن ام/ سا قی ب یا/ ران آ ب را: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

ب) سا ق یا در/ نو ش آ ور/ شی ر ی عن/ قو د را: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

ج) ه م دا نن/ د ک من سب/ ز ی خط دا/ رم دوست: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

د) چ ما در چن/ گ عش قن در/ ف تا دیم: مفاعیلن مفاعیلن مفاعی

امتحان نهایی

با توجه به ستون اول، بیت مناسب را از ستون دوم انتخاب کنید. *(سؤال ۲۰ ـ امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۴)*

الف) مستفعل فاعلات مستفعل	۱) گشته‌ام در جهان و آخر کار	دلبری برگزیده‌ام که مپرس
ب) مستفعل فاعلات فع‌لن	۲) از کردهٔ خویشتن پشیمانم	جز توبه ره دگر نمی‌دانم
ج) فاعلاتن مفاعلن فعلن	۳) در دام فتاده آهویی چند	محکم شده دست و پای در بند

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۷ در کدام بیت حذف همزه دیده نمی‌شود؟

۱) گر عزم جفا داری سر در رهت اندازم / ور راه وفا گیری جان در قدمت ریزم

۲) جرمی نکرده‌ام که عقوبت کند ولیک / مردم به شرع می‌نکشد ترک مست ما

۳) رفتیم اگر ملول شدی از نشست ما / فرمای خدمتی که برآید ز دست ما

۴) هر تیر که در کیش است گر بر دل ریش آید / ما نیز یکی باشیم از جملهٔ قربان‌ها

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۸

درس Box

حذف همزه: همزهٔ آغاز هجا گاهی به ضرورت وزن حذف می‌شود.

مانند: بادآورده: با دا ور د/ خوش‌آواز: خ شا واز/ دانش‌آموز: دا ن شا موز

نکته

حذف همزه اجباری نیست و ممکن است همزه خوانده شود؛ پس به آهنگ بیت توجه کنید تا با خواندن درست متوجه حذف یا عدم حذف بشوید.

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): گر عزم جفا داری سر در رهت اندازم: ر ه تن دا زم

گزینهٔ (۲): جرمی نکرده‌ام که عقوبت کند ولیک/ مردم به شرع می‌نکشد ترک مست ما: حذف همزه ندارد.

گزینهٔ (۳): رفتیم اگر: رف تی مَ گر/ برآید: ب را ید

گزینهٔ (۴): ریش آید: ری شا ید

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۸ در همهٔ گزینه‌ها مصوت بلند «و» و صامت «و» دیده می‌شود، به‌جز ..... .

۱) یـــار بارافتاده را در کاروان بگذاشـــتند / بی‌وفـــا یاران که بربســـتند بـــار خویش را

۲) وه کـه گـر مـن بازبینـم چهر مهرافـزای او / تـــا قیامت شـــکر گویـــم طالع پیـــروز را

۳) گـر من از سـنگ ملامـت روی برپیچم زنم / جان ســـپر کردند مردان نـــاوک دلدوز را

۴) دوسـت مـی‌دارم من این نالیدن دلسـوز را / تـــا به هر نوعی که باشـــد بگذارنـــم روز را

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۸

درس Box

«و» در زبان فارسی سه خوانش متفاوت دارد و یک عدم خوانش:

۱) مصوت بلند: روز، مو، بو، جادو، گیسو

۲) صامت: ناوک، ناودان، ناو

۳) مصوت کوتاه: تو، خود، خورد

۴) عدم خوانش یا حذف: خویش، خواب، خواهر، خوار

نکته

اگر در صامت بودن «و» تردید داشتید، یک هم‌خانواده برای آن بیابید و ببینید در آن کلمه «و» چگونه است، مانند موج که هم‌خانوادهٔ آن «مواج»، «و» صامت دارد.

پاسخ خیلی تشریحی

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): کاروان: «و» صامت/ بی‌وفا: «و» صامت/ خویش: «و» خوانده نمی‌شود.

گزینهٔ (۲): وه: «و» صامت/ او: «و» مصوت بلند/ پیروز: «و» مصوت بلند

گزینهٔ (۳): روی: «و» مصوت بلند/ ناوک: «و» صامت/ دلدوز: «و» مصوت بلند

گزینهٔ (۴): دوست: «و» مصوت بلند/ دلسوز: «و» مصوت بلند/ نوعی: «ـُ و» مصوت + صامت/ روز: «و» مصوت بلند

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۹ کدام بیت موازنه ندارد؟

۱) بـــوی جـــوی مولیـــان آیـــد همـــی / یـــاد یـــار مهربـــان آیـــد همی

۲) در خطـــاب آدمـــی ناطـــق بدی / در نـــوای طوطیـــان حـــاذق بدی

۳) ایـن خـورد زایـد همـه بخـل و حسـد / وان خـورد زایـد همـه نـور احـد

۴) کافـــران انـــدر مـــری بوزینـــه طبع / آفتـــی آمـــد درون ســـینه طبع

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۹

درس Box

موازنه: همهٔ واژه‌های غیرتکراری دو مصراع یک بیت، یک‌یک مقابل هم سجع متوازن باشند.

مثال

بوی جوی مولیان آید همی
یاد یار مهربان آید همی

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): بوی جوی مولیان آید همی/ یاد یار مهربان آید همی: موازنه دارد.

گزینهٔ (۲): در خطاب آدمی ناطق بدی/ در نوای طوطیان حاذق بدی: موازنه دارد.

گزینهٔ (۳): این خورد زاید همه بخل و حسد/ وان خورد زاید همه نور احد: موازنه دارد.

گزینهٔ (۴): کافران اندر مری بوزینه طبع/ آفتی آمد درون سینه طبع: موازنه ندارد.

تیزبازی

در گزینهٔ (۴)، کلمات «مری، درونِ» و کلمات «بوزینه، سینه» که مقابل هم هستند سجع مطرفند نه متوازن.

نکته

سجع متوازن: دو کلمه هم‌وزن، اما در حروف پایانی شبیه نباشند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۲۰ کدام گزینه ترصیع دارد؟

۱) لعنةاللّٰه این عمل را در قفا / رحمةاللّٰه آن عمل را در وفا

۲) در علاجش سحر مطلق را ببین / در مزاجش قدرت حق را ببین

۳) زهی دولت زهی رفعت زهی بخت و زهی اختر / که مطلوب همه جان‌ها کند از جان طلب ما را

۴) درآید جان‌فزای من گشاید دست و پای من / که دستم بست و پایم هم کف هجران پابرجا

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۹

درس Box

ترصیع: همهٔ واژه‌های غیرتکراری دو مصراع یک بیت مقابل هم سجع متوازی باشند بدون استثنا.

پاسخ خیلی تشریحی

لعنةاللّٰه این عمل را در قفا/ رحمةاللّٰه آن عمل را در وفا: ترصیع دارد.

تیزپاری

در گزینهٔ (۳)، «زهی» و «که» مقابل هم هستند، پس فاقد ترصیع است و در گزینهٔ (۴) نیز «درآید» و «که» مقابل هم هستند، در نتیجه ترصیع ندارد.

نکته

سجع متوازی: دو کلمهٔ مقابل هم، در وزن و حروف پایانی مثل هم باشند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۲۱ ترتیب آرایه‌های «موازنه، سجع، ترصیع، موازنه، ترصیع» در کدام گزینه درست آمده است؟

الف) صحت این حس بجویند از طبیب / صحت این حس بجویند از حبیب

ب) ملکی که پریشان شد از شومی شیطان شد / باز آنِ سلیمان شد تا باد چنین بادا

ج) آن یکی را روی او شد سوی دوست / وان یکی را روی او خود روی اوست

د) اعتماد جمله بر گفتار او / اقتدای جمله بر رفتار او

ه) عین آن تخییل را حکمت کند / عین آن زهراب را شربت کند

۱) «د»، «ب»، «الف»، «ه»، «ج»

۲) «الف»، «ب»، «ج»، «د»، «ه»

۳) «ب»، «د»، «الف»، «ج»، «ه»

۴) «ج»، «الف»، «ب»، «ه»، «د»

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۹

پاسخ خیلی تشریحی ✔

الف) صحت این حس بجویند از طبیب/ صحت این حس بجویند از حبیب: ترصیع

ب) ملکی که پریشان شد از شومی شیطان شد/ باز آنِ سلیمان شد تا باد چنین بادا: سجع

ج) آن یکی را روی او شد سوی دوست/ وان یکی را روی او خود روی اوست: ترصیع

د) اعتماد جمله بر گفتار او/ اقتدای جمله بر رفتار او: موازنه

ه) عین آن تخییل را حکمت کند/ عین آن زهراب را شربت کند: موازنه

تیزپازی

فقط گزینه‌های «د و ه» موازنه دارند. پس یکی از آن‌ها باید اول بیاید و تنها در گزینهٔ (۱) مورد «د» اول آمده و مورد «ه» در هیچ گزینه‌ای اول نیامده است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۲۲ آرایه‌های مقابل ابیات داده‌شده همه درست است، به‌جز ..... .

۱) بـــر خیالـــی صلحشـــان و جنگشـــان / در خیالی فخرشـــــان و ننگشان (ترصیع)

۲) صحـــت این حـــس ز معمـــوری تن / صحت آن حـــس ز تخریب بـــدن (موازنه)

۳) چو نتوان ساخت بی‌رویت بباید ساخت با خویت / که ما را از سر کویت سر دعوا نمی‌باشد (سجع)

۴) تیـــر بـــلای او را جـــز دل هدف نباشـــد / تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد (موازنه)

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۹

پاسخ خیلی تشریحی

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): تمام کلمات مصراع اول با قرینه‌های خود در مصراع دوم سجع متوازی هستند.

گزینهٔ (۲): موازنه ندارد، چون «معموری» و «تخریب» سجع متوازن نیستند.

گزینهٔ (۳): کلمات «رویت»، «خویت» و «کویت» واژه‌های سجع هستند.

گزینهٔ (۴): تمام کلمات مصراع اول با قرینه‌های خود در مصراع دوم سجع متوازی یا متوازن هستند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۲۳ کدام گزینه با بیت داده‌شده، قرابت معنایی بیشتری دارد؟

«**جفا پـــل بود بر عاشـــق شکســـتی — وفـــا گل بـــود بـــر دشـــمن فشـــاندی**»

۱) گلزار و باغ عالمی چشـــم و چراغ عالمی — هـــم درد و داغ عالمی چون پا نهی اندر جفا

۲) جانـــب اغیار دارد آن جفاجو بیشـــتر — با گران‌جانـــان بود میل ترازو بیشـــتر

۳) گفتـــم ای چرخ فلک مـــرد جفای تو نی‌ام — گفت زبـــون یافت مگر ای ســـره این مرد مرا

۴) آن دم که ز بدخویی دشـــنام و جفا گویی — می‌گـــو که جفای تو حلواســـت همه حلوا

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۹

پاسخ خیلی تشریحی ✔

وجه اشتراک بیت صورت سؤال و گزینهٔ (۲): جفا به یار و توجه به غیر

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): جفای یار دلنشین است.

گزینهٔ (۳): گله از جفای روزگار

گزینهٔ (۴): جفای یار دلنشین است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۲۴ کدام گزینه با ابیات دیگر قرابت معنایی ندارد؟

۱) مـــن از دماغ بریدم امید و از ســـر نیز / تـــو را دماغ تروتازه مرتجاســـت مخســـب

۲) صبـــح امید خندهٔ شـــادی نمی‌کند / تـــا ناامیـــد از همه دنیا نمی‌شـــوی

۳) زین‌ســـان کـــه ناامید ز نشـــوونما منم / برگ خزان رســـیده چنین ناامید نیست

۴) در ســـوختن بلند نشـــد دود این سپند / چـون مـن کسـی ز نشـوونما ناامیـد نیسـت

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۸

درس Box

امید و ناامیدی از مفاهیم روان‌شناختی ادب فارسی است که در متون غنایی، عرفانی و اندرزی بسیار است.

پاسخ خیلی تشریحی

در گزینهٔ (۲) شاعر ناامیدشدن از دنیا را راه رسیدن به امید می‌داند، اما در سه گزینهٔ دیگر صحبت از یأس و ناامیدی منفی است و شاعر از آن گله می‌کند و ناراضی است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۲۵ کدام گزینه‌ها با بیت زیر قرابت معنایی دارند؟

«اگر کاری کنی مزدی ستانی / چو بیکاری یقین بی‌مزد مانی»

الف) برگو غزلی برگو پامزد خود از حق جو / بر سوخته زن آبی چون چشمهٔ حیوانی

ب) زان مزد کار می‌نرسد مر تو را که هیچ / پیوسته نیستی تو در این کارگه گهی

ج) هم مقلد نیست محروم از ثواب / نوحه‌گر را مزد باشد در حساب

د) حال است محال او مزد است وبال او / عدل است همه ظلمش داد است از او پنهان

ه) بنویس برات این مزد مرا / تا نقد کنم از عامل تو

۱) «الف»، «ب»، «ج»

۲) «الف»، «ج»، «ه»

۳) «ب»، «ج»، «د»

۴) «ج»، «د»، «ه»

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۸

پاسخ خیلی تشریحی

اگر کاری کنی مزدی ستانی: مزدگرفتن برای هر کاری

الف) برگو غزلی برگو پامزد خود از حق جو: مزد کار غزل‌گویی

ب) زان مزد کار می‌نرسد مر تو را که هیچ: می‌گوید به این دلیل به تو مزد نمی‌رسد زیرا در این کارگاه، کاری نمی‌کنی.

ج) نوحه‌گر را مزد باشد در حساب: مزد کار نوحه‌سرایی

د) حال است محال او مزد است وبال او: وبال به جای مزد است.

ه) بنویس برات این مزد مرا: فقط سخن از دادن مزد است.

تیزبازی در بیت «د» سخن از گرفتن مزد و در بیت «ه» سخن از وبال به‌جای مزد است؛ اما در دیگر گزینه‌ها سخن از مزد در برابر کاری است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

عربی، زبان قرآن دهم

• عَيِّن الأنسب في الجواب للتّرجمة أو المفهوم من أَو إلى العربيّة (٢٦ ـ ٣٢):

٢٦ ﴿قُل سيروا في الأرض فانظروا كيف بدأ الخلقَ﴾: **بگو ...**

۱) در زمین سیر کنید تا ببینید که چه‌طور آفرینش آغاز گردیده است!

۲) در زمین بگردید و بنگرید چگونه آفرینش را آغاز کرد!

۳) بر زمین سیر کنید و بنگرید چه‌طور خلقت شروع شد!

۴) در زمین بگردید تا ببینید چگونه خلقتش را آغاز نمود!

مشاوره سؤال اول درس عربی در آزمون‌ها یکی از آیات قرآن به‌کاررفته در کتاب درسی است. همه‌شان را موبه‌مو بررسی کنید.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۵

Hint «الخلقَ» و فتحهٔ آخرش!

درس Box اِعراب کلمات در پیداکردن نقش‌ها کمک بسیاری به ما می‌کنند:

مثال «بَدَأَ الخلقَ»: آفرینش را شروع کرد.
مفعول و منصوب به فتحه

«بَدَأَ الخلقُ»: آفرینش شروع شد.
فاعل و مرفوع به ضمّه

می‌بینید که منصوب یا مرفوع بودن «الخلق» در دو مثال بالا بر نقش آن در جمله و طبیعتاً ترجمه بسیار تأثیرگذار است.

کلمات مهم: «في»: در/ «فَانظُروا»: پس بنگرید/ «بَدَأَ»: آغاز کرد

پاسخ خیلی تشریحی ✔ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): تا (و)، «که» اضافی است، آغاز گردیده است (آغاز کرد؛ «الخلقَ» مفعول و «بَدَأَ» متعدّی است.)

گزینهٔ (۳): بر (در)، شروع شد (مانند گزینهٔ (۱))

گزینهٔ (۴): تا (مانند گزینهٔ (۱))، خلقتش (خلقت؛ ضمیر نداریم.)

کتاب درسی ﴿قُل سيروا فِي الْأَرضِ فَانْظُروا كَيفَ بَدَأَ الْخَلْقَ﴾ اَلْعَنكَبوت: ۲۰ *(عربی، زبان قرآن (۱) ـ درس ۵ صفحهٔ ۶۸ کتاب درسی)*

بگو در زمین بگردید و بنگرید چگونه [خدا] آفرینش را آغاز کرد.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۲۷ «ربّما یَستعین البشر بالبَکتیریا المضیئة لإنارة المدن!»:

۱) ای بسا بشر با استفاده از باکتری درخشان شهرها را نورانی کند!

۲) شاید انسان برای نورانی‌کردن شهرها از باکتری نورانی یاری بجوید!

۳) چه‌بسا انسان برای نورانی‌شدن شهرها از باکتری درخشان استفاده کند!

۴) گاهی انسان برای نورانی‌شدن شهرها از باکتری نورانی کمک می‌گیرد!

مشاوره برای حل تست‌های ۱ به ۴ (عبارت عربی با چهار گزینهٔ فارسی) باید دنبال شاه‌کلیدها باشید و با آن‌ها رد گزینه کنید.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۵

Hint «إنارة» را دریابید!

درس Box

معنای دقیق برخی فعل‌ها و مصدرها بسیار مهم‌اند:

مثال «یَستعینُ بـِ»: از ... یاری می‌جوید (مضارع باب استفعال)

«إنارَة»: نورانی‌کردن (مصدر باب إفْعال)

کلمات مهم: «رُبَّما»: چه‌بسا، شاید، «یَستعینُ بـِ»: از ... یاری بجوید، «إنارَة»: نورانی‌کردن

پاسخ خیلی تشریحی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): با استفاده از (از ... یاری بجوید؛ «یَستعینُ» فعل مضارع است.)، نورانی کند (نورانی‌کردن؛ «إنارَة» مصدر است.)

گزینهٔ (۳): نورانی‌شدن (مانند گزینهٔ (۱))، استفاده کند (مانند گزینهٔ (۱))

گزینهٔ (۴): گاهی کمک می‌گیرد (مانند گزینهٔ (۱))، نورانی‌شدن (مانند گزینهٔ (۱))

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۲۸ «تنوّع مناطق الجذب السياحيّ في بلادنا يشجّع السُّيّاح إلى السفر إليها لقضاء العطلات!»:

مشاوره شاه‌کلیدها را پیدا کنید و دست به رد گزینه بزنید.

۱) تنوّع مناطق دارای جاذبهٔ جهانگردی در کشورمان گردشگران را به سفر به آن برای سپری‌کردن تعطیلات تشویق می‌کند!

۲) متنوّع‌بودن مناطق دارای جاذبهٔ توریستی کشورمان گردشگرها را به سفر به آن‌جا برای گذران تعطیلات تشویق می‌نماید!

۳) مناطق جذاب گردشگری متنوع در کشورمان گردشگران را برای گذران تعطیلات به سفر به آن دعوت می‌کند!

۴) در کشورمان تنوّع مناطق دارای جاذبهٔ جهانگردی هست که گردشگرها را به سفر به آن برای سپری‌کردن تعطیلات دعوت می‌کند!

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۶

Hint «يُشجِّعُ» و «مناطق الجذب السياحيّ»!

درس Box ۱) **ترجمهٔ دقیق کلمات** بسیار مهم‌اند:

يُشجِّعُ ← تشویق می‌کند. ✓
دعوت می‌کند. ×

۲) ترجمهٔ دقیق **ترکیب‌های اسمی** مهم‌اند و البته که نباید آن‌ها را با جمله اشتباه گرفت:

«مناطق الجذب السياحيّ»: مناطق دارای جاذبهٔ جهانگردی

مناطق: مضاف
الجذب: مضاف‌الیه / موصوف
السياحيّ: صفت

می‌بینید که به شکل گروه اسمی ترجمه شده نه جمله!

کلمات مهم: «مناطق الجذب السياحيّ»: مناطق دارای جاذبهٔ جهانگردی، «يُشجِّعُ»: تشویق می‌کند، «إليها»: به آن

پاسخ خیلی تشریحی ✓

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۲): «في» ترجمه نشده است؛ **حذف و اضافه**، به آن‌جا (به آن)

گزینهٔ (۳): مناطق جذاب گردشگری متنوّع (تنوّع مناطق دارای جاذبهٔ جهانگردی؛ اولاً «تنوّع» مصدر است، ثانیاً مبتداست نه صفت.)، دعوت می‌کند (تشویق می‌کند)

گزینهٔ (۴): «هست که» اضافی است (خبر، فعل «يُشجِّعُ» است!)، دعوت می‌کند (مانند گزینهٔ (۳))

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۲۹ عيّن الصحيح:

۱) قد اشتهرت محافظة كرمان بإنتاج الفُستق و السجّاد!: استان کرمان به تولید فندق و فرش مشهور شده است!

۲) الحمق الأكبر هو أن نُغرق في مدح أو ذمّ شخص!: بزرگ‌ترین نادانی آن است که در ستایش یا نکوهش کسی اغراق کنیم!

۳) الحرباء دون أن تُحرّك رأسَها تُدير عينيها في الاتّجاهات المختلفة!: آفتاب‌پرست بدون این‌که سرش را تکان بدهد، چشمش را در جهت‌های مختلف می‌چرخاند!

۴) لكثير من النباتات البرّيّة خواصّ طبّيّة يَستعملها الإنسان للوقاية من الأمراض!: بسیاری از گیاهان خشکی، خواصی پزشکی دارند که انسان آن‌ها را برای پیشگیری از بیماری‌ها به کار می‌گیرد!

مشاوره حل‌کردن تست‌های ۴ به ۴ ترجمه (۴ گزینهٔ عربی و ۴ گزینهٔ فارسی) دشوارتر و زمانبرتر است؛ مخصوصاً اگر صورت سؤال «عيّن الصحيح» باشد. پیشنهاد می‌کنم از هر گزینه دو شاه‌کلید ترجمه را بردارید و چک کنید و جلو بروید تا با رد گزینه به جواب صحیح برسید.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس‌های ۵ و ۶

Hint توجه به شاه‌کلیدها!

درس Box **وقتی اسم‌های مثنی و جمع مذکر سالم مضاف بشوند، «ن»شان را از دست می‌دهند:**

مثال معلّمون + المدرسة ← معلّمو المدرسة: آموزگاران مدرسه
(مضاف‌الیه)

مثال عَينَيْن + ها ← عَيْنَيْها: دو چشمش
(مضاف‌الیه)

کلمات مهم: گزینهٔ (۱): «قَد اشْتَهَرتْ»: مشهور شده است/ «الفُستق»: پسته/ گزینهٔ (۲): «الحمق الأكبر»: نادانی بزرگ‌تر/ «أنْ نُغْرِقَ»: که زیاده‌روی کنیم/ گزینهٔ (۳): «أنْ تُحرّك»: که تکان بدهد/ «عَيْنَيْها»: دو چشمش/ «تُديرُ»: می‌چرخاند/ گزینهٔ (۴): «لِكثيرٍ»: بسیاری ... دارند/ «النباتات البرّيّة»: گیاهان خشکی/ «الوِقاية»: پیشگیری

پاسخ خیلی تشریحی ✔ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): فندق ← پسته (الفُستق)

گزینهٔ (۲): «الحُمق الأكبَر» ترکیب وصفی و «الأكبَر» صفت است. ← نادانیِ بزرگ‌تر

گزینهٔ (۳): «عَيْنَيْها» (عَيْنَين + ها) مثنی است. ← دو چشمش

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۳۰ عيّن الخطأ:

۱) لا بُدَّ مِن تأليف كتاب لإحصاء المعالم الأثريّة في إيران!: تألیف کتابی برای شمارش آثار تاریخی در ایران ناگزیر است!

۲) شرّ الناس من يَأمر غيره بالبرّ و يَنسى نفسَه!: بدترین مردم کسی است که دیگری را به نیکی امر می‌کند و خودش را فراموش می‌نماید!

۳) إنّ هذه الأضواءَ تنبعث من عمق المحيط!: بی‌گمان این نورها را از عمق اقیانوس می‌فرستند!

۴) صوت الغراب يُحذِّر الحيوانات حتّى تبتعد عن منطقة الخطر!: صدای کلاغ به حیوانات هشدار می‌دهد تا از منطقهٔ خطر دور شوند!

مشاوره همان‌طور که گفتیم، برای حل این سؤالات به تکرار و تمرین فراوانی نیاز دارید. البته خبر خوب این‌که مدل «عيّن الخطأ» در این سؤالات، راحت‌تر است؛ به محض پیداکردن اشتباه، جواب تست مشخص می‌شود.

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس‌های ۵ و ۶

درس Box

همهٔ فعل‌های باب «انفعال» لازم‌اند:

اِنبَعَثَ ← فرستاد ×
اِنبَعَثَ ← فرستاده شد ✓

اِنقَطَعَ ← قطع کرد ×
اِنقَطَعَ ← قطع شد ✓

کلمات مهم: گزینهٔ (۱): «لا بُدَّ مِن»: ناگزیر/ «إحْصاء»: شمارش/ «المَعالم الأثريّة»: آثار تاریخی/ گزینهٔ (۲): «البِرّ»: نیکی/ «يَنْسىٰ»: فراموش می‌کند/ گزینهٔ (۳): «الأضواء»: نورها/ «تَنبَعِثُ»: فرستاده می‌شود/ گزینهٔ (۴): «يُحَذِّرُ»: هشدار می‌دهد/ «حَتّى تَبْتَعِدَ»: تا دور شوند

پاسخ خیلی تشریحی ✓

در گزینهٔ (۳)، «تَنْبَعِثُ» مضارع از باب انفعال و لازم و البته از صیغهٔ غایب است. ← فرستاده می‌شوند

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۳۱ «دوستم یک بیماری پوستی داشت، پس به بیمارستان رفت!»:

۱) كان لصديقي مرض جِلديّ فذهب إلى المستشفى!

۲) لصديقي مرض في جلده ثمّ ذهب إلى المستشفى!

۳) صديقي مرض في جلده فذهب الى المستوصف!

۴) كان صديقي مرض جِلديّ فذهب إلى المستوصف!

مشاوره حل سؤالات تعریب مانند سؤالات ترجمهٔ ۱ به ۴ است. شاه‌کلیدها را دریابید. البته خبر خوب این‌که این مدل سؤال نسبتاً ساده طرح می‌شود.

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۶

Hint «داشت» به عربی؟!

درس Box برای بیان **مفهوم مالکیت در گذشته** غالباً از «**کانَ + لِـ (عِندَ) + اسم یا ضمیر**» کمک می‌گیریم:

مثال «كان لي صديق ذكيّ»: دوست باهوشی **داشتم**.

(كانَ + لِـ + ي)

کلمات مهم: دوستم ... داشت: «كان لصديقي»/ یک بیماری پوستی: «مرض جلديّ»/ بیمارستان: «المستشفى»

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۲): «لصديقي» («كان لصديقي»؛ داشت، به گذشته اشاره دارد نه حال.)، «مرض في جلده» («مرض جلديّ»؛ ترکیب وصفی می‌خواهیم.) ـ «ثُمّ» (فَـ)

گزینهٔ (۳): «صديقي» (مانند گزینهٔ (۲))، «مرض في جلده» (مانند گزینهٔ (۲))، «المُستوصف» («المستشفىٰ»؛ «المستوصف» به معنای «درمانگاه» است.)

گزینهٔ (۴): «كان صديقي» («كان لصديقي»؛ «لِـ» جا مانده!)، «المستوصف» (مانند گزینهٔ (۳))

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۳۲ «الدهر يومان؛ يوم لك و يوم عليك!» عيّن غير المناسب للمفهوم:

۱) دوام الحال من المحال!

۲) هر که آمد عمارتی نو ساخت / رفت و منزل به دیگری پرداخت

۳) اگر غم خورد باید یا سرور / گذر دارد این هر دو بر یکدگر

۴) چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت به زین و گهی زین به پشت

مشاوره سؤالات مفهوم غالباً از خود کتاب درسی طرح می‌شوند. حتماً تمام آیات، احادیث و ضرب‌المثل‌های کتاب درسی را از نظر مفهومی بررسی کنید.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۶

Hint به «غیر المناسب» دقت کن.

پاسخ خیلی تشریحی

ترجمهٔ عبارت: «روزگار دو روز است؛ روزی به سود تو و روزی به زیان تو.» مفهوم عبارت: «هیچ حالتی پایدار و ماندگار نیست.»

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): ادامه‌یافتن یک حالت، محال است. ← کاملاً مشابه عبارت سؤال

گزینهٔ (۲): اشاره دارد به گذرابودن و فانی‌بودن دنیا ← متفاوت با عبارت سؤال

گزینهٔ (۳): ناپایداری غم و شادی ← مشابه عبارت سؤال

گزینهٔ (۴): ماندگارنبودن یک حالت در دنیا ← مشابه عبارت سؤال

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

● اِقرأ النصّ التالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النصّ (۳۳ ـ ۳۶):

يُعَدّ (يُعتبرُ) البومُ من طيور تنشط بعد غروب الشمس و يمتاز بحاسّة سمع قويّة تساعده على أن يجد صيده. كما يستطيع الطيران بهدوء فيقترب من صيده دون أن يشعر به. يعيش البوم في المناطق المختلفة كالغابات و الصحارىٰ و يساعد الطبيعة في الحفاظ على توازنها من خلال صيد بعض الحشرات فيعتبره العلماء من الطيور المهمّة في الطبيعة.

ترجمهٔ متن:

جغد از پرندگانی به شمار می‌رود که پس از غروب آفتاب فعالیت می‌کند. [این پرنده] به حس شنوایی نیرومندی متمایز (برجسته) است که به او در پیداکردن شکار خود کمک می‌کند؛ هم‌چنین می‌تواند با آرامش [بی‌صدا] پرواز کند، بنابراین بدون این‌که شکارش حس کند، به آن نزدیک می‌شود. جغد در مناطق مختلف مانند جنگل‌ها و بیابان‌ها زندگی می‌کند و از طریق شکار برخی حشرات به طبیعت در حفظ تعادلش کمک می‌کند، پس دانشمندان آن را از پرندگان مهم در طبیعت به شمار می‌آورند.

۳۳ ما هو الارتباط بين الجملتين؟ «يمتاز بحاسّة سمع قويّة.» و «يستطيع الطيران بهدوء.»؟

۱) سبب و نتيجة!

۲) شرط و جزاء!

۳) صفتان تساعدان على تحقيق هدف واحد!

۴) مقارنة بين صفتين متضادّتين!

مشاوره برای پاسخ به سؤالات مفهومی متن:

۱) باید از سطح واژگانی و قواعدی مناسبی برخوردار باشید.

۲) ابتدا متن را با دقّت و البته نسبتاً سریع بخوانید.

۳) سؤالات را با دقّت زیاد بخوانید و حواستان به گزینه‌ها باشد.

۴) حواستان باشد که معمولاً سؤالات این بخش، دام‌دار هستند.

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۵

پاسخ خیلی تشریحی

ترجمهٔ عبارت سؤال: «ارتباط میان دو جملهٔ «به حس شنوایی نیرومندی متمایز است.» و «می‌تواند بدون صدا پرواز کند.» چیست؟

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): دلیل و نتیجه (علت و معلول) ← غلط است؛ چون شنوایی قوی باعث پرواز بی‌صدا نمی‌شود و پرواز بی‌صدا هم نتیجهٔ شنوایی قوی نیست.

گزینهٔ (۲): شرط و نتیجه ← غلط است؛ تا حد بسیار زیادی شبیه به گزینهٔ (۱) است.

گزینهٔ (۳): دو ویژگی هستند که به تحقق یک هدف کمک می‌کنند. ← درست است؛ هر دو به هدف «شکار طعمه» کمک می‌کنند.

گزینهٔ (۴): مقایسه میان دو ویژگی متضاد ← غلط است؛ واضح است که این دو ویژگی هیچ تضادی با هم ندارند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۳۴ المواضيع الّتي طُرحت في النصّ جاءت .....

۱) من الأهمّ إلى الأقلّ أهمّيّة!

۲) من المشكلة إلى الحلّ!

۳) من الماضي إلى الحاضر!

۴) من الصفات إلى الأهمّيّة!

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۵

پاسخ خیلی تشریحی

ترجمهٔ عبارت سؤال: «موضوعاتی که در متن مطرح شده‌اند، ..... آمده‌اند.»

ترجمهٔ گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): از مهم‌تر به کم‌اهمیت‌تر

گزینهٔ (۲): از مشکل به راه‌حل

گزینهٔ (۳): از گذشته به حال

گزینهٔ (۴): از ویژگی‌ها به اهمیت

توضیح: همان‌طور که در متن می‌بینید، ابتدا ویژگی‌های جغد بیان شده، سپس در نهایت به اهمیت آن در طبیعت اشاره شده است.

توجه همان‌طور که می‌بینید، قرار نیست همهٔ سؤالات درک مطلب دشوار باشند. سؤالات ساده هم چشم‌انتظار شما هستند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۳۵ عيّن الخطأ:

۱) لا يطير في الليل إلّا البوم!

۲) حينما تطلع الشمس فالبوم يختفي!

۳) البوم لا يصيد إلّا في اللّيل!

۴) البوم نافع لمكان يعيش فيه!

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۵

پاسخ خیلی تشریحی ✔ گزینهٔ نادرست را مشخص کنید.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): در شب پرواز نمی‌کند مگر جغد. ← غلط است؛ متن گفته که جغد از پرندگانی است که در شب پرواز می‌کند، نه این‌که فقط جغد در شب پرواز می‌کند.

گزینهٔ (۲): وقتی خورشید طلوع می‌کند، جغد مخفی می‌شود. ← درست است؛ چون متن گفته جغد شب‌ها فعالیت می‌کند.

گزینهٔ (۳): جغد شکار نمی‌کند مگر در شب. ← درست است؛ چون جغد کلاً در روز فعالیت نمی‌کند که بخواهد شکار کند.

گزینهٔ (۴): جغد برای جایی که در آن زندگی می‌کند، سودمند است. ← درست است؛ متن گفته که جغد به حفظ تعادل در طبیعت کمک می‌کند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۳۶ عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفيّ:

۱) تُساعِدُ: فعل مضارع ـ للمفرد المؤنّث ـ متعدٍّ ـ مزيد ثلاثي (اشتقاقه من «س ع د»)/ مفعوله ضمير متّصل

۲) يَشعُر: مضارع ـ حروفه كلّها أصليّة (= مجرّد ثلاثي) ـ للمفرد المذكّر الغائب/ الجملة فعليّة

۳) المُخْتَلِفَة: اسم ـ مفرد مؤنث ـ على وزن «مُفْتَعِلَة» ـ معرب/ صفة

۴) الحَشَرات: اسم ـ جمع سالم (مفرده مؤنّث)/ صفة

مشاوره این مدل تست‌ها غالباً گزینهٔ نادرست را می‌خواهند.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۵

Hint بهتر است ابتدا سمت راست اسلش (/)، یعنی تجزیهٔ کلمات را چک کنید.

درس Box ترکیب اضافی از دو اسم تشکیل می‌شود: «مضاف + مضافٌ‌الیه»

دقت کنید که مضافٌ‌الیه، ویژگی مضاف نیست:

مثال «بابُ المدرسةِ»: درِ مدرسه

نکته اسم‌های بعد از «کلّ، جَمیع، عِندَ، بَعض، بَعد، قَبل و ...» حتماً مضافٌ‌الیه هستند:

مثال «کلّ الناسِ»: همهٔ مردم/ «بَعد اللَّعبِ»: پس از بازی
(الناسِ: مضاف الیه، اللَّعبِ: مضاف الیه)

پاسخ خیلی تشریحی ✔ «بعض الحشرات: برخی از حشرات» ترکیب اضافی (بَعض + اسم) و «الحشرات» مضافٌ‌الیه است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

• عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٣٧ ـ ٤٠):

٣٧ عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) المِحْرار لِلْإطِّلاعِ عَلَى دَرَجَة حَرارَة الجِسْمِ!

٢) قَدْ أنْشَدَ شاعِرانَ قَصيدَتَيْنِ عِنْدَ مُشاهِدَتِهِما!

٣) لا تَعيشُ حَيَواناتٌ مائيَّةٌ في أعْماق المُحيط!

٤) يَلعقُ القِطُّ جُرْحَهُ عِدَّة مَرّات حَتّى يَلْتَئِم!

مشاوره در این مدل سؤال به حرکات فعل‌ها (مخصوصاً ثلاثی مزیدها)، اسم‌ها (مخصوصاً مصدرهای مزید) و برخی اسم‌هایی که تلفظ خاص دارند (الحَیَوان، النَّقْط و ...) دقت کنید.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس‌های ۵ و ۶

Hint «مُفاعَلَة»!

پاسخ خیلی تشریحی «ن» مثنی همیشه مکسور است؛ یعنی «ـِ» می‌گیرد؛ پس «شاعِرانِ» صحیح است، ضمناً «مُشاهَدَة» بر وزن «مُفاعَلَة» صحیح است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۳۸ عيّن ما ليس فيه اسم مبنيّ:

۱) بالحلم عن الأحمق تزداد السكينة!

۲) بعض التجارب صعبة ولكنّها مفيدة!

۳) أين تذهب طالبات الصّفّ الثامن!

۴) هؤلاء الزملاء يقومون بأداء الواجبات!

مشاوره معرب و مبنی هم به صورت جدا و هم به صورت ترکیبی مورد سؤال قرار می‌گیرند.

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۶

Hint دسته‌بندی مبنی‌ها خیلی محدودند!

درس Box یک دسته‌بندی اسم‌ها به **معرب و مبنی** است:

۱) **معرب**: اسمی که با توجه به نقشی که در جمله می‌گیرد، علامت اعرابی‌اش تغییر می‌کند و آن را نشان می‌دهد.

مثال «اللّهُ عليمٌ»
مبتدا و
مرفوع به ضمّه

«ذكرتُ اللّهَ»
مفعول و
منصوب به فتحه

«توكّلتُ على اللّهِ»
مجرور به
حرف جر به کسره

«الله» نمونهٔ یک اسم معرب است.

۲) **مبنی**: اسم‌هایی که یک ظاهر مشخص دارند، فارغ از این‌که چه نقش و جایگاهی در جمله داشته باشند.

مثال «هذا زميلك»
مبتدا

«رأيتُ هذا التلميذ»
مفعول

«كتاب هذا التلميذ»
مضاف الیه

«هذا» نمونهٔ یک اسم مبنی است که هر نقشی در جمله گرفته، ظاهرش ثابت مانده است.

دسته‌بندی مبنی‌ها
- ضمایر: هُوَ، هُما ...، أنا، ك، ي ...، نا
- اسم‌های اشاره: هذا، هؤلاء و ...
- کلمات پرسشی: أيْنَ، كَمْ و ...

پاسخ خیلی تشریحی در گزینهٔ (۱) هیچ اثری از اسم‌های مبنی نیست؛ «الحلم، الأحمق، السكينة»، همگی معرب‌اند.

نکته اسمی که «ال» یا تنوین بگیرد، حتماً معرب است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۲): مبنی ← ها (ضمیر)

گزینهٔ (۳): مبنی ← أيْنَ (کلمهٔ پرسشی)

گزینهٔ (۴): مبنی ← هؤلاء (اسم اشاره)

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۳۹ عيّن المفعول منصوباً بالياء:

۱) هل ذاك الكلام يُقنع المستمعين حقّاً!

۲) رأينا مساكين قد جلسوا إلى جانب الشارع!

۳) ناديتُ بنتي و طلبتُ منها المساعدة!

۴) اِشتريتُ من السوق فساتين خضراء!

مشاوره سؤال‌های مربوط به اِعراب تقریباً پای ثابت کنکور و آزمون‌های آزمایشی است. حتماً باید دقیق و کامل بررسی شوند.

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس‌های ۵ و ۶

Hint حواستون باشه گول جمع‌های مکسر «ین»دار رو نخورین!

درس Box مفعول اسمی است که کار روی آن انجام می‌شود و اِعرابش منصوب است. علامت نصب در اسم‌های مختلف:

مفرد و بیشتر جمع‌های مکسر	مثنّی	جمع مذکّر سالم
ـًـ	ـيْ	ـي

مثال «رأيتُ المؤمنينَ»: مؤمنان را دیدم.

مفعول و منصوب به «ي»

نکته مراقب جمع‌های مکسّر «ین»دار باشید؛ مانند «مساکین، بَساتین، قوانین و ...». این مدل کلمات علامت نَصبشان «ـَ» است نه «ـي»:

مثال «ساعدتُ المساكينَ»: به بیچارگان کمک کردم.

مفعول و منصوب به «ـَ»

پاسخ خیلی تشریحی بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): «آیا آن سخن واقعاً شنوندگان را قانع می‌کند؟» «المُستمعينَ» جمع مذکّر سالم (مفرد ← المستمع)، مفعول و منصوب به «ـي» است.

گزینهٔ (۲): «بیچارگانی را دیدیم که کنار خیابان نشسته بودند.» «مساكينَ» (مفرد ← مسكين)، جمع مکسر، مفعول و منصوب به فتحه است.

گزینهٔ (۳): «دخترم را صدا زدم و از او کمک خواستم.» «بنت» مفعول «ناديتُ» است. دقت کنید «ي» ضمیر است، نه علامت نصب، ضمناً «المساعدةَ» مفعول «طلبتُ» و منصوب به فتحه است.

گزینهٔ (۴): از «بازار پیراهن‌های زنانهٔ سبزی را خریدم». «فساتينَ» جمع مکسر (مفرد ← فُستان)، مفعول و منصوب به فتحه است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۴۰ عيّن «ما» مضافاً إليه:

۱) الخير ما يحدث في حياتك!

۲) لا تقلْ ما يَضُرُّ الآخرين!

۳) أُطلب لغيرك ما تطلبه لنفسك!

۴) أقلّ ما أُريده منكم كتابة التمارين!

مشاوره محلّ اعرابی یا نقش کلمات جزء سؤالات مهم و پرتکرار کنکور و آزمون‌های آزمایشی است؛ حتماً باید به دقت بررسی شوند.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۵

Hint قبل از مضافٌ‌الیه، نه فعل می‌آید نه اسم «ال»دار!

درس Box ترکیب اضافی ← مضاف + مضافٌ‌الیه

۱) مضافٌ‌الیه ویژگی نیست: «بابُ المدرسة»: درِ مدرسه
(مضاف)

۲) مضاف، هرگز «ال» یا تنوین نمی‌گیرد:

«الكتاب التلميذ» ✗ ـ «كتابٌ التلميذ» ✗ ـ «كتابُ التلميذ» ✓

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): «خیر چیزی است که در زندگی‌ات رخ می‌دهد.» «ما» نمی‌تواند مضافٌ‌الیه باشد؛ چون اسم قبلش (الخیر) «ال» گرفته، این‌جا «ما» خبر است.

گزینهٔ (۲): «نگو آن‌چه را که به دیگران زیان می‌رساند.»، «ما» مفعول است. اگر قبل از «ما» فعل بیاید، امکان ندارد این کلمه مضافٌ‌الیه باشد!

گزینهٔ (۳): «برای دیگری بخواه آن‌چه را که برای خودت می‌خواهی.»، «ما» مفعول است.

گزینهٔ (۴): «کم‌ترین چیزی که از شما می‌خواهم، نوشتن تمرین‌هاست»، «ما» مضافٌ‌الیه است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

منطق دهم

۴۱ **برای به دست آوردن نقیض یک قضیه، چه تغییری باید در آن ایجاد شود؟**

۱) فقط کمیت تغییر کند.

۲) فقط کیفیت تغییر کند.

۳) هم کمیت و هم کیفیت تغییر کند.

۴) نه کمیت و نه کیفیت تغییر نمی‌کند.

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۷

پاسخ خیلی تشریحی

رابطهٔ تناقض میان قضیه‌های موجبهٔ کلیه و سالبهٔ جزئیه و میان سالبهٔ کلیه و موجبهٔ جزئیه برقرار است. با تغییر کمیت و کیفیت یک قضیه می‌توان به «متناقض» (نقیض) آن قضیه دست یافت.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۴۲ **اگر قضیهٔ «هر الف ب است.» درست باشد، درستی یا نادرستی کدام‌یک از قضایای زیر را نمی‌توان از آن به صورت منطقی استنتاج کرد؟**

۱) بعضی الف ب نیست.
۲) بعضی ب الف است.
۳) بعضی الف ب است.
۴) بعضی ب الف نیست.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۷

پاسخ خیلی تشریحی ✔ اگر موجبهٔ کلیه درست باشد، می‌توان نتیجه گرفت که متناقض آن نادرست است (گزینهٔ (۱)). از درستی «هر الف ب است»، می‌توان درستی عکس مستوی آن را استنتاج کرد (گزینهٔ (۲)). هم‌چنین از درستی «هر الف ب است»، می‌توان درستی قضیهٔ متداخل آن را هم فهمید (گزینهٔ (۳))، اما درستی یا نادرستی قضیهٔ «بعضی ب الف نیست» را نمی‌توان درک نمود.

براساس قضیهٔ اصلی، موارد خواسته‌شده را بنویسید. *(سؤال ۱۳ ـ امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۳)*

قضیهٔ اصلی	متضاد قضیهٔ اصلی	متناقض قضیهٔ اصلی	متداخل قضیهٔ اصلی	عکس مستوی قضیهٔ اصلی
هیچ دایره‌ای لوزی نیست.	الف	ب	ج	د

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۴۳ **کدام گزینه نمونه‌ای از مغالطهٔ «استثنای قابل چشم‌پوشی» است؟**

۱) بیشتر پرندگان می‌توانند پرواز کنند، اما برخی مانند شترمرغ نمی‌توانند.

۲) همهٔ خودروهای این شرکت کم‌مصرف هستند؛ هرچند چند مدل مصرف سوخت بالایی دارند، اما آن‌ها را نادیده می‌گیریم.

۳) برخی ورزشکاران حرفه‌ای رژیم غذایی خاصی دارند.

۴) هر ادعای علمی باید با شواهد پشتیبانی شود.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۷

پاسخ خیلی تشریحی

هنگامی که ادعایی کلی مطرح می‌شود، یافتن یک مثال نقض آن حکم کلی را باطل می‌کند. در صورتی که با وجود پیدا شدن استثناء در یک حکم کلی، هم‌چنان بر کلی بودن حکم خود اصرار کنیم، دچار مغالطهٔ «استثنای قابل چشم‌پوشی» شده‌ایم. بنابراین وجود چند مدل پرمصرف، ادعای «همهٔ خودروها کم‌مصرف هستند.» را نقض می‌کند، اما گوینده این استثناها را نادیده می‌گیرد.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۴۴ **عکسِ مستویِ قضیهٔ «همهٔ پزشکان تحصیل‌کرده هستند.» کدام است؟**

۱) همهٔ تحصیل‌کرده‌ها پزشک هستند.

۲) بعضی تحصیل‌کرده‌ها پزشک هستند.

۳) هیچ تحصیل‌کرده‌ای پزشک نیست.

۴) بعضی پزشکان تحصیل‌کرده نیستند.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۷

پاسخ خیلی تشریحی ✔

قضیهٔ «همهٔ پزشکان تحصیل‌کرده هستند.» یک موجبهٔ کلیه است. در عکس مستویِ موجبهٔ کلیه، موضوع و محمول جابه‌جا می‌شوند، کیفیت حفظ می‌شود و کمیت از کلی به جزئی تبدیل می‌شود. بنابراین قضیهٔ «بعضی تحصیل‌کرده‌ها پزشک هستند.» گزینهٔ درست است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۴۵ **علامت دامنهٔ مصادیق «محمول» در نتیجهٔ کدام‌یک از قیاس‌های زیر با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟**

۱) برخی انسان‌ها ظاهربین هستند؛ هیچ متفکر ژرف‌اندیشی ظاهربین نیست.

۲) هر فیلسوفی اهل استدلال است؛ هیچ اهل استدلالی در پی سفسطه‌گری نیست.

۳) سهروردی صرفاً بر استدلال عقلی تکیه نمی‌کند؛ هر پیرو مکتب مشاء محض، صرفاً بر استدلال عقلی تکیه می‌کند.

۴) برخی مفاهیم کلی، ذاتی ماهیت هستند؛ هر ذاتیِ ماهیتی، غیر قابل انفکاک از ماهیت است.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۸

پاسخ خیلی تشریحی ✔

ابتدا باید با رعایت قوانین استنتاج، نتیجهٔ قیاسِ گزینهٔ (۴) را به دست آوریم.

- مقدمهٔ اول (صغری): برخی مفاهیم کلی، ذاتی ماهیت هستند. (موجبهٔ جزئیه)
- مقدمهٔ دوم (کبری): هر ذاتی ماهیتی، غیر قابل انفکاک از ماهیت است. (موجبهٔ کلیه)

حد وسط (ذاتیِ ماهیت) حذف می‌شود. براساس قوانین نتیجه‌گیری، چون هر دو مقدمه موجبه هستند، نسبت نتیجه حتماً «موجبه» است.

بنابراین نتیجهٔ قیاس می‌شود: «برخی مفاهیم کلی، غیر قابل انفکاک از ماهیت **هستند**.»

طبق قاعدهٔ علامت‌گذاری دامنهٔ مصادیق، در تمامی قضایای **موجبه**، دامنهٔ مصادیق محمول همواره علامت منفی (−) می‌گیرد (زیرا تنها به بخشی از مصادیق محمول اشاره دارد).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): مقدمهٔ اول موجبهٔ جزئیه و مقدمهٔ دوم سالبهٔ کلیه است (قیاس شکل دوم). براساس قانون نتیجه، چون یک مقدمه سالبه و یک مقدمه جزئیه است، نتیجه حتماً «سالبهٔ جزئیه» خواهد بود.

نتیجه: «برخی انسان‌های متفکر ژرف‌اندیش **نیستند**.»

چون قضیه سالبه است، تمام مصادیق محمول از موضوع سلب شده و در نتیجهٔ دامنهٔ مصادیق محمول علامت **مثبت** (+) می‌گیرد.

گزینهٔ (۲): مقدمهٔ اول موجبهٔ کلیه و مقدمهٔ دوم سالبهٔ کلیه است (قیاس شکل اول). چون یک مقدمه سالبه است، نسبت نتیجه سالبه می‌شود و چون هر دو مقدمه کلیه هستند، نتیجه نیز کلیه است.

نتیجه: «هیچ فیلسوفی در پی سفسطه‌گری **نیست**.»

این قضیه یک سالبهٔ کلیه است. در قضایای سالبه، همواره دامنهٔ مصادیق محمول علامت **مثبت** (+) دارد.

گزینهٔ (۳): مقدمهٔ اول یک قضیهٔ شخصیهٔ سالبه و مقدمهٔ دوم موجبهٔ کلیه است (قیاس شکل دوم).

نتیجه: «سهروردی پیرو مکتب مشاء محض **نیست**.»

نتیجهٔ به‌دست‌آمده یک قضیهٔ شخصیهٔ سالبه است. همان‌طور که می‌دانیم، در قضایای شخصیه نیز معیار تعیین علامت محمول، فقط و فقط «نسبتِ» قضیه است. چون فعل جمله منفی (سالبه) است، دامنهٔ مصادیق محمول علامت **مثبت** (+) می‌گیرد.

تیزبازی

نیازی به بررسی سور قضایا در نتیجه‌گیری نهایی برای محمول نیست، کافی است تشخیص دهید نتیجهٔ گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) همگی **سالبه** هستند (محمول علامت (+) دارد) اما نتیجهٔ گزینهٔ (۴) **موجبه** است (محمول علامت (−) دارد).

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۴۶ **فرض کنید یک قیاس اقترانی معتبر در «شکل سوم»، دارای مقدمه‌ای از نوع «موجبهٔ کلیه» است. کدام‌یک از وضعیت‌های زیر دربارهٔ این استدلال امکان‌پذیر است؟**

۱) مقدمهٔ نخست این قیاس یعنی صغرای آن، سالبه باشد.

۲) مصادیق موضوع در قضیهٔ نتیجه، به طور کامل مورد حکم قرار گیرد.

۳) دامنهٔ مصادیق محمول در هر دو مقدمه، دارای علامت منفی باشد.

۴) حد مشترکِ میان دو مقدمه، در هر دو قضیه علامت منفی بپذیرد.

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۸

Hint برای حل این سؤال، باید جملات توصیفی (مانند «مصادیق موضوع به طور کامل مورد حکم قرار گیرد.») را ابتدا به زبان نمادین منطق (یعنی علامت +) ترجمه کنید و سپس آن را با قوانین سه‌گانهٔ اعتبار قیاس و قواعد اختصاصی شکل سوم تطبیق دهید.

پاسخ خیلی تشریحی در منطق می‌دانیم که دامنهٔ مصادیق محمول در تمامی قضایای «موجبه» (اعم از کلیه یا جزئیه)، علامت منفی (−) دارد. در شکل سوم قیاس، از نظر قوانین اعتبار، هیچ منعی وجود ندارد که هر دو مقدمهٔ استدلال «موجبه» باشند (مانند ترکیب موجبهٔ کلیه و موجبهٔ جزئیه).

بنابراین اگر قیاس ما دارای دو مقدمهٔ موجبه باشد، محمول هر دو مقدمه علامت منفی (−) خواهد داشت و این حالت کاملاً معتبر و بی‌اشکال است و شرطی از شرایط سه‌گانهٔ اعتبار را نقض نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): در شکل سوم قیاس، مقدمهٔ اول (صغری) **هرگز نمی‌تواند سالبه باشد**. دلیل آن نقض قطعی قوانین اعتبار است. اگر مقدمهٔ اول سالبه باشد، طبق قانون نتیجه، نتیجهٔ قیاس نیز حتماً «سالبه» خواهد بود. در قضیهٔ سالبه، علامت محمول مثبت (+) است. طبق شرط سوم اعتبار، این محمول باید در مقدمهٔ دوم (یعنی کبری) نیز دارای علامت مثبت (+) باشد. تنها راهی که محمول کبری مثبت باشد، این است که مقدمهٔ دوم (کبری) هم سالبه باشد، اما می‌دانیم که قیاس با دو مقدمهٔ سالبه باطل است (نقض شرط اول اعتبار). پس این گزینه محال است.

گزینهٔ (۲): وقتی می‌گوییم «مصادیق موضوع به طور کامل مورد حکم قرار گیرد.»، یعنی علامت موضوع مثبت (+) باشد. موضوع مثبت نشان‌دهندهٔ سور «کلی» است (هر/ هیچ). در قضایای جزئیه، علامت موضوع همواره منفی (−) است، نه مثبت. پس این گزینه نیز غیرممکن است (در صورت کلی‌بودن نتیجه در شکل سوم، شرط سوم اعتبار قیاس نقض می‌شود.)

گزینهٔ (۴): این گزینه بیان می‌کند که حد مشترک (همان حد وسط) در هر دو مقدمه منفی (−) باشد. این حالت **شرط دوم اعتبار قیاس** را نقض می‌کند. طبق شرط دوم اعتبار، حد وسط باید حداقل در یکی از مقدمات علامت مثبت (+) داشته باشد تا بتواند دو حد دیگر را به هم پیوند دهد. در غیر این صورت، قیاس نامعتبر خواهد بود. بنابراین این وضعیت نیز محال است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۴۷ **وضعیت علامت دامنهٔ مصادیق موضوع و محمول در کدام گزینه با قضیهٔ «هیچ استدلالِ باطلی، یقین‌آور نیست.» یکسان است؟**

۱) هر قیاس اقترانی، معتبر و نتیجه‌بخش نیست.

۲) غالب متفکران، به اصل علیت در جهان باور دارند.

۳) همهٔ این مسیر طولانی را به تنهایی طی نکردم.

۴) گاهی انسان‌ها از خطاهای گذشتهٔ خود درس نمی‌گیرند.

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۸

پاسخ خیلی تشریحی

ابتدا باید وضعیت قضیهٔ صورت سؤال را مشخص کنیم. قضیهٔ «هیچ استدلالِ باطلی، یقین‌آور نیست.»، یک قضیهٔ **سالبهٔ کلیه** است.

- سور قضیه «هیچ» (کلی) است؛ بنابراین تمام مصادیق موضوع مدنظر است و موضوع علامت **مثبت** (+) می‌گیرد.
- نسبت قضیه «نیست» (سالبه) است؛ بنابراین محمول نیز علامت **مثبت** (+) می‌گیرد.

پس ما در میان گزینه‌ها به دنبال قضیه‌ای می‌گردیم که علامت موضوع و محمول آن (+/+) باشد.

در گزینهٔ (۳)، با یک تلهٔ تستی بسیار مهم و پرتکرار روبه‌رو هستیم. وجود کلمهٔ «همهٔ» ممکن است شما را فریب دهد تا آن را یک سور کلی در نظر بگیرید، اما از نظر منطقی، کلمهٔ «همه» در این‌جا سور قضیه نیست و «این مسیر طولانی» هم موضوع قضیه نیست! موضوعِ منطقیِ این قضیه، ضمیرِ پنهانِ «من» است. در واقع، ساختار منطقی قضیه این‌گونه است: «من (موضوع)، کسی که همهٔ این مسیر طولانی را به تنهایی طی کرده باشد (محمول)، **نیستم** (نسبت)».

بنابراین ما با یک قضیهٔ شخصیهٔ سالبه مواجهیم. در قضایای شخصیه، چون موضوع یک شخص یا شیء مشخص است (سور ندارد)، همیشه علامت موضوع **مثبت** (+) است. فعل قضیه (نکردم/ نیستم) نیز سالبه است؛ پس محمول هم علامت **مثبت** (+) می‌گیرد.

در نتیجه، این گزینه دارای علامت (+/+) و مشابه صورت سؤال است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): قضیهٔ «هر ... نیست»، یک قضیهٔ **موجبهٔ جزئیه** است (معادل: بعضی از قیاس‌های اقترانی معتبر هستند). چون سور آن جزئی است، موضوع علامت منفی (−) و چون نسبت آن موجبه است، محمول علامت مثبت (−) دارد. دامنهٔ مصادیق: (−/−).

گزینهٔ (۲): کلمهٔ «غالب» یک سور غیراستاندارد است که معادل سور «بعضی» (جزئی) در نظر گرفته می‌شود. فعل جمله نیز مثبت است (موجبه). پس با یک قضیهٔ **موجبهٔ جزئیه** روبه‌رو هستیم. در این قضایا، هم موضوع و هم محمول علامت منفی می‌گیرند. دامنهٔ مصادیق: (−/−).

گزینهٔ (۴): کلمهٔ «گاهی» نیز معادل سور جزئی است و فعل قضیه هم منفی (سالبه) است. پس این قضیه یک **سالبهٔ جزئیه** است. موضوع آن علامت منفی (−) و محمول آن علامت مثبت (+) دارد. دامنهٔ مصادیق: (−/+).

نکته

برای تعیین سریع علامت موضوع و محمول، همیشه دو گام ساده را در ذهن داشته باشید:

گام اول (تعیین علامت موضوع): فقط و فقط به «سور» قضیه نگاه کنید.

- اگر سور **کلی** (هر/ هیچ) بود ← موضوع (+)
- اگر سور **جزئی** (بعضی/ گاهی/ اکثر) بود ← موضوع (−)
- **تبصره:** اگر قضیه **شخصیه** بود (مثل اسم اشخاص، ضمایر من/ تو/ او)، موضوع همیشه (+) است.

گام دوم (تعیین علامت محمول): فقط و فقط به «**فعل/ نسبت**» قضیه نگاه کنید.

- اگر فعل جمله **منفی/ سالبه** (نیست/ ندارد) بود ← محمول (+)
- اگر فعل جمله **مثبت/ موجبه** (است/ دارد) بود ← محمول (−)

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۴۸ **با توجه به مبحث قیاس اقترانی، کدام گزاره قابل پذیرش است؟**

۱) برای معتبربودن یک قیاس لازم است حتماً یکی از محصورات چهارگانه به عنوان نتیجه ذکر شود.

۲) اگر مقدمات یک قیاس نامعتبر را عکس مستوی کنیم، قیاسی که به دست می‌آید هم نامعتبر است.

۳) برای نتیجهٔ درست گرفتن در یک قیاس اقترانی بهتر است ابتدا از درستی یا نادرستی مقدمات اطمینان حاصل کنیم.

۴) در قیاس اقترانی همواره می‌توان موضوع نتیجه را از مقدمهٔ اول و محمول آن را از مقدمهٔ دوم استنتاج و استخراج کرد.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۸

درس Box

در مورد قیاس اقترانی چند نکتهٔ مهم را به یاد داشته باشید:

۱) مقدمه‌های قیاس اقترانی باید جزء مشترکی به نام «حد وسط» داشته باشند تا بتوان نتیجه‌گیری کرد.

۲) موضوع نتیجه از مقدمهٔ اول و محمول آن از مقدمهٔ دوم به دست می‌آید.

۳) اگر یکی از مقدمات سالبه باشد، نتیجه حتماً سالبه خواهد بود.

۴) حداقل یکی از مقدمات باید موجبه باشد.

۵) حد وسط حداقل در یکی از مقدمات باید علامت (+) داشته باشد.

۶) اگر موضوع یا محمول در نتیجه مثبت باشد، در مقدمات هم باید علامت (+) داشته باشد.

پاسخ خیلی تشریحی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): نتیجهٔ قیاس را می‌توان در قالبی غیر از محصورات چهارگانه هم بیان کرد. مهم این است که قضایای مقدمه حملی باشند. مثلاً ممکن است نتیجهٔ قیاس به صورت قضیهٔ جزئی (نه محصوره) بیان شود.

گزینهٔ (۲): لزوماً مقدمات را عکس‌کردن، باعث منتج‌شدن یا نامعتبرشدن نمی‌شود، بلکه باید شرایط قیاس را بررسی نمود.

گزینهٔ (۳): درستی یا نادرستی مقدمات (به لحاظ محتوایی) اثری در نتیجهٔ درست‌گرفتن یا معتبربودن قیاس اقترانی ندارد. بررسی ما صرفاً در مورد شکل استدلال است.

کنکور

با توجه به مبحث قیاس اقترانی، کدام گزاره قابل پذیرش است؟ *(سؤال ۱۳۰ کنکور انسانی ۱۴۰۴ ـ نوبت اول)*

۱) برای این‌که قیاس معتبر باشد، باید مقدمات آن یکی از محصورات چهارگانه یا یک قضیهٔ شرطی باشد.

۲) با استفاده از عکس در مقدمهٔ یک قیاس معتبر، می‌توان یک قیاس معتبر دیگر با شکلی متفاوت تشکیل داد.

۳) اگر موضوع نتیجه را از مقدمهٔ اول قیاس و محمول آن را از مقدمهٔ دومش حذف کنیم، حد وسط معلوم می‌شود.

۴) قانون نتیجهٔ قیاس با صرف‌نظر از درستی استنتاج، به ما نشان می‌دهد که چگونه می‌توانیم با نگاه به مقدمات، نتیجه را بنویسیم.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۴۹ **در کدام‌یک از موارد زیر، ساختار قیاس لزوماً به بی‌اعتباری استدلال ختم نمی‌شود؟**

۱) قیاس شکل اولی که مقدمهٔ اول آن دارای کیفیت سالبه باشد.

۲) قیاس شکل دومی که در هیچ‌کدام از مقدمات آن، محمول از موضوع سلب نشده باشد.

۳) قیاس شکل چهارمی که مقدمهٔ دوم آن از نوع سالبهٔ جزئیه باشد.

۴) قیاس شکل سومی که مقدمهٔ اول آن، شامل تمام مصادیق حد وسط باشد.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۸

پاسخ خیلی تشریحی ✔

در شکل سوم قیاس اقترانی، حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه **موضوع** قرار دارد. طبق شرط دوم اعتبار قیاس، حد وسط باید حداقل در یکی از مقدمات دارای علامت مثبت (+) باشد (یعنی دامنهٔ مصادیق آن کامل باشد).

گزینهٔ (۴) بیان می‌کند که مقدمهٔ اول (صغری) شامل تمام مصادیق حد وسط است. این یعنی حد وسط در این مقدمه (که موضوع قضیه است) علامت **مثبت** (+) می‌گیرد. این وضعیت نه‌تنها هیچ‌یک از قوانین سه‌گانهٔ اعتبار را نقض نمی‌کند، بلکه شرط لازم برای توزیع حد وسط را در شکل سوم فراهم می‌سازد. بنابراین این قیاس لزوماً بی‌اعتبار نیست و می‌تواند با رعایت سایر شرایط، یک قیاس کاملاً معتبر و منتج باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): در شکل اول، حد وسط در مقدمهٔ اول محمول و در مقدمهٔ دوم موضوع است. اگر مقدمهٔ اول (صغری) سالبه باشد، طبق قانون کیفیتِ نتیجه، نتیجهٔ قیاس نیز حتماً **سالبه** خواهد شد. در قضیهٔ سالبه، محمول همیشه مثبت (+) است. این محمول (که محمولِ مقدمهٔ دوم یا همان کبری است) باید در خودِ مقدمه نیز مثبت (+) باشد. برای این‌که محمول در مقدمهٔ دوم مثبت باشد، مقدمهٔ دوم هم باید سالبه باشد، اما می‌دانیم که «قیاس از دو مقدمهٔ سالبه نامعتبر است» (نقض شرط اول اعتبار). پس در شکل اول، مقدمهٔ اول هرگز نمی‌تواند سالبه باشد.

گزینهٔ (۲): عبارت «محمول از موضوع سلب نشده باشد.» یعنی هر دو مقدمه **موجبه** باشند. در شکل دوم، حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه **محمول** قرار دارد. از طرفی می‌دانیم که محمول در قضایای موجبه همواره علامت **منفی** (−) می‌گیرد. بنابراین اگر هر دو مقدمه موجبه باشند، حد وسط در هر دو جا منفی شده و «شرط دوم اعتبار قیاس» (مثبت‌بودن حد وسط در حداقل یکی از مقدمات) نقض می‌شود. پس این ساختار قطعاً نامعتبر است.

گزینهٔ (۳): در شکل چهارم، حد وسط در مقدمهٔ اول موضوع و در مقدمهٔ دوم محمول است. اگر مقدمهٔ دوم سالبهٔ جزئیه باشد، موضوع آن (که محمول نتیجه خواهد شد) علامت منفی (−) و محمولِ آن (که حد وسط است) علامت مثبت (+) می‌گیرد. در این حالت، برای این‌که شرایط دیگر نقض نشوند، مقدمهٔ اول ناچار است موجبهٔ کلیه باشد تا حد وسط در مقدمهٔ دوم که مثبت شده، کار خود را انجام دهد. اما با نوشتن فرمولِ این قیاس متوجه می‌شویم که محمولِ نتیجه مثبت (+) است، ولی در مقدمهٔ دوم منفی (−) است. این یعنی نقض **شرط سوم اعتبار قیاس**، پس این ساختار نیز لزوماً باطل است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵۰ **اگر نتیجهٔ یک قیاس معتبر، قضیهٔ «بعضی از دانش‌آموزان درس‌خوان نیستند.» باشد، کدام گزینه مقدمات این قیاس است؟**

۱) بعضی دانش‌آموزان بی‌انضباط هستند؛ هیچ بی‌انضباطی درس‌خوان نیست.

۲) هر دانش‌آموزی بی‌انضباط است؛ بعضی درس‌خوان‌ها بی‌انضباط نیستند.

۳) بعضی از دانش‌آموزان درس‌خوان هستند؛ هر بی‌انضباطی درس‌خوان است.

۴) هر دانش‌آموزی بی‌انضباط است؛ بعضی بی‌انضباط‌ها درس‌خوان نیستند.

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۸

درس Box

با توجه به قانون اعتبار قیاس اقترانی می‌دانیم که نتیجهٔ قیاس تابع مقدمات است و چون در این قیاس نتیجه سالبهٔ جزئیه است، پس حتماً مقدمهٔ حذف‌شده از نوع سالبه است و نه موجبه.

پاسخ خیلی تشریحی

نتیجهٔ این قیاس سالبه است، پس حتماً در یکی از مقدمات باید قضیهٔ سالبه داشته باشیم. از طرفی نتیجه از نوع قضیهٔ سالبهٔ جزئیه است و محمول در سالبهٔ جزئیه علامت مثبت دارد؛ پس باید مقدمهٔ دیگر محمولش مثبت باشد تا براساس شرط سوم اعتبار قیاس، این قیاس معتبر باشد. در سالبهٔ کلیه است که محمول دارای علامت مثبت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های (۲) و (۳): این قیاس شرط سوم اعتبار را ندارد، چون درس‌خوان در نتیجه علامت مثبت و در مقدمهٔ دوم علامت منفی دارد.

گزینهٔ (۴): این قیاس شرط دوم اعتبار را ندارد، چون حد وسط (بی‌انضباط) در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

اقتصاد دهم

۵۱ **کدام گزینه پاسخ عبارات زیر را به درستی نشان داده است؟**

الف) کدام گزینه از مؤلفه‌های تشکیل‌دهندهٔ HDI می‌باشد؟

ب) در گزارش توسعهٔ انسانی، ایران در رتبهٔ ..... قرار دارد و جزء کشورهای ..... به شمار می‌رود.

ج) پیشرفت اقتصادی، یک مفهوم ..... است.

۱) الف) نرخ باروری ب) ۶۹ ـ با توسعه‌یافتگی بالا ج) کمی، کیفی

۲) الف) دسترسی به غذای کافی و سالم ب) ۶۵ ـ با توسعه‌یافتگی بالا ج) کیفی

۳) الف) امید به زندگی در بدو تولد ب) ۶۹ ـ در حال توسعه ج) کیفی

۴) الف) کاهش آلاینده‌های محیط زیست ب) ۶۵ ـ با توسعه‌یافتگی بالا ج) کمی، کیفی

مشاوره دانش‌آموز عزیز به مبحث «رشد اقتصادی و پیشرفت اقتصادی» دقت لازم را داشته باشید، چراکه در کنکور دی ۱۴۰۱ به عنوان سؤال مطرح شده است.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۱

درس Box

الف) یکی از شاخص‌های رایج جهانی برای اندازه‌گیری پیشرفت اقتصادی کشورهای گوناگون، شاخص توسعهٔ انسانی (HDI) است. مؤلفه‌هایی نظیر میزان امید به زندگی در بدو تولد، میانگین‌های سال‌های تحصیل و سرانهٔ درآمد ناخالص ملی تشکیل‌دهندهٔ شاخص توسعهٔ انسانی است. علاوه بر این، مؤلفه‌هایی نظیر نرخ باروری، نابرابری‌های جنسیتی، دسترسی به آب آشامیدنی سالم، بهداشت عمومی، شاخص‌های فقر و پایداری محیطی مثل انرژی‌های تجدیدشونده و فسیلی، کاهش آلاینده‌های محیط زیست و گازهای گلخانه‌ای، نقصان منابع طبیعی و تغییرات نواحی جنگلی در گزارش‌های توسعهٔ انسانی منعکس می‌شود.

ب) در گزارش توسعهٔ انسانی، ایران در رتبهٔ ۶۵ و جزء کشورهایی با توسعه‌یافتگی بالا به شمار می‌رود.

ج) اگر معیارهای اندازه‌گیری رشد اقتصادی، یعنی رشد تولید ناخالص داخلی را با معیارهای اندازه‌گیری نابرابری درآمدی و نیز سایر شاخص‌ها نظیر شاخص امید به زندگی، میزان سواد و یا شاخص‌های مربوط به بهداشت، ترکیب کنیم، تصویر کامل‌تری از پیشرفت اقتصادی یک کشور به دست می‌آوریم.

پاسخ خیلی تشریحی

بررسی عبارت‌ها:

الف) کاهش آلاینده‌های محیط زیست، نرخ باروری و امید به زندگی در بدو تولد مربوط به شاخص HDI است. (رد گزینهٔ (۲))

ب) در گزارش‌های توسعهٔ انسانی، ایران در رتبهٔ ۶۵ قرار دارد و جزء کشورهای با توسعه‌یافتگی بالا به شمار می‌رود. (رد گزینه‌های (۱) و (۳))

ج) پیشرفت اقتصادی یک مفهوم کمی ـ کیفی است.

تیزبازی به دلیل آن‌که رشد اقتصادی زیرمجموعه‌ای از پیشرفت اقتصادی است، مفهومی کمی است و شاخص توسعهٔ انسانی مفهومی کیفی است و زیرمجموعه‌ای از پیشرفت اقتصادی است؛ بنابراین پیشرفت اقتصادی مفهومی کمی ـ کیفی است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵۲ هر یک از عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام بخش از تاریخ معاصر ایران است؟

- **بهبود خدمات پستی و انتقال وجوه بین شهرها**
- **اقتصاد یکپارچه و مستقل هماهنگ با لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور**
- **نظام نوین در مالیات‌ستانی**
- **تأسیس شرکت اسلامیه**

۱) قاجار ـ حکومت صفویه ـ پهلوی ـ قاجار

۲) پهلوی ـ قاجار ـ نیمهٔ دوم حکومت صفویه ـ قاجار

۳) قاجار ـ نیمهٔ اول حکومت صفویه ـ پهلوی ـ دوران شکوفایی تمدن اسلامی

۴) پهلوی ـ قاجار ـ نیمهٔ دوم حکومت صفویه ـ دوران شکوفایی اسلامی

مشاوره دانش‌آموزان عزیز به مبحث «مسیر تاریخی اقتصاد ایران» دقت لازم را داشته باشید که در کنکور تیر ۱۴۰۲ به عنوان سؤال مطرح شده است.

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۱۰

درس Box

عیسوی نویسندهٔ کتاب «تاریخ اقتصادی ایران»، ضعف نیروهای نظامی، ناکارآمدی تشکیلات اداری، فرسودگی نظام مالی و افول نهادهای تربیتی و آموزشی را از مشخصات **دورهٔ قاجار** می‌داند. با این حال، در برخی سال‌ها و به دنبال رشد تجارت خارجی، علائمی از پیشرفت و سازندگی مثل تأسیس جاده‌ها، بهبود خدمات پستی و خدمات انتقال وجوه بین شهرها ظاهر شد. هم‌چنین راه‌های ارتباطی ایران با برقراری خطوط تلگراف به اروپا و راه‌افتادن کشتی‌های تجاری در دریای خزر و خلیج فارس تا حدی رو به بهبود گذاشت.

در **نیمهٔ اول حکومت صفویه**، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.

در دوران **پهلوی**، دولت حضوری گسترده در عرصهٔ اقتصاد کشور داشت و توانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند و شکل جدیدی به خود بگیرد. در عین حال، نظام نوینی در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی کشور پدید آمد و برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی بهبود یافت.

در دورهٔ **قاجار** اقدامات محدود مذهبی و ملی، مثل تأسیس دارالفنون و برقراری نظم مالی و اداری توسط امیرکبیر، تأسیس شرکت اسلامیه و تحریم کالاهای خارجی توسط علمای اصفهان، تحریم تنباکو و لغو قرارداد رژی و بیانیه‌هایی در حمایت از تولید ملی متأسفانه چندان اثربخش نبود.

پاسخ خیلی تشریحی

بهبود خدمات پستی و انتقال وجوه بین شهرها ← قاجار

اقتصاد یکپارچه و مستقل هماهنگ با لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور ← نیمهٔ اول حکومت صفویه

نظام نوین مالیات‌ستانی ← پهلوی

تأسیس شرکت اسلامیه ← قاجار

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵۳ **با توجه به مفهوم بیکاری و انواع آن، پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟**

الف) کدام بیکاری ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود است؟

ب) چنان‌چه تولیدات در یک اقتصاد فرضی، در نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید قرار داشته باشد، احتمال رواج کدام نوع بیکاری بیشتر است؟

ج) کدام بیکاری هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد؟

۱) بیکاری ساختاری ـ بیکاری دوره‌ای ـ بیکاری دوره‌ای

۲) بیکاری ساختاری ـ بیکاری اصطکاکی ـ بیکاری دوره‌ای

۳) بیکاری اصطکاکی ـ بیکاری ساختاری ـ بیکاری دوره‌ای

۴) بیکاری ساختاری ـ بیکاری اصطکاکی ـ بیکاری ساختاری

مشاوره دانش‌آموزان به مبحث «انواع بیکاری» دقت لازم را داشته باشید که در کنکور تیر ۱۴۰۳، تیر ۱۴۰۲ و دی ۱۴۰۱ به عنوان سؤال مطرح شده است.

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۸

درس Box

نوع بیکاری	تعریف
بیکاری اصطکاکی	این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند، هم‌چنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند، این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همهٔ کشورها وجود دارد.
بیکاری فصلی	زمانی اتفاق می‌افتد که کارگران به دلیل تغییرات فصلی شغل خود را از دست می‌دهند، مانند برخی کارگران ساختمانی و کشاورزان در فصل زمستان.
بیکاری ساختاری	بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست، مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.
بیکاری دوره‌ای	بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد، در دورهٔ رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

پاسخ خیلی تشریحی

بررسی عبارت‌ها:

الف) بیکاری که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود است. ← بیکاری ساختاری

ب) تولیدات در یک اقتصاد فرضی، زیر منحنی مرز امکانات تولید قرار داشته باشد. ← بیکاری دوره‌ای

ج) بیکاری که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. ← بیکاری دوره‌ای

تیزبازی

دانش‌آموز عزیز در مورد قسمت «ب» سریعاً با دیدن نقاط زیر منحنی مرز امکانات باید تشخیص دهید که بیکاری از نوع دوره‌ای است؛ چراکه در نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید از تمام منابع و عوامل تولید از جمله نیروی انسانی استفاده نشده و بیکاری اتفاق افتاده است و چون این بیکاری به دلیل رکود اقتصادی است، در نتیجه بیکاری دوره‌ای می‌باشد.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵۴ **اقتصاد کشوری در سال گذشته با تورم مواجه بوده است. اعمال کدام سیاست پولی، توسط بانک مرکزی می‌تواند شرایط اقتصادی این کشور را بهبود ببخشد و یکی از روش‌های اعمال این سیاست چیست؟**

۱) افزایش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انبساطی) ـ فروش اوراق مشارکت

۲) کاهش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انقباضی) ـ خرید اوراق مشارکت

۳) افزایش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انبساطی) ـ خرید اوراق مشارکت

۴) کاهش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انقباضی) ـ فروش اوراق مشارکت

مشاوره دانش‌آموزان عزیز به مبحث «انواع سیاست‌های پولی» دقت لازم را داشته باشید که در کنکور تیر ۱۴۰۲ و دی ۱۴۰۱ به عنوان سؤال مطرح شده است.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۹

درس Box

سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌کند، سیاست‌های پولی است. سیاست‌های پولی معمولاً به دو شکل انجام می‌شود: ۱) کاهش نقدینگی در گردش ۲) افزایش نقدینگی در گردش

سیاست اول به سیاست پولی انقباضی مشهور است. زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را به کار می‌گیرد. یکی از روش‌هایی که بانک مرکزی کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می‌گیرند، سیاست بازار باز (فروش یا خرید اوراق مشارکت) است. در این روش، بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد.

پاسخ خیلی تشریحی

کشوری که دچار تورم شده است از سیاست پولی انقباضی استفاده می‌کند که موجب کاهش نقدینگی در گردش می‌شود و این از طریق فروش اوراق مشارکت می‌تواند انجام شود.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵۵ **کدام گزینه به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص می‌کند؟**

الف) اساسی‌ترین شاخص ارزیابی وضعیت اشتغال کشور، نرخ اشتغال است.

ب) تغییرات در فناوری صنعتی به نوعی می‌تواند موجب رکود اقتصادی شود.

ج) استفاده از طلا و نقره در معاملات موجب رونق حمل‌ونقل در کشورها شد.

د) سپرده‌های دیداری سپرده‌هایی هستند که سپرده‌گذاران می‌توانند هنگام نیاز به پول، چک صادر کنند.

۱) الف) نادرست/ ب) نادرست/ ج) درست/ د) درست

۲) الف) نادرست/ ب) درست/ ج) درست/ د) درست

۳) الف) درست/ ب) درست/ ج) نادرست/ د) نادرست

۴) الف) درست/ ب) نادرست/ ج) درست/ د) نادرست

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس‌های ۸ و ۹

درس Box

الف) اساسی‌ترین شاخص ارزیابی وضعیت اشتغال کشور نرخ بیکاری است. نرخ بیکاری از نسبت تعداد بیکاران به کل جمعیت فعال کشور ضربدر صد به دست می‌آید.

ب) علاوه بر تغییرات در فناوری و رویه‌های تولید، عواملی همچون ضعیف‌بودن ساختار اقتصادی، قاچاق و واردات بی‌رویه و یا تحریم‌های اقتصادی باعث می‌شود تا تولیدات شرکت‌ها و کارخانه‌ها کاهش یابد و اقتصاد کشور گرفتار رکود شده و به این ترتیب اشتغال کاهش و بیکاری افزایش یابد.

ج) انتخاب فلزات مانند طلا و نقره در معاملات موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملت‌ها شد و فعالیت‌هایی مانند دریانوردی و حمل‌ونقل را رونق بخشید.

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی عبارت‌ها:

الف) نادرست؛ اساسی‌ترین شاخص ارزیابی وضعیت اشتغال کشور، نرخ بیکاری است، نه نرخ اشتغال.

ب) درست؛ تغییرات در فناوری صنعتی به نوعی می‌تواند موجب رکود اقتصادی شود.

ج) درست؛ استفاده از طلا و نقره در معاملات موجب رونق حمل‌ونقل در کشورها شد.

د) درست؛ سپرده‌های دیداری سپرده‌هایی هستند که سپرده‌گذاران می‌توانند هنگام نیاز به پول، چک صادر کنند.

نکته

ب) منظور از تغییرات در فناوری آن است که ماشین‌آلات جای انسان‌ها را که به صورت دستی بسیاری از فعالیت‌ها را انجام می‌دادند، می‌گیرند، که از سویی باعث ایجاد مشاغل جدید و از سویی دیگر موجب از بین رفتن برخی مشاغل می‌شود.

گول نخوری ✘

دانش‌آموز عزیز سپرده‌های دیداری همان سپرده‌های جاری می‌باشند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵۶ چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) یک کشور با صرفه‌جویی و افزایش سرمایهٔ انسانی می‌تواند به پیشرفت برسد.

ب) گاهی اقتصاددانان برای به دست آوردن اختلاف درآمدی، اختلاف هزینه‌ای را به دست می‌آورند.

ج) دستیابی به اهداف اقتصادی و سیاسی ملت ایران را می‌توان در مقاوم‌سازی اقتصاد مشاهده کرد.

د) کشورهای مختلف جهان و دولت‌های آن‌ها با وجود روابط اقتصادی پیچیده‌ای که با هم دارند، هنگام حضور در روابط جهانی، نگران سلطهٔ بیگانگان هستند.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

مشاوره دانش‌آموزان عزیز باید به مبحث «رشد و پیشرفت اقتصادی» دقت لازم را داشته باشید که در کنکور دی ۱۴۰۱ و تیر ۱۴۰۲ به عنوان سؤال مطرح شده است و همچنین به «اختلاف درآمدی» هم دقت داشته باشید که در کنکور تیر ۱۴۰۳ به عنوان سؤال مطرح شده است.

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس‌های ۱۰ و ۱۱

درس Box

الف) یک منشأ رشد اقتصادی، افزایش در منابع است. برای مثال، اگر جمعیت در طول زمان رشد کند، به طور کلی عرضهٔ نیروی کار هم افزایش می‌یابد. سرمایه‌های فیزیکی کشور می‌تواند با سرمایه‌گذاری در کارخانه‌ها، ساختمان ادارات، ماشین‌آلات و مغازه‌ها افزایش یابد. سرمایهٔ انسانی با آموزش افزایش می‌یابد. با منابع در دسترس بیشتر، یک کشور می‌تواند کالا و خدمات بیشتری تولید کند. هم‌چنین با صرفه‌جویی می‌تواند سرمایه‌گذاری بیشتری انجام دهد و با گذشت زمان، ظرفیت‌های تولیدی توسعه یابد و مرز امکانات تولید به سمت بالا منتقل شود که این خود نشانی از رشد اقتصادی است.

ب) با محاسبهٔ نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسهٔ وضعیت توزیع درآمد به کار می‌رود؛ هر چه این نسبت بیشتر باشد، وضعیت توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است. گاهی درآمدهای مردم برای به دست آوردن شاخص دهک‌ها، قابل ثبت نیست. به همین دلیل اقتصاددانان برای به دست آوردن اختلاف درآمدی، اختلاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند. در این حالت هزینهٔ خانوار نمایندهٔ درآمد آن است.

ج) دستیابی به اهداف اقتصادی و سیاسی ملت ایران که در قانون اساسی بازتاب دارد، مستلزم غلبه بر ضعف‌ها و بیماری‌های ساختاری اقتصاد ایران است.

د) کشورهای مختلف جهان و دولت‌های آن‌ها، با وجود روابط اقتصادی پیچیده‌ای که با هم دارند، هنگام حضور در روابط جهانی، نگران منافع ملی خود نیز هستند. برخی کشورها خواهان پیشرفت دیگر کشورها نیستند و تمایل دارند خودشان تنها کشور قدرتمند در جهان باشند.

پاسخ خیلی تشریحی

بررسی عبارت‌ها:

الف) نادرست؛ ممکن است یک کشور با صرفه‌جویی و افزایش سرمایهٔ انسانی به رشد اقتصادی برسد نه لزوماً به پیشرفت اقتصادی!

ب) درست؛ گاهی اقتصاددانان برای به دست آوردن اختلاف درآمدی، اختلاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند.

ج) نادرست؛ دستیابی به اهداف اقتصادی و سیاسی ملت ایران در قانون اساسی بازتاب دارد نه مقاوم‌سازی اقتصاد.

د) نادرست؛ کشورهای مختلف جهان و دولت‌های آن‌ها با وجود روابط اقتصادی پیچیده‌ای که با هم دارند، هنگام حضور در روابط جهانی، نگران منافع ملی خود هستند نه نگران سلطهٔ بیگانگان.

گول نخوری

الف) رشد اقتصادی زیرمجموعه‌ای از پیشرفت اقتصادی است. رشد اقتصادی با افزایش در منابع می‌تواند منحنی PPF را به سمت راست و بالا انتقال دهد.

نکته

ب) اگر نتوانیم برای وضعیت توزیع درآمد، از درآمد افراد آگاه شویم، می‌توانیم بررسی کنیم که خانوارها چه‌قدر هزینه می‌کنند و تا حدود زیادی درآمد آن‌ها را تعیین کنیم.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵۷ در جدول زیر سطح عمومی قیمت‌ها در دو کشور A و B در ابتدا و انتهای سال ۱۴۰۰ مشخص شده است. سطح عمومی قیمت‌ها در کشور B در ابتدای سال ۱۴۰۰ چند تومان است؟

کشور / سطح عمومی قیمت‌ها	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال	سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال	نرخ تورم
کشور A	۵۰,۰۰۰ تومان	۵۷,۵۰۰ تومان	؟
کشور B	؟	۷۸,۰۰۰ تومان	۲ برابر نرخ تورم کشور A

۱) ۷۰,۰۰۰ تومان
۲) ۵۵,۰۰۰ تومان
۳) ۶۵,۰۰۰ تومان
۴) ۶۰,۰۰۰ تومان

مشاوره دانش‌آموزان عزیز به مسائل مربوط به «نرخ تورم» دقت لازم را داشته باشید که در کنکور تیر ۱۴۰۳ و دی ۱۴۰۱ به عنوان سؤال مطرح شده است.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۹

پاسخ خیلی تشریحی

$$\text{نرخ تورم} = \frac{\text{قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{قیمت‌ها در ابتدای سال}} \times ۱۰۰$$

$$\text{نرخ تورم در کشور A} = \frac{۵۷,۵۰۰ - ۵۰,۰۰۰}{۵۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = \frac{۷۵۰۰}{۵۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ٪۱۵$$

$$\text{نرخ تورم در کشور B} = ۲ \times \text{نرخ تورم در کشور A} = ۱۵ \times ۲ = ٪۳۰$$

$$\Rightarrow \frac{۳۰}{۱۰۰} = \frac{۷۸,۰۰۰ - x}{x} \Rightarrow \frac{۳}{۱۰} = \frac{۷۸,۰۰۰ - x}{x}$$

$$\Rightarrow ۳x = ۱۰(۷۸,۰۰۰ - x) \Rightarrow ۳x = ۷۸۰,۰۰۰ - ۱۰x$$

$$\Rightarrow ۳x + ۱۰x = ۷۸۰,۰۰۰ \Rightarrow ۱۳x = ۷۸۰,۰۰۰ \Rightarrow x = \frac{۷۸۰,۰۰۰}{۱۳} \Rightarrow x = ۶۰,۰۰۰$$

سطح عمومی قیمت‌ها در کشور B در ابتدای سال

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵۸ با توجه به مندرجات جدول زیر به ترتیب GDP اسمی و GDP واقعی در سال ۹۶ کدام است؟ (با فرض این‌که سال ۹۵ سال پایه است.)

کالا	سال ۹۵		سال ۹۶	
	مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)
A	۲۰	۸۵	۲۲	۱۱۵
B	۱۵	۹۰	۲۰	۱۰۵

۱) ۳۶۷۰ تومان ـ ۴۶۳۰ تومان
۲) ۴۶۳۰ تومان ـ ۶۳۷۰ تومان
۳) ۴۶۳۰ تومان ـ ۳۶۷۰ تومان
۴) ۶۳۷۰ تومان ـ ۶۴۳۰ تومان

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۱۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

$$GDP\text{ اسمی سال }۹۶ = \underbrace{(\text{مقدار در سال }۹۶ \times \text{قیمت در سال }۹۶)}_{\text{کالای B}} + \underbrace{(\text{مقدار در سال }۹۶ \times \text{قیمت در سال }۹۶)}_{\text{کالای A}}$$

$$GDP\text{ اسمی سال }۹۶ = (۱۱۵ \times ۲۲) + (۱۰۵ \times ۲۰) = ۲۵۳۰ + ۲۱۰۰ = ۴۶۳۰ \text{ تومان}$$

رد گزینه‌های (۱) و (۴)

$$GDP\text{ واقعی سال }۹۶ = \underbrace{(\text{مقدار در سال }۹۶ \times \text{قیمت در سال }۹۵)}_{\text{کالای B}} + \underbrace{(\text{مقدار در سال }۹۶ \times \text{قیمت در سال }۹۵)}_{\text{کالای A}}$$

رد گزینهٔ (۲)

$$GDP\text{ واقعی سال }۹۶ = (۸۵ \times ۲۲) + (۹۰ \times ۲۰) = ۱۸۷۰ + ۱۸۰۰ = ۳۶۷۰ \text{ تومان}$$

نکته برای به دست آوردن GDP واقعی، قیمت‌ها را بر مبنای سال پایه (در این تست سال ۹۵) محاسبه می‌کنیم.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۵۹ **جدول زیر گویای وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۲۰۲۵ میلادی است. با توجه به دو فرمول نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین و نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین و اگر ده درصد ثروتمندان جامعه، ۵ برابر ده درصد فقرا درآمد داشته باشند، ارائهٔ کدام شاخص:**

الف) توزیع درآمد در این کشور را مناسب‌تر نشان می‌دهد؟

ب) نشان‌دهندهٔ نامناسب‌بودن وضعیت توزیع درآمد است؟

ج) هم‌چنین اگر درآمد ملی این کشور معادل ۱۶۰ میلیون تومان باشد، سهم دهک سوم از درآمد ملی چه‌قدر است؟

۱	سهم دهک اول	؟
۲	سهم دهک دوم	۷
۳	سهم دهک سوم	۸
۴	سهم دهک چهارم	۹
۹	سهم دهک نهم	۱۷
۱۰	سهم دهک دهم	۲۵

۱) الف) ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ج) ۱۲,۸۰۰,۰۰۰ تومان

۲) الف) ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ج) ۱۴,۸۰۰,۰۰۰ تومان

۳) الف) ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ج) ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۴) الف) ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ج) ۲۰,۰۰۰ تومان

مشاوره دانش‌آموزان عزیز به مبحث و مسائل مربوط به «دهک‌ها» دقت لازم را داشته باشند؛ چراکه در کنکور تیر ۱۴۰۲ و دی ۱۴۰۱ و اردیبهشت ۱۴۰۳ به عنوان سؤال مطرح شده بود.

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۱۱

پاسخ خیلی تشریحی

با توجه به جدول، سهم دهک اول مجهول است؛ اما در صورت تست گفته شده ده درصد ثروتمندان جامعه ۵ برابر ده درصد فقرا درآمد دارند؛ یعنی نسبت دهک دهم به دهک اول، برابر ۵ است.

$$\frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک اول}} = ۵ \Rightarrow \frac{۲۵}{\text{دهک اول}} = ۵ \Rightarrow \text{دهک اول} = ۵$$

نکته

نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین، یعنی باید ۲ دهک دهم و نهم (کلمهٔ بالا به مفهوم درآمد بالا است نه بالای جدول) را به ۲ دهک اول و دوم (کلمهٔ پایین به مفهوم درآمد پایین است نه پایین جدول) تقسیم کرد.

حال نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین را به دست می‌آوریم:

$$\frac{\text{دهک دهم} + \text{دهک نهم}}{\text{دهک دوم} + \text{دهک اول}} = \frac{۱۷+۲۵}{۵+۷} = \frac{۴۲}{۱۲} = ۳/۵ \quad \text{(رابطهٔ (۱))}$$

$$\frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک چهارم} + \text{دهک سوم} + \text{دهک دوم} + \text{دهک اول}} = \frac{۲۵}{۵+۷+۸+۹} \simeq ۰/۸۶ \quad \text{(رابطهٔ (۲))}$$

الف) چون عدد رابطهٔ (۲) از رابطهٔ (۱) کوچک‌تر است، نشانی از توزیع مناسب‌تر درآمدی است. (رد گزینه‌های (۲) و (۴))

ب) به دلیل آن‌که عدد رابطهٔ (۱) از رابطهٔ (۲) بزرگ‌تر است، پس نشانی از توزیع نامناسب درآمد است.

ج) سهم دهک سوم از درآمد ملی $= ٪۸$

$$\underbrace{\frac{۸}{۱۰۰}}_{\substack{\text{سهم دهک}\\\text{سوم}}} \times \underbrace{۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰}_{\text{درآمد ملی}} = ۱۲,۸۰۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

(رد گزینهٔ (۳))

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

کنکور

کدام عبارت بیان مناسبی در رابطه با جدول زیر است؟ *(سؤال ۱۵۴ کنکور انسانی ۱۴۰۳ ـ نوبت اول)*

	کشور «الف»		کشور «ب»	
	دهک اول	دهک دهم	دهک اول	دهک دهم
۱۴۰۰	۲	۲۲	۴	۲۰
۱۴۰۱	۳	۲۱	۵	۱۹
۱۴۰۲	۴	۲۰	۶	۱۸

۱) توزیع درآمد در هر دو کشور بهبود یافته است.

۲) در کشور «ب» توزیع درآمد ناعادلانه‌تر از کشور «الف» است.

۳) در کشور «الف» در سال ۱۴۰۱ توزیع درآمد عادلانه‌تر از کشور «ب» است.

۴) در کشور «ب» در سال ۱۴۰۲ توزیع درآمد ناعادلانه‌تر از کشور «الف» است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

مشابه امتحان نهایی

۶۰ براساس اطلاعات آماری از یک کشور فرضی، جمعیت کل کشور در سال ۲۰۲۰ میلادی برابر با ۶۸ میلیون نفر بوده است. با توجه به جدول زیر که نشان‌دهندهٔ آمار مرتبط با وضعیت اشتغال و بیکاری این کشور است، تعداد افراد بیکار کدام است؟

جمعیت پایین‌تر از ۱۵ سال (نفر)	جمعیت غیرفعال (نفر)	نرخ بیکاری
۱۶,۵۰۰,۰۰۰	۴۸,۶۰۰,۰۰۰	٪۴۰

۱) ۲,۲۶۰,۰۰۰
۲) ۱,۱۶۰,۰۰۰
۳) ۵۱,۵۰۰,۰۰۰
۴) ۱۶۰,۱۶۰,۰۰۰

مشاوره دانش‌آموزان عزیز به مسائل «نرخ بیکاری» دقت لازم را داشته باشید که در کنکور تیر ۱۴۰۳ و دی ۱۴۰۱ به عنوان سؤال مطرح شده است.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۸

پاسخ خیلی تشریحی ✔

جمعیت کل (۶۸,۰۰۰,۰۰۰) = جمعیت زیر ۱۵ سال (۱۶,۵۰۰,۰۰۰) + جمعیت بالای ۱۵ سال

جمعیت بالای ۱۵ سال = جمعیت غیرفعال (۴۸,۶۰۰,۰۰۰) + جمعیت فعال

جمعیت فعال = جمعیت شاغل + جمعیت بیکار

$$\text{جمعیت بالای ۱۵ سال} + \text{جمعیت زیر ۱۵ سال} = \text{جمعیت کل} \Rightarrow 68,000,000 = 16,500,000 + x$$

$$\Rightarrow 68,000,000 - 16,500,000 = x \Rightarrow x = 51,500,000 \text{ جمعیت بالای ۱۵ سال}$$

$$\text{جمعیت فعال} + \text{جمعیت غیرفعال} = \text{جمعیت بالای ۱۵ سال} \Rightarrow 51,500,000 = x + 48,600,000$$

$$\Rightarrow 51,500,000 - 48,600,000 = x \Rightarrow x = 2,900,000 \text{ جمعیت فعال}$$

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 \Rightarrow \frac{40}{100} = \frac{x}{2,900,000} \Rightarrow 4(2,900,000) = 10x$$

$$\Rightarrow 11,600,000 = 10x \Rightarrow x = \frac{11,600,000}{10} = 1,160,000 \text{ جمعیت بیکار}$$

امتحان نهایی

با توجه به اطلاعات جدول زیر نرخ بیکاری را حساب کنید. (نوشتن فرمول الزامی است.) *(سؤال ۷ ـ امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۳)*

جمعیت کل	جمعیت زیر ۱۵ سال	جمعیت غیرفعال	جمعیت شاغل
۸۵,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۳۶,۰۰۰

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

پاسخ‌نامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

پایه یازدهم ـ مرحله سوم ـ ۱۳ شهریور ۱۴۰۵

پایه یازدهم

نام درس	طراحان به ترتیب حروف الفبا
ریاضی و آمار (۲)	علی شهرابی
زبان و ادبیات فارسی (۲)	عارفه سادات طباطبایی‌نژاد ـ محمدعلی دولت‌خواهی ـ حسینعلی موسی‌زاده
روان‌شناسی	مهدی جاهدی
عربی، زبان قرآن (۲)	بهروز حیدربکی ـ آریا ذوقی
فلسفه (۱)	نگین تربتی سنجانی ـ علی سلوکی ـ مجید قدرتی‌پور

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	مؤلف پاسخ‌نامه	کارشناسان علمی	ویراستاران به ترتیب حروف الفبا
ریاضی و آمار (۲)	علی شهرابی	علی شهرابی	علی شهرابی	میثم حصارکی	منصور زرکش اصفهانی عباس حسینی مریم نظری
زبان و ادبیات فارسی (۲)	ابوالفضل قاضی فخر آستانه	ابوالفضل قاضی فخر آستانه	ابوالفضل قاضی فخر آستانه	طاهره موسی‌زاده مقدم	مریم عبدی امیرمحمدشیرزادثمرین
روان‌شناسی	مهدی جاهدی	مهدی جاهدی	مهدی جاهدی	مهدی پارچه‌باف دولتی	مهدی پارچه‌باف دولتی فرزانه خاجی نگار کاتبی
عربی، زبان قرآن (۲)	بهروز حیدربکی	بهروز حیدربکی	آریا ذوقی	سمیه جغتایی	مریم آقایاری زهرا فارسی محمدمهدی عسکرآبادی
فلسفه (۱)	محمد کشوری	محمد کشوری	محمد کشوری	محمد آقاصالح	سحرمحمدزاده سالیانی محمدمهدی بادامه محمد آقاصالح

مدیر تألیف آزمون: دکتر فاطمه آقاجانپور

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

ریاضی و آمار یازدهم

۶۱ **با توجه به گزاره‌های «p: مجموع دو عدد فرد، عددی فرد است.» و «q: حاصل‌ضرب دو عدد فرد، عددی فرد است.»، ارزش کدام گزاره درست است؟**

۱) $p \Rightarrow q$

۲) $p \wedge q$

۳) $p \Leftrightarrow q$

۴) $q \Rightarrow p$

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: فصل ۱ ـ درس ۱

درس Box

جدول زیر ارزش ترکیب دو گزاره در ۴ حالت اصلی را نشان می‌دهد:

p	q	$p \wedge q$	$p \vee q$	$p \Rightarrow q$	$p \Leftrightarrow q$
T	T	T	T	T	T
T	F	F	T	F	F
F	T	F	T	T	F
F	F	F	F	T	T
		(عطفی)	(فصلی)	(شرطی)	(دوشرطی)

پاسخ خیلی تشریحی ✔

گام اول: ارزش گزاره‌های p و q را تعیین می‌کنیم:

- p: مجموع دو عدد فرد، عددی فرد است. ← نادرست؛ چون جمع دو عدد فرد، حتماً زوج است.
- q: حاصل‌ضرب دو عدد فرد، عددی فرد است. ← درست

گام دوم: ارزش هر ۴ گزینه را به دست می‌آوریم:

(۱) گزینهٔ: $p \Rightarrow q \equiv F \Rightarrow T \equiv T$ ← جواب

(۲) گزینهٔ: $p \wedge q \equiv F \wedge T \equiv F$

(۳) گزینهٔ: $p \Leftrightarrow q \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$

(۴) گزینهٔ: $q \Rightarrow p \equiv T \Rightarrow F \equiv F$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۶۲ **اگر گزاره‌های p و $\sim q$ درست و گزارهٔ r دلخواه باشد، ارزش گزاره‌های $(p \Rightarrow q) \wedge r$ و $r \Leftrightarrow (p \wedge q)$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟**

۱) نادرست، هم‌ارزش با $\sim r$
۲) نادرست، درست
۳) درست، نادرست
۴) درست، هم‌ارزش با $\sim r$

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: فصل ۱ ـ درس ۱

نکته

۱) $P \Leftrightarrow F \equiv \sim P$
۲) $P \Leftrightarrow T \equiv P$

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: گزاره‌های p و $\sim q$ درست‌اند، پس p درست و q نادرست است. r هم دلخواه است.

گام دوم: ارزش دو گزارهٔ مرکب را حساب می‌کنیم:

- $(p \Rightarrow q) \wedge r \equiv (T \Rightarrow F) \wedge r \equiv F \wedge r \equiv F$
- $r \Leftrightarrow (p \wedge q) \equiv r \Leftrightarrow (T \wedge F) \equiv r \Leftrightarrow F \equiv (r \Rightarrow F) \wedge (F \Rightarrow r) \equiv (\sim r \vee F) \wedge T = \sim r \wedge T \equiv \sim r$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۶۳ گزارهٔ $(p \Leftrightarrow \sim p) \vee (q \Rightarrow \sim q)$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

۱) T
۲) F
۳) p
۴) $\sim q$

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: فصل ۱ ـ درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: ارزش گزارهٔ p و $\sim p$ برعکس هم است، پس ترکیب دوشرطی حاصل از آن، نادرست است.

$$p \Leftrightarrow \sim p \equiv F$$

گام دوم: گزارهٔ شرطی را به فصلی تبدیل می‌کنیم:

$$q \Rightarrow \sim q \equiv \sim q \vee \sim q \equiv \sim q$$

گام سوم: کل گزاره این شد:

$$\underbrace{(p \Leftrightarrow \sim p)}_{F} \vee \underbrace{(q \Rightarrow \sim q)}_{\sim q} \equiv F \vee \sim q \equiv \sim q$$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۶۴ گزارهٔ «**اگر اینترنت قطع نشود، آن‌گاه کلاسم برگزار می‌شود.**» با کدام گزارهٔ زیر هم‌ارز است؟

۱) اینترنت قطع می‌شود و کلاسم برگزار نمی‌شود.

۲) اینترنت قطع می‌شود و کلاسم برگزار می‌شود.

۳) اینترنت قطع می‌شود یا کلاسم برگزار نمی‌شود.

۴) اینترنت قطع می‌شود یا کلاسم برگزار می‌شود.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: فصل ۱ ـ درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

گام اول: مقدم و تالی را در گزارهٔ شرطی مشخص می‌کنیم: «اگر اینترنت قطع نشود (p)، آن‌گاه کلاسم برگزار می‌شود (q).»

گام دوم: گزارهٔ شرطی $p \Rightarrow q$ با گزارهٔ فصلی $\sim p \vee q$ هم‌ارز است.

گام سوم: گزارهٔ فصلی $\sim p$ یا q را می‌نویسیم: «اینترنت قطع می‌شود ($\sim p$) یا کلاسم برگزار می‌شود (q).»

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۶۵ ارزش گزارهٔ $(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow r)$ در کدام حالت درست است؟

۱) p درست، q درست، r نادرست
۲) p نادرست، q درست، r درست
۳) p نادرست، q درست، r نادرست
۴) p درست، q نادرست، r درست

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: فصل ۱ ـ درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: باید هر دو گزارهٔ $p \Rightarrow r$ و $q \Rightarrow p$ درست باشند.

گام دوم: به ازای حالت گفته‌شده در گزینهٔ (۴)، هر دو گزارهٔ بالا درست‌اند:

- $p \Rightarrow r \equiv T \Rightarrow T \equiv T$
- $q \Rightarrow p \equiv F \Rightarrow T \equiv T$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۶۶ اگر گزاره‌های $q \Leftrightarrow p$ و $r \Rightarrow s$ نادرست باشند، ارزش کدام گزاره قطعاً درست است؟

۱) $(p \wedge q) \Leftrightarrow (r \Leftrightarrow s)$

۲) $(r \Rightarrow q) \wedge (s \Rightarrow p)$

۳) $q \Rightarrow (r \Rightarrow p)$

۴) $(s \Rightarrow q) \Rightarrow (\sim r \vee p)$

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: فصل ۱ ـ درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

گام اول:

- از نادرست‌بودن $q \Leftrightarrow p$، نتیجه می‌گیریم ارزش p و q مثل هم نیست (یکی درست و یکی نادرست).
- از نادرست‌بودن $r \Rightarrow s$، نتیجه می‌گیریم ارزش r درست و s نادرست است.

گام دوم: با توجه به گام قبل، ارزش گزارهٔ گزینهٔ (۱) درست است:

$$(\underbrace{p \wedge q}_{F}) \Leftrightarrow (\underbrace{r \Leftrightarrow s}_{F}) \equiv T$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۲): $(r \Rightarrow q) \wedge (s \Rightarrow p) \equiv (T \Rightarrow q) \wedge (\underbrace{F \Rightarrow p}_{T}) \equiv T \Rightarrow q \equiv \sim T \vee q \equiv F \vee q \equiv q$

گزینهٔ (۳): $q \Rightarrow (r \Rightarrow p) \equiv q \Rightarrow (T \Rightarrow p) \equiv q \Rightarrow (F \vee p) \equiv \underbrace{q \Rightarrow p}_{\text{می‌تونه درست یا نادرست باشه}}$

گزینهٔ (۴): $(s \Rightarrow q) \Rightarrow (\sim r \vee p) \equiv (F \Rightarrow q) \Rightarrow (F \vee p) \equiv T \Rightarrow p \equiv F \vee p \equiv p$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۶۷ گزارهٔ $[(p \wedge q) \vee q] \Rightarrow \sim (r \Rightarrow q)$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

۱) p ۲) $\sim q$

۳) $r \Leftrightarrow p$ ۴) $q \Rightarrow p$

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: فصل ۱ ـ درس ۱

درس Box

قوانین مهم جبر گزاره‌ها که باید آن‌ها را بلد باشیم، در جدول زیر آورده‌ایم.

ردیف	اسم قانون	فرم ریاضی	
۱	جابه‌جایی	$p \wedge q \equiv q \wedge p$	$p \vee q \equiv q \vee p$
۲	شرکت‌پذیری	$p \wedge (q \wedge r) \equiv (p \wedge q) \wedge r$	$p \vee (q \vee r) \equiv (p \vee q) \vee r$
۳	پخشی	$p \wedge (q \vee r) \equiv (p \wedge q) \vee (p \wedge r)$	$p \vee (q \wedge r) \equiv (p \vee q) \wedge (p \vee r)$
۴	دمورگان	$\sim (p \wedge q) \equiv \sim p \vee \sim q$	$\sim (p \vee q) \equiv \sim p \wedge \sim q$
۵	جذب	$p \wedge (p \vee q) \equiv p$	$p \vee (p \wedge q) \equiv p$
۶	تبدیل شرطی به فصلی	$p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$	
۷	تبدیل دوشرطی به شرطی	$p \Leftrightarrow q \equiv (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$	
۸	عکس نقیض گزارهٔ شرطی	$p \Rightarrow q \equiv \sim q \Rightarrow \sim p$	

پاسخ خیلی تشریحی ✔

گام اول: گزارهٔ $(p \wedge q) \vee q$ با قانون جذب ساده می‌شود:

$$(p \wedge q) \vee q \equiv q$$

گام دوم: گزارهٔ شرطی $r \Rightarrow q$ را به گزارهٔ فصلی تبدیل می‌کنیم:

$$r \Rightarrow q \equiv \sim r \vee q$$

گام سوم: کل گزاره این شد:

$$\underbrace{[(p \wedge q) \vee q]}_{\text{گام اول}} \Rightarrow \sim \underbrace{(r \Rightarrow q)}_{\text{گام دوم}} \equiv q \Rightarrow \sim (\sim r \vee q)$$

گام چهارم: حالا دمورگان:

$$q \Rightarrow \underbrace{\sim (\sim r \vee q)}_{\text{دمورگان}} \equiv q \Rightarrow (r \wedge \sim q)$$

گام پنجم: باز هم از تبدیل شرطی به فصلی استفاده می‌کنیم:

$$q \Rightarrow (r \wedge \sim q) \equiv \sim q \vee (r \wedge \sim q)$$

گام ششم: حالا جذب:

$$\sim q \vee (r \wedge \sim q) \equiv \sim q$$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۶۸ گزارهٔ $(\sim p \Rightarrow r) \wedge (q \vee p)$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

۱) $r \wedge (p \vee q)$

۲) $p \vee (r \wedge q)$

۳) $\sim p \wedge (r \vee q)$

۴) $p \wedge (r \Rightarrow q)$

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: فصل ۱ ـ درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی

گام اول: گزارهٔ شرطی را به فصلی تبدیل می‌کنیم:

$$(\sim p \Rightarrow r) \wedge (q \vee p) \equiv (p \vee r) \wedge (q \vee p)$$

گام دوم: در پرانتز دوم از جابه‌جایی استفاده می‌کنیم:

$$(p \vee r) \wedge (q \vee p) \equiv (p \vee r) \wedge (p \vee q)$$

گام سوم: از عکس پخشی استفاده می‌کنیم:

$$(p \vee r) \wedge (p \vee q) \equiv p \vee (r \wedge q)$$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۶۹ در ستون آخر مربوط به جدول گزارهٔ $(p \Rightarrow q) \vee (q \Leftrightarrow r)$، چند T داریم؟

۱) ۵ ۲) ۶ ۳) ۷ ۴) ۴

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: فصل ۱ ـ درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

گام اول: چون سه گزاره داریم، پس در کل $2^3 = 8$ سطر داریم.

گام دوم: اگر p نادرست باشد (یعنی نصف حالات = می‌شه ۴ حالت)، آن‌وقت حتماً ارزش گزاره درست است:

$$\overset{F}{(p \Rightarrow q)} \vee (q \Leftrightarrow r) \equiv T \vee (q \Leftrightarrow r) \equiv T$$

گام سوم: برای ۴ حالت دیگر (p درست باشد)، جدول می‌کشیم:

p	q	r	$p \Rightarrow q$	$q \Leftrightarrow r$	$(p \Rightarrow q) \vee (q \Leftrightarrow r)$
T	T	T	T	T	T
T	T	F	T	F	T
T	F	T	F	F	F
T	F	F	F	T	T

گام چهارم: پس در $4 + 3 = 7$ سطر، ارزش درست دارد و در ستون آخرش ۷تا T داریم.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۷۰ اگر گزارهٔ $(p \wedge \sim q) \Rightarrow (q \Leftrightarrow r)$ نادرست باشد، ارزش کدام گزاره درست است؟

۱) $r \Rightarrow (p \wedge q)$

۲) $(p \Rightarrow q) \Rightarrow r$

۳) $(q \Leftrightarrow r) \Leftrightarrow p$

۴) $(p \vee q) \Rightarrow \sim r$

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: فصل ۱ ـ درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی

گزارهٔ شرطی $\underbrace{(p \wedge \sim q)}_{\text{مقدم}} \Rightarrow \underbrace{(q \Leftrightarrow r)}_{\text{تالی}}$ نادرست است، پس مقدم درست و تالی نادرست است:

$$\begin{cases} p \wedge \sim q \equiv T \\ q \Leftrightarrow r \equiv F \end{cases}$$

- از $p \wedge \sim q \equiv T$، نتیجه می‌گیریم $p \equiv T$ و $q \equiv F$.
- از $q \Leftrightarrow r \equiv F$ نتیجه می‌گیریم q و r هم‌ارزش نیستند، پس: $r \equiv T$.

ارزش گزاره‌های هر چهار گزینه را به دست می‌آوریم:

گزینهٔ (۱): $r \Rightarrow (p \wedge q) \equiv T \Rightarrow (T \wedge F) \equiv T \Rightarrow F \equiv F$

گزینهٔ (۲): $(p \Rightarrow q) \Rightarrow r \equiv (T \Rightarrow F) \Rightarrow T \equiv F \Rightarrow T \equiv T$

گزینهٔ (۳): $(q \Leftrightarrow r) \Leftrightarrow p \equiv (F \Leftrightarrow T) \Leftrightarrow T \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$

گزینهٔ (۴): $(p \vee q) \Rightarrow \sim r \equiv (T \vee F) \Rightarrow F \equiv T \Rightarrow F \equiv F$

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

علوم‌وفنون ادبی یازدهم

۷۱ **کدام عبارت با توضیح مقابل آن «مغایرت» دارد؟**

۱) کتابی است با نثر ساده و دارای سجع و موازنه در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی (مرصادالعباد ـ نجم دایه ـ قرن هفتم)

۲) منظومه‌ای است در موضوع ناهنجاری‌های اجتماعی با شیوهٔ طنز و تمثیل (اخلاق‌الاشراف ـ عبید زاکانی ـ قرن هشتم)

۳) اثری است به نثر، به شیوهٔ تذکرةالاولیای عطار در بیان حقایق عرفانی (نفحات‌الانس ـ جامی ـ قرن نهم)

۴) کتابی است در شرح احوال شاعران ایرانی که به تشویق امیر علیشیر نوایی نگاشته شده (تذکرهٔ دولتشاه ـ دولتشاه سمرقندی ـ قرن نهم)

مشاوره در مطالعهٔ تاریخ ادبیات حتماً به نام کتاب‌ها و مؤلف و موضوعات کتاب‌ها توجه ویژه داشته باشید و اگر نظم یا نثر بودن آثار در درس ذکر شده است، حتماً آن را به خاطر بسپارید.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی موش و گربه، منظومه‌ای است در موضوع ناهنجاری‌های اجتماعی با شیوهٔ طنز و تمثیل. بنابراین توضیح گزینهٔ (۲) در مورد «اخلاق الاشراف» صحیح نیست.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۷۲ در متن زیر کدام مورد نادرست است؟

«تیموریان تقریباً از نیمهٔ دوم قرن هشتم تا اوایل قرن دهم در ایران حکومت کردند و کم و بیش از فرهنگ ایرانی تأثیر (۱) پذیرفتند. علاوه بر گسترش هنرهایی چون مینیاتور، معماری و تذهیب، تاریخ‌نویسی نیز ادامه یافت. هر چند رونق (۲) ادبیات در این دوره بنیادی بود، کتاب‌های تحقیقی این دوره عمدتاً سطحی، تقلیدی و فاقد نوآوری هستند.» (۳) (۴)

۱) ۳ ۲) ۴ ۳) ۱ ۴) ۲

مشاوره در چنین سؤالاتی معمولاً به قیدها و دوره‌ها و جابه‌جاشدن افعال باید دقت ویژه داشته باشید.

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی رونق ادبیات در این دوره بنیادی نبود.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۷۳ هر یک از عبارات زیر معرّف چه کسی است؟

- **آثاری به نظم و نثر دارد و مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سروده است.**
- **سیاست‌مدار و تاریخ‌نویس قرن هفتم که اثر او نثری عالمانه و پخته دارد.**
- **شاعری عارف که مجموعه نامه‌های او به قلم خودش باقی مانده است.**
- **مقدمهٔ کتاب او مصنوع است اما اصل کتاب ساده و عالمانه است.**

۱) خواجوی کرمانی ـ عطاملک جوینی ـ مولانا ـ دولتشاه سمرقندی

۲) خواجوی کرمانی ـ خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی ـ فخرالدین عراقی ـ شمس قیس رازی

۳) جامی ـ خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی ـ مولانا ـ شمس قیس رازی

۴) جامی ـ عطاملک جوینی ـ فخرالدین عراقی ـ دولتشاه سمرقندی

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی

توضیحات ارائه‌شده در صورت سؤال به ترتیب با هنرمندان گزینهٔ (۳) تطابق دارد.

جامی: شاعر قرن نهم که آثاری به نظم و نثر دارد و مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سروده است.

خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی: از نویسندگان قرن هفتم است که وزیر غازان‌خان و اولجایتو بود.

مولانا: شاعر و نویسندهٔ عارف قرن هفتم که مجموعه نامه‌های او به نام «مکاتیب»، به قلم خود اوست.

شمس قیس رازی: از نویسندگان قرن هفتم است و کتاب معروف او «المعجم فی معاییر اشعار العجم» است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۷۴ از دیدگاه تاریخ ادبیات، در متن زیر چند خطا به چشم می‌خورد؟

«به دلیل بی‌اعتقادی برخی از ایلخانان مغول و بی‌تعصبی برخی دیگر نسبت به مذاهب رایج، فرصتی پدید آمد تا صاحبان عقاید مختلف عقاید خود را ابراز کنند. قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی نیز عرصهٔ وسیعی یافت، به طوری که از شبه‌قارهٔ هند تا آسیای صغیر، بسیاری به این زبان سخن می‌گفتند. ضمن این‌که عراق عجم و مهم‌تر از آن، شهر شیراز هم‌چنان در حکم مرکز ادبی این عصر به شمار می‌رفت. از بین رفتن دربارهای ادب‌دوست ترک‌تبار، از رونق افتادن قصیده‌سرایی را در پی داشت و زبان شعر در سروده‌های شاعرانی چون حافظ و خواجو به سستی گرایید.»

۱) دو
۲) سه
۳) یک
۴) چهار

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی خطاهای متن:

از بین رفتن دربارهای ادب‌دوست ایرانی‌تبار از رونق افتادن قصیده‌سرایی را در پی داشت. زبان شعر در سروده‌های شاعران جز حافظ و خواجو به سستی گرایید.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۷۵ کدام عبارت دربارهٔ قرن هفتم درست نیست؟

۱) دوستداران فرهنگ و اخلاق که سرخورده و مأیوس شده بودند، اغلب منزوی شدند و به تصوف پناه بردند.

۲) خراسان که کانون فرهنگی ایران بود، ویران شد و بزرگانی چون نجم‌الدین رازی و فریدالدین عطار نیشابوری کشته شدند.

۳) عوامل مثبتی در این دوره وجود داشت که رشد زبان و ادبیات و اعتبار ادیبان و اندیشمندان را موجب شد.

۴) قصیده کمرنگ شد و مثنوی برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان میدان فراخی پدید آورد.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔ نجم‌الدین کبری در جنگ مغول کشته شد.

توجه نجم‌الدین رازی با نجم‌الدین کبری اشتباه گرفته نشود.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۷۶ آثار «مجالس سبعه ـ مرصادالعباد ـ صد پند ـ تحفةالاحرار» به ترتیب از لحاظ نظم یا نثر بودن با آثار گزینهٔ ..... یکسان است.

۱) بهارستان ـ پنج گنج ـ تاریخ گزیده ـ بوستان

۲) جمشید و خورشید ـ تذکرةالاولیا ـ مرصادالعباد ـ تاریخ وصّاف

۳) المعجم ـ گلستان ـ جامع‌التواریخ ـ مکاتیب

۴) نفحات‌الانس ـ بهارستان ـ فیه ما فیه ـ موش و گربه

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی

نفحات‌الانس و مجالس سبعه: نثر/ بهارستان و مرصادالعباد: نثر/ صد پند و فیه ما فیه: نثر/ تحفةالاحرار و موش و گربه: نظم

گزینهٔ (۱): پنج گنج ← نظم

گزینهٔ (۲): تذکرةالاولیا ← نثر/ تاریخ وصاف ← نثر

گزینهٔ (۳): مکاتیب ← نثر

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۷۷ نخستین پایهٔ آوایی کدام مصراع‌ها یکسان است؟

الف) امروز حالی غرقه‌ام تا با کناری اوفتم

ب) نشاید گفتن آن کس را دلی هست

ج) بی تو حرام است به خلوت نشست

د) یکی ناسزا گفت در وقت جنگ

ه) هر که دلارام دید از دلش آرام رفت

۱) «الف» ـ «ج»
۲) «ب» ـ «د»
۳) «ه» ـ «د»
۴) «ج» ـ «ه»

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✔

الف)

ـ∪ـ ـ	ـ∪ـ ـ	ـ∪ـ ـ	ـ∪ـ ـ
مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن

ب)

ـ ـ ∪	ـ ـ ـ ∪	ـ ـ ـ ∪
فعولن	مفاعیلن	مفاعیلن

ج)

ـ∪ـ	ـ∪∪ـ	ـ∪∪ـ
فاعلن	مفتعلن	مفتعلن

د)

ـ∪	ـ ـ∪	ـ ـ∪	ـ ـ∪
فعل	فعولن	فعولن	فعولن

ه)

ـ∪ـ	ـ∪∪ـ	ـ∪ـ	ـ∪∪ـ
فاعلن	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن

رکن اول هر دو مصراع «ج» و «ه»، «مفتعلن» است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۷۸ بیت «برآی ای صبح روشن‌دل خدا را/ که بس تاریک می‌بینم شب هجر» با کدام بیت هم‌وزن است؟

۱) دلی که عاشق و صابر بُوَد مگر سنگ است؟ / ز عشق تا به صبوری هزار فرسنگ است

۲) وگر رسم فنا خواهی که از عالم براندازی / برافشان تا فروریزد هزاران جان ز هر مویت

۳) ندانند کسی قدر روز خوشی / مگر روزی افتد به سختی‌کشی

۴) شراب از دست خوبان سلسبیل است / وگر خود خون می‌خواران سبیل است

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی

وزن بیت صورت سؤال و گزینهٔ (۴) «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

گزینهٔ (۲): مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینهٔ (۳): فعولن فعولن فعولن فعل

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۷۹ مرز پایه‌های آوایی چند مصراع نادرست مشخص شده است؟

الف) به‌جز از خدمت رندان نکنم کار دگر: ب ج زَز خد/ مَ ت رن دان/ ن ک نم کا/ رِ دِ گر

ب) به زور و زر میسّر نیست این کار: بِ زو رُ زر/ م یس سر نی/ ست این کار

ج) باده و گل از بهای خرقه می‌باید خرید: با دِ و گل/ از ب ها ی/ خر ق می با/ ید خ رید

د) غایب مبادا صورتت یک دم ز پیش چشم ما: غا یب م با/ دا صو رَ تت/ یک دم ز پیش/ چش مِ ما

ه) که درمانده‌ام دست گیر ای صنم: ک در مان دِ/ ام دس ت گی/ ری ص نم

و) بار دگر رقص‌کنان بی دل و دستار بیا: با ر د گر/ رقص ک نان بی/ دِ لُ دس تا/ ر ب یا

۱) سه ۲) دو ۳) چهار ۴) یک

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی موارد نادرست:

د) غایب مَ با/ دا صو رَ تت/ یک دم ز پی/ شِ چش مِ ما

ه) که در مان/ دِ ام دس/ ت گی ری/ ص نم

و) با رِ دِ گر/ رقص ک نان/ بی دِ لُ دس/ تا ر بِ یا

امتحان نهایی

بیت زیر را متناسب با پایه‌های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن واژه و نشانه‌های هجایی آن را بنویسید.

«گر جان عاشق دم زند، آتش در این عالم زند وین عالم بی‌اصل را، چون ذره‌ها بر هم زند»

(سؤال ۱۸ ـ امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۲)

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۸۰ تعداد پایه‌های آوایی کدام گزینه با سایر ابیات متفاوت است؟

۱) به بستانِ جان تا گلی هست پروین / تو خود باغبانی کن این بوستان را

۲) تا که آب از عکس تو گوهر شود / تا که آتش واهلد مر جنگ را

۳) در قفس می‌آرمید و در قفس می‌داد جان / در گلستان، نام ازین مرغ گلستانی نبود

۴) تو پاکیزه‌خو را شکیبی نباشد / چو گردونِ گردان کند تندخویی

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✔ تعداد پایه‌های آوایی این بیت نسبت به سایر ابیات کم‌تر است.

وزن بیت گزینهٔ (۲): (–U–/––U–/––U–) ـ تشکیل از سه پایهٔ آوایی

تا	کِ	آ	بز	عکـ	سِ	تُ	گو	هر	شَـ	ود
–	U	–	–	–	U	–	–	–	U	–
تا	کِ	آ	تش	وا	هـ	لد	مر	جَـ	نگ	را
–	U	–	–	–	U	–	–	–	U	–

بررسی سایر ابیات:

بیت گزینهٔ (۱): (U––/––U/––U/––) ـ تشکیل از چهار پایهٔ آوایی

بِـ	بسـ	تا	نِ	جان	تا	گُـ	لی	هسـ	ت	پر	وین
U	–	–	U	–	–	U	–	–	U	–	–
تُ	خُد	با	غـ	با	نی	کُ	نین	بو	س	تان	را
U	–	–	U	–	–	U	–⊘	–	U	–	–

بیت گزینهٔ (۳): (–U––/––U–/––U–/–U–) ـ تشکیل از چهار پایهٔ آوایی

در	قَ	فس	می	آ	رَ	میـ	دُ	در	ق	فس	می	دا	د	جان
–	U	–	–	–	U	–	⊘	–	U	–	–	–	U	–
در	گُ	لسـ	تان	نا	مَ	زین	مر	غ	گُ	لسـ	تا	نی	نَ	بود
–	U	–	–	–	U	–	–	–	U	–	–	–	U	–

بیت گزینهٔ (۴): (U––/––U/––U/––) ـ تشکیل از چهار پایهٔ آوایی

تُ	پا	کیـ	زِ	خو	را	شَـ	کیـ	بی	نَـ	با	شد
U	–	–	U	–	–	U	–	–	U	–	–
چُ	گر	دو	نِ	گر	دان	کُ	ند	تُنـ	د	خو	یی
U	–	–	U	–	–	U	–	–	U	–	–

نکته دقت کنید هجاهای پایان مصراع‌ها در صورت کوتاه بودن یا کشیده بودن، همیشه بلند حساب می‌شوند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۸۱ تعداد هجاها و پایه‌های آوایی در کدام ابیات برابر است؟

الف) ز گرمی بی‌نصیب افتاده‌ام چون شمع خاموشی / ز دل‌ها رفته‌ام چون یاد از خاطر فراموشی

ب) شکوهش چتر بر گردون رساند / سمندش گرد بر جیحون جهاند

ج) در راه عشق ای عاشقان خواهی شفا خواهی الم / کاندر طریق عاشقی یک رنگ بینی بیش و کم

د) به آهی پراکنده‌گشتن چو کاهی / ز بادی پریشان‌شدن چون غباری

ه) گر به دستت تیغ تیزی داد چرخ روزگار / هر چه می‌خواهی ببر، اما نبر نان کسی

۱) «ج» ـ «ب»
۲) «ه» ـ «الف»
۳) «ب» ـ «د»
۴) «الف» ـ «ج»

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بیت الف: (U – – – / U – – – / U – – – / U – – –)، تشکیل از چهار پایهٔ آوایی ـ شامل ۳۲ هجا

ز	گر	می	بی	نَـ	صیـ	بُف	تا	دِ	ام	چُن	شمـ	ع	خا	مو	شی
U	–	–	–	U	–	–	–	U	–	–	–	U	–	–	–
ز	دل	ها	رفـ	تِ	ام	چُن	یا	د	از	خا	طر	فـ	را	مو	شی
U	–	–	–	U	–	–	–	U	–	–	–	U	–	–	–

بیت ج: (– U – – / U – – / – U – – / – – U –)، تشکیل از چهار پایهٔ آوایی ـ شامل ۳۲ هجا

در	را	هِ	عشـ	قی	عا	شِ	قان	خا	هی	شَـ	فا	خا	هی	ءَ	لم
–	–	U	–	–	–	U	–	–	–	U	–	–	–	U	–
کان	در	ط	ری	ق	عا	شِـ	قی	یک	رنـ	گ	بیـ	نی	بیـ	شُ	کم
–	–	U	–	U	–	U	–	–	–	U	–	–	–	U	–

بررسی سایر ابیات:

بیت ب: (U – – – / U – – – / U – –)، تشکیل از سه پایهٔ آوایی ـ شامل ۲۲ هجا

شُـ	کو	هش	چتـ	ر	بر	گر	دون	رِ	سا	ند
U	–	–	–	U	–	–	–	U	–	–
سَـ	منـ	دش	گر	د	بر	جیـ	حون	جَـ	ها	ند
U	–	–	–	U	–	–	–	U	–	–

بیت د: (U – – / U – – / U – – / U – –)، تشکیل از چهار پایهٔ آوایی ـ شامل ۲۴ هجا

بِـ	آ	هی	پَـ	را	کنـ	دِ	گشـ	تن	چُ	کا	هی
U	–	–	U	–	–	U	–	–	U	–	–
ز	با	دی	پَـ	ریـ	شان	شُـ	دن	چُن	غُـ	با	ری
U	–	–	U	–	–	U	–	–	U	–	–

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

بیت هـ: (–U– / – – U– / – – U– / – – U–)، تشکیل از چهار پایهٔ آوایی ـ شامل ۳۰ هجا

گر	بِ	دسـ	تت	تیـ	غِ	تیـ	زی	دا	د	چر	خِ	رو	زِ	گار
–	U	–	–	–	U	–	–	–	U	–	⌊	–	U	–
هر	چ	می	خا	هی	بِـ	بُر	ام	ما	نَـ	بُر	نا	نِ	گـ	سی
–	U	–	–	–	U	–	–	–	U	–	–	⌊	U	–

نکته گاهی شاعر به ضرورت وزن می‌تواند یک هجای کوتاه را به هجای بلند و یک هجای بلند را به هجای کوتاه تبدیل کند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۸۲ در کدام گزینه مرز پایه‌های آوایی به درستی مشخص نشده است؟

مشاوره در تقطیع و مشخص کردن مرزهای آوایی ابیات، به حذف همزه‌ها و نون‌های ساکن حتماً دقت شود.

۱) «چنـــان بـــود در عهـــد اول کـــه دیـــدی جهانـــی پرآشـــوب و تشـــویش و تنگی»

چِ نان بو/ د در عهـ/ دِ او ول/ کِ دیـ دی // جَـ ها نی/ پُ را شو/ بُ تشـ وی/ شُ تنـ گی

۲) «رونقـــی می‌جـــوی گـــر ارزنـــده‌ای دیـــبـــهـــی مـــی‌بـــاف گـــر بـــافـــنـــده‌ای»

رو نَ قی می/ جو ی گر ار/ زن دِ ای // دی بَ هی می/ با ف گر با/ فن دِ ای

۳) «عقوبـــت محـــال اســـت گر بت‌پرســـت بـــه فـــرمـــان ایـــزد پـــرســـتـــد صـــنـــم»

عُ قو بت/ مَ حا لسـ/ ت گر بُت/ پَ رست // بِـ فر مان/ ای زد پَ/ ر س تد/ صَـ نم

۴) «زان می که در شب‌های غم بارد فروغ صبحدم غافل کند از بیش و کم فارغ ز تشویشم کند»

زان می که در/ شب ها یِ غم/ با رد فُ رو/ غِ صبـ حـ دم // غا فل کُ ند/ از بیـ شُ کم/ فا رغ ز تشـ/ ویـ شم کُ ند

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✔ شکل صحیح مرزهای آوایی بیت گزینهٔ (۳):

عُ قو بت/ مَـ حا لسـ/ ت گر بُت/ پَ رست // بِ فر ما/ نِ ای زد/ پَـ رس تد/ صَـ نم

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۸۳ مفهوم کلی کدام بیت با سایر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

۱) عاشقان را گر در آتش می‌پسندد لطف دوست / تنگ‌چشـــمم گر نظر در چشـــمهٔ کوثر کنم

۲) از روز ازل تـــا به ابد عاشـــق و مســـتیم / خـود خوش‌تـر از ایـن دولت جاوید کدام است؟

۳) مطلـب طاعـت و پیمان و صلاح از من مسـت / کـه بـه پیمانه‌کشـی شـهره شـدم روز الســت

۴) در ازل پرتـــو حســـنت ز تجلـــی دم زد / عشـق پیـدا شـد و آتـش بـه همـه عالـم زد

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

مفهوم کلی مشترک ابیات: اشاره به ابدی و ازلی بودن عشق، عشق جاویدان است، عشق تا ابد خواهد بود، ماندگاری عشق در همه زمان و در همه وقت، مکررنبودن عشق

در بیت گزینهٔ (۱)، اشاره به مفهوم تسلیم در برابر معشوق، راضی‌بودن به رضای معشوق، این‌که معشوق هر چه بگوید قبول می‌کنیم و چون‌وچرایی نمی‌آوریم، دیده می‌شود.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۸۴ مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

۱) چه دام است این‌که هر مرغی که می‌گردد گرفتارش / نمی‌آید به خاطر پرگشودن‌های گلزارش
۲) اسیرش نخواهد رهایی ز بند / شکارش نجوید خلاص از کمند
۳) از فکر زلف یار رهایی امید نیست / سودای او شبی است که صبحش پدید نیست
۴) تو مپندار که سعدی ز کمندت بگریزد / چون بدانست که در بند تو، خوش‌تر که رهایی

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✔ مفهوم گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴)، این است که عاشق از این‌که گرفتار معشوق است لذت می‌برد و هرگز نمی‌خواهد رها شود، امّا در گزینهٔ (۳) شاعر می‌گوید امید رهایی از زلف یار وجود ندارد.

کنکور

کدام بیت با سایر ابیات، تضاد مفهومی دارد؟ (سؤال ۲۳ کنکور زبان‌های خارجی ۱۳۹۴)

۱) از رهایی هر زمان بودم اسیر عالمی / فارغم از هر دو عالم تا گرفتارم تو را
۲) پادشاهم که به دست تو اسیر افتادم / من از آن روز که در بند توام آزادم
۳) به پای خویشتن آیند عاشقان به کمندت / که هر که را تو بگیری ز خویشتن برهانی
۴) سلسلهٔ موی دوست حلقهٔ دام بلاست / هر که درین حلقه نیست فارغ از این ماجراست

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۸۵ کدام گزینه با مفهوم کلی سایر ابیات ارتباط معنایی ندارد؟

۱) غرقه در دریای عشقش حال ما داند که چیست / این سخن آسوده بر ساحل کجا داند که چیست؟

۲) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد

۳) او چه داند که چیست حالت عشق؟ / که بر او عشق تیر غم نزده‌ست

۴) به زخم‌خورده حکایت کنم ز دست جراحت / که تندرست ملامت کند چو من بخروشم

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی

بیت گزینهٔ (۲) به رازداری عاشقانه، محرم‌بودن برای راز عشق و این‌که هر کسی نمی‌تواند محرم راز عشق بشود، اشاره دارد.

سایر ابیات به مفهوم این‌که حال پخته را فقط پخته می‌تواند درک کند یا حال عشق را فقط عاشق درک می‌کند، اشاره دارند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

روان‌شناسی یازدهم

۸۶ «نظریه‌های علمی» از چه طریقی حاصل می‌شوند؟

۱) مجموعه‌ای از پاسخ‌های آزموده‌شده با روش‌های علمی به مسئله‌های علمی موجود در رابطه با موضوعی مشخص.

۲) گزاره‌هایی منسجم که درستی و واقعی بودن آن‌ها براساس آزمایش‌های تجربی و مطالعاتی محسوس به دست آمده است.

۳) پاسخ‌هایی هم‌گرا به مسئله‌های تجربی، براساس دانش و تجربه‌های قبلی دانشمند و یا حتی قوهٔ تخیل او.

۴) صحت‌سنجی پاسخ‌های پذیرفته‌شده در علم با بررسی آزمایش‌های قبلی و مرور پیش‌فرض‌های دانشمندان.

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۱

درس Box

مفاهیم علم تجربی:

- **مسئله:** پژوهش با طرح مسئله آغاز می‌شود.

مثال گذشت زمان بر پایداری حافظه چه تأثیری دارد؟

نکته

۱) مسئله می‌تواند جمله‌ای پرسشی باشد که ابهام و وجود مسئله را در موضوعی نشان دهد.

مثال مهم‌ترین علت افزایش دمای کرهٔ زمین چیست؟

۲) مسئله می‌تواند جمله‌ای خبری باشد که ابهام و وجود مسئله را در موضوعی نشان دهد.

مثال پزشکان در حال آزمایش برای یافتن داروی درمان کرونا هستند.

- **فرضیه:** پاسخ‌های اولیه و تا حد ممکن سنجیدهٔ دانشمندان به مسئله‌های علمی براساس (۱) دانش خود (۲) تجربهٔ خود (۳) قوهٔ تخیلشان است.

مثال گذشت زمان باعث تضعیف حافظه می‌شود.

نکته

فرضیه‌ها در پاسخ به یک سؤال (مسئله) می‌آیند، اما خود می‌توانند موجب طرح سؤال‌های دیگر هم بشوند؛ پس رابطهٔ مسئله و فرضیه دوسویه است.

فرضیه‌ها می‌توانند تأیید شده یا رد شوند.

برای تأیید یک فرضیه باید آن را براساس مشاهدات تجربی بیازماییم و نتیجه را با یافته‌های مقبول در علم تجربی مطابقت دهیم.

- **اصل یا قانون:** فرضیه‌ها در صورت **پذیرفته‌شدن** به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

مثال پاداش‌دادن در مقابل یک رفتار، در تکرار آن رفتار مؤثر است.

معتبر و پذیرفته بودن یک پاسخ لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن نیست و ممکن است پاسخی که امروز مورد قبول و علمی است؛ پس از مدتی (۱) به دلیل آگاهی از نادرستی آزمایش‌های قبلی و یا (۲) تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان کنار گذاشته و نادرست تلقی شود.

- **نظریه:** مجموعه‌ای (ترکیبی) منسجم از اصول و قوانین علمی دربارهٔ یک موضوع، نظریه را تشکیل می‌دهند.

پاسخ خیلی تشریحی

- فرضیه، پاسخ احتمالی اولیه به مسئلهٔ پژوهشی است که در صورت موفقیت در آزمون تجربی با اطلاعات و داده‌های تجربی و تطابق با یافته‌های مقبول پیشین علم تجربی، به اصل یا قانون تبدیل می‌شود. این اصول یا قوانین در صورتی که پیرامون موضوعی واحد کنار یکدیگر بیایند، نظریه را تشکیل می‌دهند.
- پاسخ‌های ارائه‌شده به مسئله‌های تجربی، در صورت موفقیت در مسیر پژوهش تجربی «پذیرفته» می‌شوند. پذیرفته‌بودن پاسخ‌ها به معنای درست و لزوماً واقعی‌بودن آن‌ها نیست.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

- پاسخ‌های اولیهٔ دانشمندان به مسئله‌های علمی براساس دانش و تجربهٔ گذشته و قوهٔ تخیل ایشان است که فرضیه نام دارد. صرف کنار هم قرارگرفتن این پاسخ‌ها موجب شکل‌گیری نظریه نشده و این پاسخ‌ها باید با کمک روش علمی سنجیده شده و پذیرفته شوند.
- اصول و قوانین علمی ممکن است پس از مدتی کنار گذاشته شده و نادرست تلقی شوند. این امر، با کمک بررسی آزمایش‌های قبلی و یا تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان انجام می‌شود.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۸۷ **کدام گزینه، به ترتیب، مصداق کامل‌تری برای «مسئله»، «فرضیه» و «نظریه» ارائه داده است؟**

۱) تمایل مضاعف پسران به فوتبال بازی کردن در مقایسه با دختربچه‌ها ذاتی است یا تحت تأثیر تمایل جامعه؟ ـ تشویق ضمنی جامعه برای فوتبال بازی کردن پسران و تقبیح ضمنی دختران موجب تفاوت جنسیتی تمایل به این ورزش است. ـ تفاوت جنسیتی تمایل به فوتبال با میزان توسعه‌یافته‌بودن هر کشور، رابطهٔ معکوس دارد.

۲) براساس پژوهش‌های تجربی با کمک نورون‌های آینه‌ای می‌توان لذت ناشی از مشاهدهٔ استریم را تبیین کرد. ـ چرا نوجوانان بیش از هر گروه سنی دیگر تمایل به مشاهدهٔ استریم بازی دارند؟ ـ احتمال اثربخشی عوامل جامعه‌شناختی بر تمایل به مشاهدهٔ استریم

۳) دانشمندان به دنبال دارویی برای ترک وابستگی به تریاک هستند. ـ بررسی‌های علمی نشان‌دهندهٔ تأثیر مثبت متادون بر حذف وابستگی به تریاک است. ـ تأثیرات جسمانی شربت تریاک

۴) نوشیدن روزانهٔ قهوه چه تأثیری بر کیفیت خواب شبانه دارد؟ ـ دانشمندان احتمال می‌دهند که نوشیدن قهوه بلافاصله بعد از بیداری، موجب افت هشیاری عصرگاهی خواهد شد. ـ فنون افزایش کیفیت خواب شبانه

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی

- مسئله نشان‌دهندهٔ موضوع و محل ابهام در ذهن دانشمند است که ممکن است به صورت یک جملهٔ پرسشی یا یک جملهٔ خبری بیان شود. با توجه به این نکته، بخش اول در گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) و بخش دوم گزینهٔ (۲) مصداق مسئله هستند. (رد گزینهٔ (۲))
- فرضیه، پاسخ اولیهٔ دانشمندان به مسئله است که پیش از بررسی تجربی ارائه می‌شود و در اکثر مواقع رابطهٔ احتمالی دو پدیده را مشخص می‌کند. با توجه به این نکات، بخش دوم گزینه‌های (۱) و (۴) و بخش سوم گزینه‌های (۱) و (۲) مصداق فرضیه هستند. (رد گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳))
- قوانین و اصول ناشی از پذیرفته‌شدن فرضیه‌ها طی پژوهش تجربی هستند و دیگر «احتمالی» نبوده و با بررسی تجربی «پذیرفته‌شده» هستند. با توجه به این نکته، بخش اول گزینهٔ (۲) و بخش دوم گزینهٔ (۳) مصداق اصل یا قانون هستند. (رد گزینه‌های (۲) و (۳))
- نظریه‌های تجربی حاصل تجمیع اصول و قوانین پیرامون موضوعی واحد هستند. با توجه به این نکته، بخش سوم گزینه‌های (۳) و (۴) مصداق نظریه هستند. (رد گزینه‌های (۱) و (۲))

کنکور

کدام مورد به ترتیب، مصداق کامل‌تری برای «مسئله»، «فرضیه» و «نظریه» ارائه نموده است؟

(سؤال ۶۶ کنکور انسانی ـ دی ۱۴۰۱)

۱) کودکان با هوش بالا در مدرسه با چالش‌های بیشتری مواجه می‌شوند./ استفادهٔ مستمر از مهارت‌های کنترل خشم، پیامدهای مثبتی در زندگی خانوادگی دارد./ اندازه‌گیری هوشبهر کودکان

۲) نوجوانان در تصمیم‌گیری با چه مشکلاتی روبه‌رو هستند؟/ روش تدریس مشارکتی موجب بهبود عملکرد حافظهٔ دانش‌آموزان می‌شود./ رشد شناختی کودکان

۳) پیامدهای منفی عدم استفاده از مهارت‌های تفکر چیست؟/ روش‌های مؤثر بر کاهش استرس افراد چیست؟/ رشد روانی ـ اجتماعی کودکان

۴) دلایل فراموشی مطالب درسی چیست؟/ سبک‌های تصمیم‌گیری ناکارآمد چه پیامدهایی دارد؟/ رشد روانی ـ اجتماعی کودکان

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۸۸ درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- **هر یک از روش‌های کسب آگاهی و معرفت می‌توانند از ابزارهای دیگر روش‌ها برای پژوهش کمک بگیرند.**
- **روش‌های متنوع کسب آگاهی می‌توانند در همکاری با یکدیگر، ابعاد مختلف یک موضوع را بررسی کنند.**
- **یکی از راه‌های مورد استفاده در روش تجربی، بررسی مثال‌های متنوع برای شناخت موضوع مورد مطالعه است.**
- **نمی‌توان به صورت توأمان از روش‌های کسب آگاهی بهره برد، زیرا این روش‌ها در تقابل با یکدیگر هستند.**

۱) درست ـ نادرست ـ نادرست ـ درست
۲) نادرست ـ نادرست ـ درست ـ نادرست
۳) نادرست ـ درست ـ درست ـ نادرست
۴) درست ـ درست ـ نادرست ـ درست

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۱

درس Box

منابع و روش‌های کسب آگاهی و معرفت:

- **استناد به وحی، آیات الهی، سخن و عمل بزرگان دین:** زمانی که برای درست‌دانستن گزاره‌ای به دین رجوع کنیم از این منبع استفاده کرده‌ایم.
- **شهود و دریافت درونی:** این روش مبتنی بر درک و دریافت درونی است و بیشتر روش مورد استفادهٔ عرفاست. در این روش گویی واقعیت و حقیقت به دل فرد راه می‌یابد.
- **عقل:** در این روش با کمک روش‌های علوم فلسفه و منطق، یعنی استدلال‌ها و برهان‌های منطقی به حقیقت دست پیدا می‌کنیم. این روش، روش مورد استفادهٔ فلاسفه است.

مثال فیلسوفی با مشاهدهٔ دنیا آن را منظم و قاعده‌مند می‌بیند و از آن‌جایی که منطقاً هر نظمی، نظم‌دهنده دارد (مثل خونهٔ منظمی که فردی به آن نظم داده.) پس دنیا نیز نظم‌دهنده و خالقی دارد.

- **تجربه:** وقتی با استفاده از روش‌های تجربی، مانند مشاهده و ... به درستی یا نادرستی گزاره‌ای پی می‌بریم از این روش استفاده کرده‌ایم. این روش، بیشتر روش مورد استفادهٔ دانشمندان است.

مثال دانشمندی برای این‌که نظم جهان را اثبات کند، با شبیه‌سازی‌های کامپیوتری و محاسبات ریاضی کرهٔ زمین را چند کیلومتر دورتر و یا نزدیک‌تر به زمین در نظر می‌گیرد و مشاهده می‌کند که در هر دو صورت حیات در کرهٔ زمین وجود نخواهد داشت.

نکته

در صورتی که با استفاده از مثال‌های متعدد به گزاره‌ای باور پیدا کنیم از روش تجربی استفاده کرده‌ایم.

۱) هر یک از منابع چهارگانه روش‌های خاص (یعنی ابزار اختصاصی) خودشان را دارند.

۲) این چهار منبع نباید در مقابل یکدیگر تصور شوند.

۳) منابع کسب معرفت می‌توانند تکمیل‌کنندهٔ جنبه‌های مختلف آگاهی باشند.

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: نادرست؛ هر یک از منابع کسب آگاهی و معرفت، روش‌های خاص و متناسب با خود را داشته و از آن‌ها برای پاسخ به مسئلهٔ مورد نظر استفاده می‌کنند.

عبارت دوم: درست؛ روش‌های کسب آگاهی و معرفت می‌توانند تکمیل‌کنندهٔ جنبه‌های مختلف آگاهی و معرفت باشند.

عبارت سوم: درست؛ وقتی با کمک مثال‌هایی به معرفت و آگاهی برسیم، منبع مورد استفاده روش تجربی است.

عبارت چهارم: نادرست؛ نباید چهار منبع کسب آگاهی را در مقابل یکدیگر قلمداد نمود.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۸۹ **کدام گزینه به هدف متفاوتی از علم تجربی اشاره دارد؟**

۱) یکی از دلایل اضافه‌وزن ایرانیان، تمایل به مصرف برنج، به‌خصوص در وعدهٔ شام است.

۲) با برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، برآورد می‌شود در سال‌های آتی، استان‌های شمالی شاهد فرونشست زمین باشند.

۳) برای فهم درست مهمان‌نوازی مردم استان‌های شمالی، می‌بایست به جغرافیای غنی و حاصلخیز این مناطق توجه داشت.

۴) متصل‌نبودن آب‌های شمالی ایران به آب‌های آزاد اقیانوسی، دلیل تفاوت طعم آبزیان این خطه با دریای جنوب است.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

درس Box

توصیف	بیان روشن و تا حد ممکن دقیق از چیستی مفهوم و موضوع مورد نظر است که قصد مطالعه و بررسی آن را داریم.
تبیین	ناظر بر چرایی اتفاق‌افتادن یک پدیده است. یعنی هر دانشمند هنگام تبیین در حال بیان علل اتفاق‌افتادن آن پدیده در جهان است.
پیش‌بینی	تلاش برای برآورد پدیدآمدن یا پدیدنیامدن متغیر مورد مطالعه در زمان آینده.
کنترل	مداخله جهت پدیدآمدن یا جلوگیری از پدیدآمدن پدیدهٔ مورد مطالعه در زمان آینده.

پاسخ خیلی تشریحی ✔

وجه تمایز دو هدف تبیین و پیش‌بینی آن است که در تبیین، فرد دلایل زیربنایی وقوع یا عدم وقوع پدیده‌ای را برمی‌شمارد، اما در هدف پیش‌بینی فرد با آگاهی از این دلایل و با مشاهدهٔ شرایط موجود، شرایط وقوع یا عدم وقوع پدیده در آینده را برآورد می‌کند. با توجه به این نکته به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینهٔ (۱): دلیل پدیدهٔ اضافه‌وزن ایرانیان، تمایل آن‌ها به مصرف برنج در وعدهٔ شام دانسته شده است. (تبیین)

گزینهٔ (۲): با آگاهی از تأثیرگذاری برداشت از سفره‌های زیرزمینی بر فرونشست زمین و فهم علت، احتمال وقوع معلول در آینده برآورد شده است. (پیش‌بینی)

گزینهٔ (۳): دلیل مهمان‌نوازی مردم شمال کشور، جغرافیای حاصلخیز این خطه دانسته شده است. (تبیین)

گزینهٔ (۴): دلیل طعم متفاوت ماهی شمال و جنوب، اتصال و ارتباط داشتن یا نداشتن محیط زیست آن‌ها به آب‌های آزاد دانسته شده است. (تبیین)

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹۰ «دانشمندان انتظار دارند با بررسی‌های علمی بتوانند میزان اثربخشی بازی‌درمانی تعاملی کودک و والد بر افزایش مهارت‌های هیجانی کودکان را بررسی کنند.» در رابطه با این بررسی پژوهشی، کدام عبارت‌ها نادرست هستند؟

الف) در این هدف از پژوهش، لازم است مشخص کنیم با چه تعریفی از مهارت‌های هیجانی قصد انجام پژوهش را داریم.

ب) اگر دانشمندان در این پژوهش موفق شوند، راه را برای طراحی روش‌های مداخله‌ای باز می‌کنند.

ج) در صورت انجام پژوهش تجربی براساس مشاهده و داده‌های تجربی، درستی این اثربخشی اثبات می‌شود.

د) در این مرحله ممکن است برای دانشمندان پرسش‌های تازه ایجاد شود، مثلاً آیا قصه‌درمانی تأثیر مشابه دارد؟

۱) «الف» ـ «ج»
۲) «ب» ـ «د»
۳) «الف» ـ «ب»
۴) «ج» ـ «د»

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

دانشمندان در این پژوهش، پیش از بررسی و مشاهدهٔ تجربی، پاسخی اولیه و احتمالی به مسئلهٔ پژوهشی داده‌اند و به این جهت فرضیه به حساب می‌آید. از طرف دیگر، در این موقعیت دانشمندان به دنبال یافتن رابطه‌ای علّی و معلولی پیرامون دو پدیده هستند، یعنی عاملیت و تأیید احتمالی بازی‌درمانی در افزایش مهارت‌های هیجانی، به همین سبب با هدف تبیین روبه‌رو هستیم. در مقام جمع‌بندی دانشمندان در این عبارت، با فرضیه‌ای در هدف تبیین روبه‌رو هستیم. با توجه به این نکات، عبارات را بررسی می‌کنیم:

الف) نادرست؛ در هدف توصیف است که فرد می‌بایست پیش از شروع بررسی بداند با چه توصیفی از پدیده قصد بررسی آن را دارد، نه در هدف تبیین.

ب) درست؛ پیش‌بینی و کنترل (مداخله) پدیده‌ای که توصیف و تبیین روشن‌تری داشته باشد، آسان‌تر است. به همین خاطر اگر دانشمندان در این پژوهش در هدف تبیین موفق شوند، راه را برای رسیدن به هدف کنترل باز کرده‌اند.

ج) نادرست؛ فرضیه‌ها در صورت پژوهش تجربی معتبر و پذیرفته می‌شوند که به معنای درست و واقعی بودن آن‌ها نیست.

د) درست؛ فرضیه‌ها می‌توانند ضمن این‌که در پاسخ به یک سؤال بیایند، خود باعث طرح سؤال‌های دیگر هم بشوند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹۱ **در پژوهش زیر، متغیرهای پژوهشی کدام‌اند؟**

«تأثیر میزان کیفیت خواب شبانه بر یادگیری درس ریاضی دانش‌آموزان دختر دبیرستانی (متوسطه دوم) در مقایسه با دانش‌آموزان پسر»

۱) دانش‌آموزبودن ـ یادگیری ـ جنسیت

۲) ساعت خواب ـ نوع درس ـ مقطع تحصیلی

۳) میزان کیفیت خواب ـ یادگیری ـ جنسیت

۴) نوع درس ـ مقطع تحصیلی ـ میزان کیفیت خواب

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۱

درس Box

ویژگی‌های روش علمی (روش مورد نظر روان‌شناسان تجربی):

در روش علمی با دو مفهوم «متغیر» و «تعریف عملیاتی» زیاد مواجه می‌شویم.

الف) **تعریف عملیاتی:** برای انجام یک آزمایش صحیح و سهولت در اندازه‌گیری مورد نیاز است.

متغیر (هر چیزی که تغییر می‌کند) مورد نظر باید به صورت عینی، دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری تعریف شود.

همهٔ افراد با مطالعهٔ تعریف، به برداشت یکسان یا تقریباً یکسانی از متغیر برسند.

تعریف عملیاتی پدیده‌های روان‌شناسی دشوارتر است.

ب) **تکرارپذیری:** خصوصی و شخصی نبودن یافته‌ها، یعنی هر فردی با رعایت ضوابط علمی به نتایج مشابه برسد.

اگر روش رسیدن به پاسخ قابل تکرار نباشد آن روش، روش علمی نیست.

به سبب (۱) رعایت مسائل اخلاقی، (۲) پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان و (۳) تأثیر ارزش‌ها در نگاه و تفسیر پدیده‌های انسانی، روان‌شناسی به اندازهٔ سایر علوم تجربی، تکرارپذیر نیست. به جهت محدودیت در تکرارپذیری، روش علمی نمی‌تواند پاسخ بسیاری از پرسش‌های بشر را بدهد.

پاسخ خیلی تشریحی ✔

در هر پژوهش، متغیر هر آن چیزی است که تغییر می‌کند. در این پژوهش نیز:

الف) **میزان کیفیت خواب:** متغیر است؛ چون می‌تواند کم یا زیاد باشد و در بین دانش‌آموزان حاضر در پژوهش متفاوت باشد.

ب) **ساعت خواب:** متغیر نیست؛ زیرا در تمامی پژوهش خواب شبانه مدنظر است و مقادیر متفاوتی مانند خواب روزانه، عصرانه یا شبانه در پژوهش حضور ندارد.

ج) **یادگیری:** متغیر است؛ زیرا دانش‌آموزان حاضر در پژوهش ممکن است مقادیر متفاوتی از یادگیری را گزارش کنند.

د) **نوع درس:** متغیر نیست و ثابت است؛ زیرا در تمام پژوهش، درس ریاضی مدنظر است و این مؤلفه تغییر نمی‌کند.

ه) **دانش‌آموزبودن:** متغیر نیست؛ زیرا تمام شرکت‌کنندگان در پژوهش به نحوی ثابت دانش‌آموز هستند.

و) **جنسیت:** متغیر است و افراد حاضر در پژوهش ممکن است دختر یا پسر باشند.

ز) **مقطع تحصیلی:** متغیر نیست و ثابت است؛ زیرا تمام دانش‌آموزان شرکت‌کننده در مقطع دبیرستان (متوسطه دوم) مشغول به تحصیل هستند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹۲ **پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟**

الف) چرا توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم تغییر می‌کنند؟

ب) فرایندهای ذهنی از چه طریقی مطالعه می‌شوند؟

ج) چرا در بعضی آزمایش‌ها تفاوت جدی بین انسان و حیوان گذاشته نمی‌شود؟

۱) آگاهی از نادرستی آزمایش‌های قبلی ـ با مطالعهٔ آثار و کارکردها ـ اشتراک انسان و حیوان در رفتار

۲) گذشت زمان و تغییر در مبانی علمی ـ با مطالعهٔ آثار و کارکردها ـ اشتراک انسان و حیوان در رفتار

۳) آگاهی از نادرستی آزمایش‌های قبلی ـ با کمک دیگر منابع کسب آگاهی ـ محدودیت پژوهش بر انسان

۴) تغییر در نیازهای فرهنگی و اجتماعی ـ با کمک دیگر منابع کسب آگاهی ـ محدودیت پژوهش بر انسان

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

درس Box

روان‌شناسی، علم مطالعهٔ رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت) است. این تعریف، یکی از جامع‌ترین تعاریف از «روان‌شناسی» است، اما به دلایل (۱) گذشت زمان، (۲) تغییر در مبانی و پیش‌فرض‌های علم، (۳) تغییر در نیازهای فرهنگی، اجتماعی و زیستی و (۴) افزایش اطلاعات در علم، رسیدن به تعریفی واحد از روان‌شناسی دشوار است.

ابعاد تعریف جامع روان‌شناسی:

- **رفتار:** هر نوع فعالیت مورد مشاهدهٔ جاندار

مثال حرکت دسته‌جمعی پرندگان، لانه‌سازی حیوانات، راه‌رفتن انسان‌ها، غذاخوردن، خوابیدن، ردیابی حرکت چشم کودک، دویدن به سمت دوست

مطالعهٔ رفتارهای همهٔ موجودات زنده را شامل می‌شود و محدود به انسان نیست و در بسیاری از آزمایش‌ها تفاوت جدی و بنیادین میان انسان و حیوان گذاشته نمی‌شود.

- **شناخت:** به صورت مستقیم قابل مشاهده نیست و فرایندهای ذهنی به واسطهٔ آثار و کارکردهای قابل مشاهدهٔ آن‌ها مورد مطالعهٔ تجربی قرار می‌گیرند.

مثال حافظه، گرفتن احساس خوشایند، اندیشیدن به رشتهٔ دانشگاهی

پاسخ خیلی تشریحی

بررسی موارد:

الف) گذشت زمان و تغییر در مبانی و پیش‌فرض‌های علمی (تأیید گزینهٔ (۲))، تغییر در نیازهای فرهنگی و اجتماعی و زیستی (تأیید گزینهٔ (۴)) و همچنین افزایش اطلاعات در هر علم، باعث تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم می‌شود.

ب) فرایندهای ذهنی به واسطهٔ آثار و کارکردهای قابل مشاهدهٔ آن‌ها، مورد مطالعه قرار می‌گیرند. (تأیید گزینه‌های (۱) و (۲))

ج) مطالعهٔ رفتار، محدود به انسان نیست و در بسیاری از آزمایش‌ها، تفاوت جدی و بنیادین میان انسان و حیوان گذاشته نمی‌شود. (تأیید گزینه‌های (۱) و (۲))

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹۳ نوع پردازش در هر یک از عبارت‌های زیر کدام است؟

- **حامد با وجود آگاهی از کیفیت پایین موتور خودرویی، آن را می‌خرد، چون طراحی آن را دوست دارد.**
- **ملاک هانیه برای رد یا قبول خواستگارهایش، ظاهر آن‌هاست، به‌خصوص بلند قد بودن فرد برایش اهمیت دارد.**
- **رضا می‌داند آن‌قدر پول ندارد که لباس بی‌کیفیت بخرد و به همین خاطر جنس پارچهٔ لباس را چک می‌کند.**

۱) ادراکی ـ ادراکی ـ مفهومی
۲) مفهومی ـ مفهومی ـ مفهومی
۳) ادراکی ـ مفهومی ـ ادراکی
۴) مفهومی ـ ادراکی ـ ادراکی

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۱

درس Box

پردازش: پردازش به معنی **دریافت و فهم بیشتر** است.

هر چه از شناخت پایه به سوی شناخت عالی پیش می‌رویم، عمل پردازش پیچیده‌تر می‌شود.

- **پردازش ادراکی**: صرفاً بر **ویژگی‌های حسی** مانند اندازه و شکل ظاهری تمرکز دارد.

نکته: پردازش کودکان **اکثراً** ادراکی است.

- **پردازش مفهومی**: **علاوه‌بر** ویژگی‌های حسی، تحت تأثیر **ویژگی‌های کیفی** نیز هست.

پردازشگر در این نوع پردازش به مفهوم می‌رسد.

هر چه پردازش مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل‌گرفته **پایدارتر و کارآمدتر** خواهد بود.

حل مسئله و تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش مفهومی، کارآمدتر از حالت ادراکی است.

نکته: پردازش نوجوانان و بزرگسالان **اکثراً** مفهومی است.

پاسخ خیلی تشریحی ✔

در پردازش ادراکی صرفاً به ویژگی‌های حسی و ظاهری محرک توجه می‌شود و ویژگی‌های کیفی آن کنار گذاشته می‌شود؛ همان‌طور که حامد و هانیه صرفاً براساس ظاهر انتخاب کرده‌اند، اما در پردازش مفهومی، علاوه‌بر ویژگی‌های ظاهری و حسی محرک، به ویژگی‌های کیفی آن نیز توجه می‌شود، همان‌طور که رضا هنگام خرید لباس به جنس پارچه نیز توجه می‌کند.

کتاب درسی

موقعیت زیر را مطالعه و نوع پردازش آن را مشخص کنید. *(روان‌شناسی ـ فعالیت ۱ ـ ۷ ـ صفحهٔ ۲۳ کتاب درسی)*

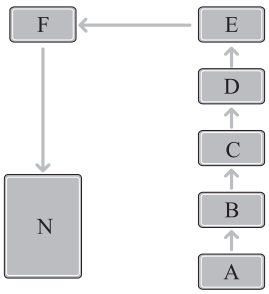
سارا ۵ ساله و سپیده ۱۷ ساله با هم خواهرند و به همراه مادرشان برای خرید لباس به فروشگاه رفته‌اند. سارا با دیدن لباسی قرمز، بر خرید آن اصرار دارد. برخلاف سارا، سپیده لباس را از نظر نرمی، کیفیت، دوام و قیمت بررسی می‌کند و سپس تصمیم به خرید می‌گیرد. کدام تصمیم‌گیری کارآمدتر است؟ چرا؟

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹۴ نمودار زیر، چگونگی شکل‌گیری سطوح مختلف شناخت را توضیح می‌دهد. کدام گزینه درستی و نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص می‌کند؟

- مراحل A تا E مربوط به شناخت پایه بوده و F و N شناخت عالی هستند.
- مرحلهٔ N در واقع مرحله‌ای جدا از مرحلهٔ F نیست.
- مرحلهٔ C موارد موجود در B را گزینش و فیلتر کرده و در اختیار D می‌گذارد.
- فردی که در مرحلهٔ E موفق باشد، بلاشک در مرحلهٔ F نیز موفق خواهد بود.

۱) نادرست ـ نادرست ـ نادرست ـ درست

۲) درست ـ درست ـ درست ـ نادرست

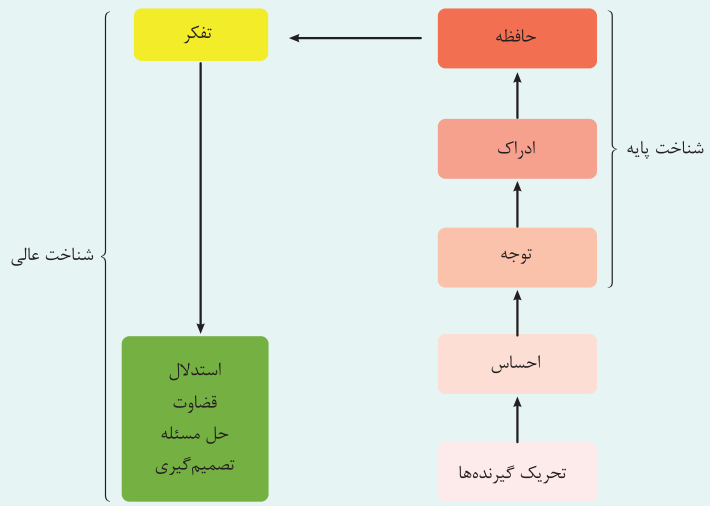
۳) نادرست ـ درست ـ درست ـ نادرست

۴) درست ـ نادرست ـ نادرست ـ درست

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۱

درس Box

چگونگی شکل‌گیری سطوح مختلف شناخت

سطوح مختلف شناخت:

- **احساس:** نتیجهٔ تحریک گیرنده‌های حسی توسط محرک‌های محیطی
- **توجه:** به کمک توجه یک یا چند محرک احساس‌شده را انتخاب می‌کنیم.
- **ادراک:** فرایند تعبیر و تفسیر محرک‌های انتخابی
- **حافظه:** محفظهٔ نگه‌داری تفسیرهای انجام‌شده
- **تفکر:** شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری

با فرایند استفاده از اطلاعات موجود در حافظه به عنوان اطلاعات خام به مراتب بالاتر شناخت دست می‌یابیم.

به فرایندهای توجه، ادراک و حافظه، شناخت پایه و به فرایندهای تفکر، شناخت عالی می‌گوییم.

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: نادرست؛ مرحلهٔ A مربوط به تحریک گیرنده‌ها بوده و مرحلهٔ B مربوط به احساس است که هر دو مورد جزء شناخت پایه به حساب نمی‌آیند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

عبارت دوم: درست؛ مرحلهٔ N مربوط به استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است که انواع تفکر یا شناخت عالی را که در مرحلهٔ F آمده است مشخص می‌کند و مجزا از آن نیست.

عبارت سوم: درست؛ توجه (C) از میان محرک‌های احساس‌شده (B) معدودی از آن‌ها را برای ادراک‌شدن (D) انتخاب می‌کند.

عبارت چهارم: نادرست؛ فردی که حافظهٔ قوی دارد (E) لزوماً متفکر (F) نیست.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹۵ **هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب، با کدام‌یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات مرتبط است؟**

- **لازم است در کنار دیگر روش‌ها باشد و پژوهشگران اجازه ندارند از این روش به‌تنهایی استفاده کنند.**
- **تنها روش جمع‌آوری اطلاعات است که آزمودنی در آن، عاملیت داشته و فعال است.**
- **از خود فرد در رابطه با ویژگی‌هایش سؤالاتی پرسیده می‌شود.**
- **دقت در اجرا، ویژگی اساسی این روش است که می‌بایست رعایت شود.**

۱) مبتنی بر علم اعصاب ـ مصاحبه ـ پرسش‌نامه ـ مشاهده

۲) آزمون ـ آزمون ـ مصاحبه ـ پرسش‌نامه

۳) مبتنی بر علم اعصاب ـ آزمون ـ مصاحبه ـ پرسش‌نامه

۴) آزمون ـ مصاحبه ـ پرسش‌نامه ـ مشاهده

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۱

درس Box

روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی:

- **مشاهده:** می‌بایست **با ثبت دقیق و به دور از تعصب یا پیش‌داوری** باشد.

مثال مشاهدهٔ رفتار نوع‌دوستانهٔ حیوانات، مشاهدهٔ الگوهای حرکتی نوزادان با فیلم‌برداری از آن‌ها، مشاهدهٔ واکنش‌های هیجانی طرفداران تیم‌های ورزشی با فیلم‌برداری از آن‌ها

علاوه بر محیط طبیعی، مشاهده گاهی اوقات در محیط آزمایشگاهی انجام می‌شود.

- **پرسش‌نامه:** مسائلی که به صورت مستقیم قابل مشاهده نیستند از طریق پرسش‌نامه‌ها مطالعه می‌شوند.

در پرسش‌نامه محقق از خود فرد در مورد رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد.

پرسش‌نامه باید **دقیق و معتبر** باشد.

- **مصاحبه:** برای بررسی موضوعاتی که نمی‌توان به صورت مستقیم مشاهده کرد و یا با کمک پرسش‌نامه مطالعه کرد.

محقق براساس پاسخ‌های دریافت‌کرده پرسش بعدی خود را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کند.

مصاحبه برخلاف گفت‌وگوی عادی **هدفمند و سازمان‌یافته** است.

- **آزمون:** بیش از هر روش دیگر، افراد عادی جامعه با استفاده از آزمون‌های روان‌شناختی مواجه می‌شوند.

ابزاری برای **کمّی‌کردن** ویژگی‌های روان‌شناختی است.

ساخت آزمون‌ها بسیار دشوار و محصول فرایند پیچیده‌ای است.

آزمون‌ها باید دقیقاً همان چیزی را اندازه‌گیری کنند که برای آن ساخته شده‌اند.

آزمون‌ها باید در دفعات متعدد اجرا، نمرهٔ یکسان یا تقریباً یکسانی بدهند.

استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن باید در کنار سایر روش‌ها استفاده شود.

آزمون‌ها باید به دست افراد متخصص انجام شود.

متخصصان نباید مشخصات و اطلاعاتی را که در تحقیقات خود به دست آورده‌اند به صورت عمومی و برای دیگران منتشر کنند.

روش‌های مبتنی بر علم اعصاب:

امروزه برخی از دانشمندان برای مطالعهٔ روان‌شناسی از شواهد به‌دست‌آمده از عملکرد مغز استفاده می‌کنند.

تصویربرداری تشدید مغناطیسی MRI

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

نوار مغزی مغناطیسی MEG

تحریک مغناطیسی سراسر جمجمه TMS

با استفاده از این فنون، روان‌شناسان به مطالعهٔ دقت مکانی و زمانی مناطق مختلف مغز به هنگام انجام یک فعالیت ذهنی می‌پردازند.

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن باید در کنار سایر روش‌ها باشد.

عبارت دوم: در مصاحبه، محقق براساس پاسخ‌های دریافت‌کرده از آزمودنی، پرسش بعدی خود را معلوم می‌کند، یعنی هم آزمون‌گر و هم آزمودنی در جهت‌دهی به بحث عاملیت دارند.

عبارت سوم: در پرسش‌نامه محقق از خود فرد دربارهٔ افکار یا رفتار خاص او می‌پرسد.

عبارت چهارم: پرسش‌نامه باید دقیق باشد، اما مشاهده‌گر است که در اجرای مشاهده می‌بایست دقیق باشد. دقت در اجرا لازمهٔ مشاهده است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

عربی، زبان قرآن یازدهم

• عيّن الأنسب في الجواب للتّرجمة أو المفهوم من أو إلى العربيّة (٩٦ ـ ١٠٢):

٩۶ ﴿ليلة القدر خير من ألف شهر﴾:

۱) شب قدر از هزاران شب برتر است!

۲) شب قدر بهتر از هزار ماه است!

۳) شب‌های قدر از هزاران ماه بهترند!

۴) شب قدر برترین از هزار شب است!

مشاوره اولین سؤال همیشه یکی از آیات قرآن به‌کاررفته در کتاب درسی است. آن‌ها را خوب بررسی کنید.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

Hint «أَلف» یعنی چی؟!

درس Box اگر بعد از اسم تفضیل، حرف «مِن» بیاید، اسم تفضیل را به شکل صفت تفضیلی یعنی به کمک «**تر**» ترجمه می‌کنیم:

مثال هذه الشجرةُ **أطْوَل مِن** تلك: این درخت از آن یکی **بلندتر** است.

کلمات مهم: لَيْلَة: شب/ خَيرٌ مِن: بهتر است از/ أَلْف شَهْر: هزار ماه

پاسخ خیلی تشریحی ✔ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): هزاران شب (هزار ماه)

گزینهٔ (۳): شب‌ها (شب؛ «ليلة» مفرد است.)، هزاران (هزار)، بهترند (بهتر است.)

گزینهٔ (۴): برترین از (بهتر از؛ بعد از «خَيْرٌ» حرف «مِن» آمده.)

کتاب درسی اِختَبِر نَفسَكَ: تَرجِمِ العِباراتِ التّالِيَةَ. (عربی، زبان قرآن (۲) ـ اختبر نفسک صفحهٔ ۷ کتاب درسی)

﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ القدر: ۳

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹۷ «إنّ تصعير الخدّ للناس علامة الإعجاب بالنفس و هذا سلوك يُبعد الآخرينَ من حول الشخص!»:

۱) همانا روی‌برگرداندن از مردم، علامتی است برای خودشیفتگی و این رفتاری است که سایرین را از پیرامون شخص دورتر می‌کند!

۲) با تکبّر به مردم نگاه‌کردن نشانهٔ خودکامگی است و این رفتار، دیگران را از پیرامون فرد دور می‌نماید!

۳) از مردم با غرور روی‌برگرداندن علامت خودشیفتگی می‌باشد و همین رفتار باعث دورشدن سایرین از پیرامون فرد می‌گردد!

۴) با تکبّر از مردم روی‌برگرداندن، نشانهٔ خودپسندی است و این رفتاری است که دیگران را از پیرامون شخص دور می‌کند!

مشاوره برای حل سؤالات ۱ به ۴ ترجمه به شاه‌کلیدها دقت کنید و رد گزینه کنید!

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۱

Hint «هذا سلوك»، چه ساختاری داره؟!

درس Box اگر بعد از اسم اشاره:

الف) اسم «ال»دار بیاید، دو اسم کنار هم (اسم اشاره + اسم «ال»دار) را به شکل گروه اسمی ترجمه می‌کنیم:

هذا العَمَل قَبيحٌ: این کار، زشت است.

ب) اسم بدون «ال» بیاید، باید به شکل جمله ترجمه کنیم (مبتدا + خبر):

هذا عَملٌ قَبيحٌ: این، کاری زشت است.

کلمات مهم: تَصعير الخَدّ للناس: روی‌برگرداندن از مردم/ هذا سُلوك: این رفتاری است که/ يُبْعِدُ: دور می‌کند

پاسخ خیلی تشریحی ✔ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): علامتی است برای (علامتِ)، دورتر می‌کند (دور می‌کند)

گزینهٔ (۲): با تکبّر به مردم نگاه کردن (با تکبر از مردم روی برگرداندن)، این رفتار (این رفتاری است که)

گزینهٔ (۳): همین رفتار (مانند گزینهٔ (۲))، باعث دورشدن می‌گردد (مانند گزینهٔ (۱))

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹۸ «الّذین یُهدونَ إلیکم عیوبکم و یجادلونکم بأُسلوب حسن هم أفضل إخوانکم!»:

۱) آنانی که عیب‌هایتان را به شما هدیه می‌کنند و با شیوه‌ای نیکو با شما بحث می‌کنند، آن‌ها بهترین دوستانتان‌اند!

۲) کسانی‌که شما را به عیب‌هایتان راهنمایی می‌نمایند و با شیوه‌ای نکو با شما بحث می‌کنند، آن‌ها از بهترین دوستان شما هستند!

۳) آنانی که عیب‌های شما را به شما هدیه می‌دهند و با شیوه‌ای نیکوتر با شما بحث می‌کنند، همانان بهترین یاران شما هستند!

۴) کسانی که شما را نسبت به عیب‌هایتان راهنمایی می‌کنند و با شیوه‌ای نیکوتر با شما بحث می‌کنند، آن‌ها برترین یاران شما می‌شوند!

مشاوره به دنبال شاه‌کلیدها و واژگان مهم در عبارت عربی بگردید و با آن‌ها رد گزینه کنید!

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۱

Hint

«یُهدونَ»!

درس Box

فعل‌های با ریشه‌های یکسان غالباً در ثلاثی مجرّد و ثلاثی مزید (و در باب‌های مختلف) با هم تفاوت معنایی دارند:

هَدَی، یَهْدي، هِدایَة ← هدایت‌کردن (ثلاثی مجرّد)

اِهْتَدَی، یَهْتَدي، اِهْتِداء ← هدایت‌شدن (باب افتعال)

أهْدی، یُهْدی، إهْداء ← هدیه‌دادن (باب إفْعال)

کلمات مهم: یُهدونَ: هدیه می‌دهند/ أُسلوب حَسَن: شیوه‌ای نیکو

پاسخ خیلی تشریحی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۲): راهنمایی می‌نمایند (هدیه می‌دهند؛ «یَهدونَ: راهنمایی می‌کنند»)، «از» اضافی است.

گزینهٔ (۳): نیکوتر (نیکو؛ «حَسَن» اسم تفضیل نیست.)

گزینهٔ (۴): راهنمایی می‌کنند (مانند گزینهٔ (۲))، نیکوتر (مانند گزینهٔ (۳))، می‌شوند (هستند)

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۹۹ عيّن الصحيح:

مشاوره از هر گزینه دو کلمه به عنوان شاه‌کلید انتخاب کنید و رد گزینه کنید و جلو بروید!

۱) أُحبّ من الأُمور أوسطها!: دوست‌داشتنی‌ترین از کارها، میانه‌ترین آن‌هاست!

۲) قيلَ إنّ لقمان عاصَر نبيّ الله داوود!: گفته شده که لقمان، معاصرِ پیامبر خدا داود بود!

۳) ذُكر في القرآن أهمّ وصايا لقمان لابنه!: سفارش‌های مهم لقمان به پسرش در قرآن ذکر شده است!

۴) سُئل رسول الله (ص) عن أحبّ الناس عند الله!: پیامبر خدا (ص) دربارهٔ دوست‌داشتنی‌ترین مردم نزد خدا سؤال کرد!

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

Hint فعل‌ها و وزن اسم‌ها!

درس Box

۱) گاهی شکل و شمایل اسم تفضیل شبیه ماضی و امر باب إفعال می‌شود:

أحَبُّ: دوست‌داشتنی‌تر، دوست‌داشتنی‌ترین (اسم تفضیل)

أحَبَّ: دوست داشت (ماضی باب إفعال)

أُحِبُّ: دوست دارم (مضارع باب إفعال)

۲) گاهی اسم تفضیل تغییر قیافه می‌دهد و به شکل «أفَلّ» در عبارت‌ها می‌آید:

أهَمّ: مهم‌تر، مهم‌ترین، أقَلّ: کم‌تر، کم‌ترین

۳) ماضی مجهول با «ـُ» شروع می‌شود و عین الفعلش «ـِ» دارد:

كُتِبَ: نوشته شد، سُئِلَ: پرسیده شد

کلمات مهم: گزینهٔ (۱): أُحِبُّ: دوست دارم/ أوسَطُها: میانه‌ترینشان/ گزینهٔ (۲): قيلَ: گفته شد/ عاصَرَ: معاصر بود/ گزینهٔ (۳): ذُكِرَ: ذکر شده است/ أهَمّ: مهم‌ترین/ گزینهٔ (۴): سُئِلَ: پرسیده شد/ أحَبّ الناسِ: دوست‌داشتنی‌ترین مردم

پاسخ خیلی تشریحی بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): «أُحِبُّ: دوست دارم» (به ضمهٔ ابتدایش دقت کنید!) فعل مضارع از باب إفعال و از صیغهٔ متکلّم وحده است: «از کارها، میانه‌ترین آن‌ها را دوست دارم.»

گزینهٔ (۳): «أهَمّ» اسم تفضیل است ← أهَمّ وصایا: مهم‌ترین سفارش‌ها

گزینهٔ (۴): «سُئِلَ» ماضی مجهول (ـُ ـِ) است ← پرسیده شد.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۰۰ عيّن الخطأ:

مشاوره از هر گزینه دو کلمه به عنوان شاه‌کلید انتخاب کنید، رد گزینه کنید و جلو بروید!

۱) تختلف أسعار الفساتين حسب النوعيّة: قیمت‌های پیراهن‌های زنانه براساس جنس فرق می‌کنند!

۲) أدفعُ بعد التخفيض مئتين و تسعين ألفاً: پس از تخفیف، دویست و نود هزار می‌پردازم!

۳) أعطِني قميصاً أرخص و باللون الأصفر: لباسی ارزان‌تر و به رنگ زرد به من داد!

۴) ذوالوجهين يعيش و يموت خاسراً: دورو، زیانکار زندگی می‌کند و می‌میرد!

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۱

Hint حواستان به «عيّن الخطأ» باشد!

درس Box ریشهٔ «ع ط ي» در باب «إفعال» به این شکل و شمایل در می‌آید:

ماضی	مضارع	مصدر	امر مخاطب
أعْطیٰ: داد، عطا کرد	يُعْطي: می‌دهد، عطا می‌کند	إعْطاء: دادن، عطاکردن	أعْطِ: بده، عطا کن

به ظاهر کلمات خوب دقت کنید!

کلمات مهم: گزینهٔ (۱): الفساتين: پیراهن‌های زنانه/ النوعيّة: جنس، کیفیت/ گزینهٔ (۲): التَّخْفيض: تخفیف/ مئتين و تسعينَ: دویست و نود/ گزینهٔ (۳): أعْطِني: به من بده/ الأصْفَر: زرد/ گزینهٔ (۴): ذوالوجهين: [شخص] دورو/ خاسِراً: زیانکار

پاسخ خیلی تشریحی أعْطِني ← أعْطِ (فعل امر از باب إفعال) + ن وقایه + ي (متکلّم وحده)

ترجمه ← به من بده

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۰۱ «همان‌گونه که فرزندش را به دوری از دروغ و خوردن در [حالت] سیری سفارش کرد!»:

۱) كما أوصىٰ ولده بتجنّب الكذب و الأكل على شَبَع!

۲) لمّا أوصىٰ ولده باجتناب الكاذب و الأكل على جوع!

۳) كما يُوصي ولده باجتناب الكذب و التناول على شَبَع!

۴) حين يُوصي ولده بتجنّب الكاذب و الأكل على شَبع!

مشاوره در تست‌های تعریب مانند تست‌های ترجمه ۱ به ۴ عمل می‌کنیم، می‌رویم سراغ شاه‌کلیدها و رد گزینه می‌کنیم.

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۱

Hint «همان‌گونه که» به عربی یعنی چی؟!

درس Box

ریشه: و ص ي
- ماضی باب إفعال ← أوْصىٰ: سفارش کرد
- مضارع باب إفعال ← يُوصي: سفارش می‌کند

کلمات مهم: همان‌گونه که: كَما/ [حالت] سیری: شَبَع/ سفارش کرد: أوْصىٰ

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۲): «لمّا» یعنی «زمانی که»، الكاذب (الكِذب؛ «دروغ‌گفتن» مصدر است.) به «جَوع» یعنی «گرسنگی».

گزینهٔ (۳): يُوصي (أوْصىٰ؛ «سفارش کرد» ماضی است.)

گزینهٔ (۴): «حينَ» یعنی «زمانی‌که»، يُوصي (مانند گزینهٔ (۳)، الكاذِب (مانند گزینهٔ (۲))

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۰۲ «أكبر العيب أن تعيب ما فيك مثله!» عيّن الأنسب للمفهوم:

۱) آینه گر عیب تو بنماید راست / خود شکن آینه شکستن خطاست

۲) گرت عیب‌جویی بُوَد در سرشت / نبینی ز طاووس جز پای زشت

۳) حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج / فکر معقول بفرما گل بی‌خار کجاست

۴) عیب مردم را مگو ای خودپرست / عیب‌جویی هم به دنبال تو هست

مشاوره سؤالات مفهوم یکی از آیات، روایات و یا مَثَل‌های به‌کاررفته در کتاب درسی است. حتماً باید خوب و دقیق بررسی شوند.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۱

Hint به «الأنسب» دقت کنید.

پاسخ خیلی تشریحی ترجمهٔ عبارت سؤال: بزرگ‌ترین عیب این است که عیب‌جویی کنی از آن‌چه که مانندش درون خودت هست.» مناسب‌ترین گزینه را مشخّص کنید.

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): مفهوم ← انتقادپذیربودن!

گزینهٔ (۲): مفهوم ← از هر چیز و هر کس که نباید عیب گرفت! باید خوبی‌ها را هم دید!

گزینهٔ (۳): مفهوم ← هرکسی به دنبال شخصی بدون عیب باشد، بدون دوست می‌ماند!

گزینهٔ (۴): مفهوم ← همانند عبارت سؤال!

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

● اِقرأ النصّ التالي بدّقةٍ ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النصّ (۱۰۳ ـ ۱۰۷):

القطّ مِن الحيوانات الّتي يُحبّه كثير من الناس لطبعه الهادئ و ظاهره الجميل و المليح. له خِفّة (سبكي و چابكي) كبيرة يستطيع بها الحركة بسرعة و القفز إلى الأماكن المرتفعة. و يعتمد على حواسّها القويّة في التعرّف على ما يَدور حوله. كما أنّه يقدر على رؤية الأشياء بوضوح أكبر في الليل من كثير من الحيوانات الأخرى. إنّه يقضي جزءاً كبيراً من وقته في تنظيف شَعْره (شَعْر: مو) و العناية بنفسه و عندما يشعر بالأمن و الراحة يُظهر حُبّاً لصاحبه و يبقى قربه. و لهذه الصفات أصبح من أكثر الحيوانات انتشاراً في البيوت في أغلب العالم.

ترجمهٔ متن:

گربه از حیواناتی است که بسیاری از مردم آن را به خاطر خلق و خوی آرام و ظاهر زیبا و بانمکش دوست دارند. او سبکی و چابکی زیادی دارد که به وسیلهٔ آن می‌تواند به سرعت حرکت کند و به جاهای بلند بپرد و در شناخت آن‌چه پیرامونش می‌گذرد، به حواس قوی خود تکیه می‌نماید. همان‌گونه که آن می‌تواند چیزها را در شب با وضوح بیشتری نسبت به بسیاری از حیوانات دیگر ببیند. او مقدار زیادی از وقتش را در تمیزکردن مویش و توجه به خودش سپری می‌کند و زمانی که احساس امنیت و راحتی کند، دوست داشتنش را به صاحبش نشان می‌دهد و نزدیکش می‌ماند و برای همین ویژگی‌ها، در بیشتر جهان از شایع‌ترین حیوانات در خانه‌ها شده است.

۱۰۳ عيّن الصحيح:

۱) لا يقدر القطّ على الرؤية إلّا في الليل!

۲) القطّ قويّ جدّاً لفهم ما يجري حوله!

۳) لا يستطيع القطّ العيش إلّا في بيوت الناس!

۴) يفضّل القطّ الليل على النهار!

مشاوره برای پاسخگویی به سؤالات متن:

۱) باید سطح واژگانی و قواعدی مناسبی داشته باشید.

۲) اصلاً عجله نکنید.

۳) یک بار متن را با دقّت و البته نسبتاً سریع بخوانید.

۴) سؤالات و گزینه‌ها را به دقّت بخوانید و بررسی کنید.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

ترجمهٔ عبارت سؤال: گزینهٔ درست را مشخص کن.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): گربه، فقط در شب می‌تواند ببیند. ← غلط است؛ متن گفته گربه در شب بهتر می‌بیند نه این‌که فقط در شب بتواند ببیند.

گزینهٔ (۲): گربه برای فهمیدن آن‌چه پیرامونش در جریان است، بسیار قوی است. ← طبق متن کاملاً درست است.

گزینهٔ (۳): گربه فقط در خانه‌های مردم می‌تواند زندگی کند. ← طبق متن غلط است. متن گفته نگه‌داری گربه توسط مردم بسیار شایع است نه این‌که گربه‌ها فقط در خانه‌های مردم زندگی کنند.

گزینهٔ (۴): گربه شب را به روز ترجیح می‌دهد. ← غلط است؛ متن گفته گربه در شب صرفاً بهتر می‌بیند!

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۰۴ لماذا يُحافظ النّاس على القطط (ج القطّ) في بيوتهم؟

۱) لأنّ القطّ له رؤية ليليّة قويّة!

۲) لأنّهم يعتبرونه حيواناً مليحاً!

۳) لأنّ القطّ تملك خصائص تساعد على انتشاره بين الناس!

۴) لأنّه لا يمكن العيش في خارج البيوت!

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

ترجمهٔ عبارت سؤال: «چرا مردم در خانه‌هایشان از گربه‌ها نگه‌داری می‌کنند؟»

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): زیرا گربه دید شبانه قوی‌ای دارد. ← طبق متن غلط است.

گزینهٔ (۲): چون که آن‌ها (مردم)، آن (گربه) را حیوانی بانمک به شمار می‌آورند. ← غلط است، متن در آخر گفته: «لهذه الصفات»، یعنی براساس چند ویژگی نه صرفاً یک ویژگی.

گزینهٔ (۳): چون که گربه ویژگی‌هایی دارد که به رواجش میان مردم کمک می‌کند. ← کاملاً درست است.

گزینهٔ (۴): چون که آن نمی‌تواند خارج از خانه‌ها زندگی کند. ← متن چنین چیزی را نگفته است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۰۵ عيّن الخطأ:

۱) القطّ يُظهر حبّه لصاحبه في جميع الأوقات!

۲) القطّ يهتمّ بنظافته كثيراً!

۳) يعتمد القطّ على تكامل (= اتّحاد) صفاته!

۴) القطّ قادرٌ على التفاعل مع الإنسان و مكان عيشه!

پاسخ: گزینهٔ ۱

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

ترجمهٔ عبارت سؤال: گزینهٔ نادرست را مشخص کن.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): گربه دوست داشتنش را نسبت به صاحبش در بیشتر وقت‌ها نشان می‌دهد. ← غلط است؛ متن گفته در زمان راحتی و امنیت این کار را می‌کند.

گزینهٔ (۲): گربه بسیار به پاکیزگی‌اش اهمیت می‌دهد. ← درست است.

گزینهٔ (۳): گربه بر یکپارچگی ویژگی‌هایش تکیه می‌کند. ← درست است.

گزینهٔ (۴): گربه قادر به تعامل با انسان و مکان زندگی اوست. ← درست است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

● عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (١٠٦ و ١٠٧):

١٠۶ «الحيوانات ـ كَثير ـ المُرتفِعة ـ يَعتمدُ»:

۱) الحيوانات: اسم جمع سالم ـ معرب/ مِن الحيوانات: جارّ و مجرور

۲) كَثير: اسم ـ مفرد مذكّر ـ حروفه الأصلّية: ك ث ر، معرب/ فاعل و مرفوع

۳) يَعتمدُ: فعل مضارع ـ مزيد ثلاثي (من باب افتعال) ـ لازم ـ للمفرد الغائب/ مفعوله: حواسّ

۴) المُرتفعة: اسم ـ مؤنّث ـ حروفه الأصليّة: ر ف ع ـ معرب/ صفة و مجرور

مشاوره این سؤالات غالباً گزینهٔ نادرست را می‌خواهند.

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۱

درس Box

بعضی از فعل‌ها با حرف اضافه (حرف جرّ) خاصی به کار می‌روند. نکتهٔ مهم این‌جاست که اسم بعد از حروف جرّ، مجرور به حرف جرّ محسوب می‌شود، نه مفعول.

مثال نَعتمِد عَلَى العَقل

مجرور به

حرف جرّ

تَأثَّرَ بِالماء

مجرور به

حرف جرّ

پاسخ خیلی تشریحی «حواسّ» بعد از حرف جرّ «عَلَى» به کار رفته، پس نمی‌تواند مفعول باشد. (مجرور به حرف جرّ است.)

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۰۷ «التعرُّف ـ الأشياء ـ جزءاً ـ يُظهِر»:

۱) الأشياء: اسم جمع تكسير (مفرده، مذكّر) ـ معرب/ مضاف إليه و مجرور

۲) جزءاً: اسم ـ مذكّر ـ معرب/ مفعول‌به و منصوب

۳) التعرُّف: اسم ـ مفرد مذكّر ـ مبني/ مجرور بحرف الجرّ

۴) يُظهِرُ: فعل مضارع ـ مزيد ثلاثي (مصدره: إظهار) ـ متعدٍّ ـ مبني للمعلوم/ مع فاعله جملة فعليّة

مشاوره حتماً حواستان باشد که صورت سؤال درست را خواسته یا نادرست را! هرچند که غالباً گزینهٔ نادرست را می‌خواهند.

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۱

درس Box

۱) اسم‌های معرب، اسمی‌اند که ظاهرشان در جملات با توجه به نقشی که دارند، تغییر می‌کند:

اللّهُ عليمٌ.
مبتدا و
مرفوع به ضمّه

نَعبُدُ اللّهَ
مفعول و
منصوب به فتحه

توكّلتُ عَلَى اللّهِ
مجرور به
حرف جرّ به کسره

«الله» نمونهٔ یک اسم معرب است.

۲) اسم‌های مبنی تحت هیچ شرایط ظاهرشان تغییر نمی‌کنند. کلمات پرسشی، ضمیرها و اسم‌های اشاره (به‌جز مثنی‌هایشان) جزء مبنی‌ها هستند.

نکته اگر اسمی «ال» یا تنوین بگیرد، حتماً معرب است.

پاسخ خیلی تشریحی «التعرُّف»، «ال» گرفته و حتماً معرب است: مبنی ← معرب

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

● عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۰۸-۱۱۰):

۱۰۸ عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

۱) وَصايا لُقمان تُشيرُ إلى الحِكْمَةِ الّتي وَهَبَها اللهُ إيّاهُ!

۲) قُولُ لُقمان مَعْناهُ أنْ لا تَتَكَبَّر عَلَى النّاسِ!

۳) كَمْ سِعْر هذا القَميص؟ سِتّونَ أَلْفَ تومان!

۴) إذا تَكَلَّمْتَ فَلا تَرْفَعْ صَوتَكَ!

مشاوره برای پاسخگویی به سؤالات ضبط حرکات باید به وزن اسم‌ها، وزن فعل‌های ثلاثی مزید، کلمات خاص و ... توجه کنید!

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

Hint وزن باب «تفعّل»!

درس Box

۱) برخی کلمات در عربی و فارسی تلفّظ متفاوتی دارند. در تست‌های ضبط حرکات، تلفّظ عربی آن‌ها مدنظر است:

مُشارَكَة ✓ مُشارِكَة ✗ / صَوت ✓ صُوت ✗ / قَول ✓ قُول ✗

۲) به وزن باب تفعّل دقت کنید:

ماضی	مضارع	مصدر	امر
تَفَعَّلَ	يَتَفَعَّلُ	تَفَعُّل	تَفَعَّلْ

پاسخ خیلی تشریحی «قَول: گفتار» صحیح است. ضمناً «نَتَكَبَّر» فعل مضارع از باب «تفعُّل» است و عین الفعل آن «ـَـ» می‌گیرد. ← نَتَكَبَّر

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۰۹ عيّن الخطأ:

۱) مَوقِف ←(جمع) مَواقِف

۲) حَسَن ←(مؤنّث) حُسنیٰ

۳) صُغری ←(مذکّر) أصْغَر

۴) أکْبَر ←(جمع) أکابِر

مشاوره گاهی برای فهمیدن این‌که سؤال از ما چه می‌خواهد، باید به گزینه‌ها توجه کنیم!

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

Hint أفْعَل ←(مؤنث) فُعْلیٰ!

درس Box

۱) اسم‌ها گاهی با اضافه‌کردن «ة» مؤنث می‌شوند:

گبیر ←(مؤنث) گبیرَة/ طالِب ←(مؤنث) طالِبَة

۲) مؤنّث اسم تفضیل، بر وزن «فُعْلیٰ» می‌آید:

أکْبَر ←(مؤنث) کُبریٰ/ أصْغَر ← صُغْریٰ

۳) جمع اسم تفضیل مذکّر بر وزن «أفاعِل» می‌آید:

أصْغَر ←(جمع) أصاغِر/ أعْظَم ←(جمع) أعاظِم

۴) جمع اسم مکان بر وزن «مَفاعِل» می‌آید:

مَکْتَبَة ←(جمع) مَکاتِب/ مَجْلِس ←(جمع) مَجالِس

پاسخ خیلی تشریحی ✔

حَسَن ←(مؤنث) حَسَنَة

أحْسَن ←(مؤنث) حُسْنیٰ (اسم تفضیل)

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۱۰ عيّن عبارة ماجاء فيها اسم المكان:

۱) تنفتح المتاجر كلّها بعد انتهاء الحرب!

۲) أتى المرافقون إلى صالة المطار للاستقبال!

۳) هناك مكاتب عديدة في تلك الشوارع!

۴) في نهاية النهار أذهب إلى دكّان أبي لمساعدته!

مشاوره اسم مکان یکی از مباحث پرتکرار در سؤالات قواعد است که باید خوب بررسی شود.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۱

Hint وزن و معنا توأمان!

درس Box اسم مکان بر محل وقوع فعل دلالت دارد و بر سه وزن می‌آید:

مَفْعَل ← مَطْعَم (رستوران)

مَفْعِل ← مَسْجِد (مسجد)

مَفْعَلَة ← مَدْرَسَة (مدرسه)

نکته جمع اسم مکان بر وزن «**مَفاعِل**» می‌آید:

مَدْرَسَة ←(جمع) مَدارِس، مَشْهَد ←(جمع) مَشاهِد

پاسخ خیلی تشریحی ✔

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): «المَتاجِر: مغازه‌ها» بر وزن «مفاعِل» و جمع «المَتْجَر» است.

گزینهٔ (۲): «المَطار: فرودگاه» اسم مکان است. گاهی اسم مکان به شکل «**مَفال**» می‌آید.

گزینهٔ (۳): «مَكاتِب: کتابخانه‌ها» بر وزن «مَفاعِل» و جمع «مَكْتَبَة» است.

گزینهٔ (۴): «دُكّان: مغازه» هرچند معنای مکان می‌دهد، ولی اسم مکان نیست؛ چون وزن‌های اسم مکان را ندارد.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

فلسفهٔ یازدهم

۱۱۱ **کدام مورد را می‌توان یک سؤال فلسفی دانست؟**

۱) رعایت اخلاق در زندگی چگونه امکان‌پذیر است؟

۲) فلسفهٔ یادگیری ریاضیات در مدرسه چیست؟

۳) فلسفه چگونه از منطق بهره می‌برد؟

۴) خوب‌زیستن چه فایده‌ای دارد؟

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔ سؤال فلسفی سؤالی است که به مسائل بنیادین زندگی می‌پردازد. در میان سؤالات بالا خوب‌زیستن مربوط به سؤالات بنیادین انسان و هستی اوست.

اگر گزینه‌های دیگر را بررسی کنیم:

گزینهٔ (۱) مربوط به علمِ اخلاق، گزینهٔ (۲) مربوط به مدیریت درس‌های آموزش و پرورش و گزینهٔ (۳) مربوط به روش دانش فلسفه می‌شود؛ اما سؤال در مورد زیستن و خوب‌زیستن مربوط به اصل وجود انسان و زندگی اوست.

کنکور

کدام مورد را می‌توان پرسش فلسفی دانست؟ *(سؤال ۲۴۴ کنکور انسانی ۱۴۰۰)*

۱) فلسفه چگونه دانشی است؟

۲) فلسفهٔ خواندن نماز چیست؟

۳) زندگی‌کردن چه فایده‌ای دارد؟

۴) آیا تفکر تابع قواعد خاصی است؟

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۱۲ **تفکر چه نقشی در زندگی انسان دارد؟**

۱) باعث افزایش قدرت شناختی انسان می‌شود.

۲) انسان را از مجهولات به معلومات و از پرسش‌ها به پاسخ‌ها می‌رساند.

۳) تنها برای انجام فعالیت‌های علمی کاربرد دارد.

۴) موجب می‌شود انسان دیگر هیچ سؤالی نداشته باشد.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

تفکر، واسطهٔ رسیدن انسان از مجهولات به معلومات و از پرسش‌ها به پاسخ‌هاست. با قدرت تفکری که خداوند در وجود ما قرار داده، پاسخ سؤال‌ها را می‌یابیم و امور روزانهٔ خود را سامان می‌دهیم. لذا می‌توان گفت که بدون تفکر کاری از انسان ساخته نیست.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۱۳ **کدام گزینه نشان‌دهندهٔ ورود انسان به مرحلهٔ «تفکر فلسفی» است؟**

۱) انجام‌دادن کارهای روزمره بدون پرسش و تأمل

۲) پرداختن جدی و پیوسته به پرسش‌های بنیادی و تلاش برای یافتن پاسخ آن‌ها

۳) یادگیری یک حرفه یا شغل خاص

۴) حفظ‌کردن مطالب علمی بدون تفکر

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔ اگر انسانی از مرحلهٔ اول تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های فلسفی پرداخت، وارد مرتبهٔ دوم تفکر شده که آن را «تفکر فلسفی» یا همان «فطرت ثانی» می‌نامیم.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۱۴ **چرا واژهٔ «سوفیست» به تدریج معنای اصلی خود را از دست داد؟**

۱) زیرا سقراط استفاده از آن را ممنوع کرد.

۲) زیرا دانشمندان یونان آن را با فلسفه جایگزین کردند.

۳) زیرا برخی سوفیست‌ها به جای دفاع از حقیقت، از مغالطه برای پیروزی در بحث استفاده می‌کردند.

۴) زیرا این واژه فقط به سخنوران اطلاق می‌شد.

پاسخ: گزینهٔ ۳

زیرمبحث: درس ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✔

دغدغهٔ برخی از سوفیست‌ها، که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند، بیان واقع و دفاع از حقیقت نبود. این گروه پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف می‌دانستند و از این‌رو در استدلال‌های خود بیشتر از مغالطه کمک می‌گرفتند که به ظاهر درست به نظر می‌رسید، اما در واقع غلط بود. این رویه به تدریج سبب شد که این گروه از دانشمندان برای حقیقت و واقعیت ارزش و اعتباری قائل نباشند و بگویند هر کس هر چه خودش می‌فهمد، همان حقیقت و واقعیت است. بعدها کلمهٔ سوفیست (دانشمند) مفهوم اصلی خود را از دست داد و مفهوم مغالطه‌کار به خود گرفت.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۱۵ **متفکری در گام نخست پژوهش خود می‌خواهد روشن کند که «آیا سنخیت و رابطهٔ ضروری میان پدیده‌ها، یک واقعیت عینی و بنیادین در جهان است یا خیر». او سپس در گام دوم به این پرسش رو می‌کند که «آیا عقلِ انسان اساساً توانایی عبور از ظواهر محسوس و کشفِ این ضرورتِ عینی را دارد یا خیر». این اندیشمند به ترتیب به کدام قلمروهای فلسفه توجه کرده است؟**

۱) معرفت‌شناسی ـ هستی‌شناسی
۲) هستی‌شناسی ـ معرفت‌شناسی
۳) فلسفهٔ مضاف ـ معرفت‌شناسی
۴) هستی‌شناسی ـ فلسفهٔ مضاف

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی

در گام اول: عبارت «سنخیت و رابطهٔ ضروری میان پدیده‌ها» بیان دیگری از **اصل علیت** است. بررسی وجود یا عدم وجود علیت و قوانین عام در جهان، موضوع اصلی **هستی‌شناسی** است که به بحث دربارهٔ احکام و قواعد عام حاکم بر هستی می‌پردازد.

در گام دوم: عبارت «توانایی عقل انسان در عبور از محسوسات و کشف واقعیت عینی» دقیقاً به مسئلهٔ **امکان شناخت، ابزار شناخت و حدود توانایی انسان در رسیدن به حقیقت** اشاره دارد که قلمرو اختصاصی **معرفت‌شناسی** است.

بنابراین ترتیب درست قلمروها، «هستی‌شناسی ـ معرفت‌شناسی» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): این گزینه قلمروها را درست تشخیص داده، اما ترتیب آن‌ها را برعکس ذکر کرده است. در کنکور حواستان به کلمهٔ «به ترتیب» باشد.

گزینهٔ (۳): قسمت اول این گزینه به «فلسفهٔ مضاف» اشاره دارد، در حالی که فلسفهٔ مضاف زمانی شکل می‌گیرد که فلسفه با قوانین و اصول خود به بررسی یک دانش یا پدیدهٔ خاص (مثل فلسفهٔ اخلاق، فلسفهٔ تاریخ یا فلسفهٔ علم) بپردازد. بررسی خود اصل علیت در جهان، یک بحث کلی و مستقل است و جزئی از هستی‌شناسی به شمار می‌رود، نه فلسفهٔ مضاف.

گزینهٔ (۴): قسمت اول درست است، اما در قسمت دوم به جای معرفت‌شناسی از فلسفهٔ مضاف استفاده کرده که کاملاً نادرست است، زیرا پرسش از توانایی عقل در شناخت جهان، پایه‌ای‌ترین بحث معرفت‌شناسی است.

نکته

برای این‌که در این تیپ سؤالات هرگز دچار اشتباه نشوید، این کلیدواژه‌ها را در ذهن دسته‌بندی کنید:

- **هر جا سخن از «بود و نبودِ» یک ویژگی در خودِ جهان است** (مانند ثبات، تغییر، علیت، وجوب، امتداد، مادی یا مجرد بودن هستی) ← قطعاً با **هستی‌شناسی** سروکار داریم.
- **هر جا سخن از «چون‌وچرا و چگونگیِ» فهمیدنِ انسان است** (مانند ارزش شناخت، خطای حواس، قدرت عقل، امکان رسیدن به یقین، ابزار شناخت) ← قطعاً با **معرفت‌شناسی** سروکار داریم.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۱۶ **کدام گزاره، به بخش هستی‌شناسی مربوط می‌شود؟**

۱) درک واقعیت‌های هستی امکان‌پذیر نیست.

۲) پدیده‌های هستی برای موجودشدن به ارادهٔ انسانی وابسته نیستند.

۳) انسان نمی‌تواند آن‌چه را آموخته است، به دیگری یاد دهد.

۴) برای درک بهتر علت پدیده‌ها باید از علوم هم بهره برد.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✔

در فلسفه و بخش اصلی آن، ما دو قسمت مختلف داریم:

۱) هستی‌شناسی که دربارهٔ قوانین و احکام عام کلی حاکم بر هستی و وجود بحث می‌کند.

۲) معرفت‌شناسی که توانایی انسان در شناخت هستی را مورد مطالعه قرار می‌دهد.

گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) در مورد توانایی انسان در شناخت هستی و موضوعات مربوط به آن یا همان معرفت‌شناسی بحث می‌کند، اما گزینهٔ (۲) مربوط به هستی‌شناسی است.

امتحان نهایی

گزینهٔ درست را انتخاب نمایید. *(سؤال ۳ (قسمت ب) ـ امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۳)*

کدام گزاره به بخش معرفت‌شناسی مربوط می‌شود؟

۱) پدیده‌ها نمی‌توانند به اختیار خود به وجود بیایند.

۲) درک واقعیت‌های هستی امکان‌پذیر است.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۱۷ **یکی از فیلسوفان در استدلال خود، در گام اول می‌گوید: «تحقق واقعیت در جهان، منحصر به پدیده‌های فیزیکی نیست و حقایقِ مجرد و غیرمادی نیز سهمی از هستی دارند.» او بر همین اساس در گام دوم استدلال می‌کند که: «حقیقت و هویت آدمی را نمی‌توان صرفاً در فرایندهای زیستی و فیزیولوژیک خلاصه کرد.» و در نهایت نتیجه می‌گیرد که: «برای تعیین ارزش‌های رفتاری و مسیر کمال انسان، باید پرورش این بُعد غیرمادی را محورِ نظام هنجاری قرار داد.» روند مطالعاتی این متفکر، به ترتیب مبتنی بر کدام حوزه‌های تفکر فلسفی بوده است؟**

۱) معرفت‌شناسی ـ فلسفهٔ ذهن ـ فلسفهٔ اخلاق

۲) هستی‌شناسی ـ انسان‌شناسی فلسفی ـ فلسفهٔ اخلاق

۳) هستی‌شناسی ـ فلسفهٔ طبیعت ـ فلسفهٔ حقوق

۴) فلسفهٔ طبیعت ـ انسان‌شناسی فلسفی ـ فلسفهٔ دین

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✔

برای پاسخ به این سؤال، باید سه گزاره را تحلیل کنیم و هر کدام را به شاخهٔ مربوطه در فلسفه ارجاع دهیم:

گام اول: در عبارت «تحقق واقعیت ... منحصر به پدیده‌های فیزیکی نیست و حقایق مجرد سهمی از هستی دارند.» دقیقاً بحث از «بود و نبود» و «اقسام وجود» در جهان است. این مبحث پایه‌ای‌ترین موضوع در بخش اصلی فلسفه، یعنی **هستی‌شناسی (مابعدالطبیعه)** است.

گام دوم: عبارت «حقیقت و هویت آدمی ... صرفاً در فرایندهای زیستی خلاصه نمی‌شود.» نشان‌دهندهٔ تمرکز فلسفه بر روی شناخت ماهیت و ابعاد وجودیِ انسان است. تأمل فیلسوفانه دربارهٔ حقیقتِ انسان، شاخهٔ مضافِ **انسان‌شناسی فلسفی** را شکل می‌دهد.

گام سوم: عبارت «تعیین ارزش‌های رفتاری و مسیر کمال انسان و نظام هنجاری» مستقیماً به بایدها و نبایدهای رفتار آدمی و ریشهٔ فضائل و رذائل می‌پردازد که موضوع تخصصی **فلسفهٔ اخلاق** است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): گام اول این اندیشمند دربارهٔ «اقسام هستی» است، نه «ابزارها و توانایی شناخت آدمی». بنابراین ارتباطی با «معرفت‌شناسی» ندارد.

گزینهٔ (۳): در گام دوم، تمرکز اندیشمند بر ماهیت «انسان» است، نه شناخت احکام کلیِ عالمِ طبیعت (فلسفهٔ طبیعت). در گام سوم نیز صحبت از «ارزش‌های رفتاری و کمال» است که ناظر به درون و اخلاق فردی/ انسانی است، نه وضع قوانین مدنی و اجتماعی (فلسفهٔ حقوق).

گزینهٔ (۴): مبحث تقسیم وجود به مادی و مجرد، بحثی کلان در هستی‌شناسی است و به فلسفهٔ طبیعت (که صرفاً احکام اجسام و مادیات را بررسی می‌کند) محدود نمی‌شود. در گام سوم نیز هیچ اشاره‌ای به متون وحیانی، گزاره‌های دینی یا رابطهٔ خدا و انسان نشده است تا بتوان آن را زیرمجموعهٔ «فلسفهٔ دین» قرار دارد.

نکته

فراموش نکنید که «**فلسفه‌های مضاف**» (شاخه‌های فرعی) در خلأ شکل نمی‌گیرند، بلکه آن‌ها پل ارتباطیِ میانِ «**بخش اصلی فلسفه**» **(هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی)** و «**علوم مختلف**» هستند. فیلسوف ابتدا در هستی‌شناسی، قواعد کلی (مثل وجودِ بُعد مجرد) را ثابت می‌کند و سپس با عینکِ همان قواعد، به سراغ موضوعات خاص (مثل انسان یا اخلاق) می‌رود و فلسفه‌های مضاف را پایه‌ریزی می‌کند.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۱۸ **اندیشمندی در تحلیل مسائل انسانی معتقد است: «وجدان، تفکر و حتی شاکلهٔ اخلاقی انسان‌ها، پیش از آن‌که محصول تصمیماتِ مستقلِ فردی باشد، در کارگاه ساختارها، فرهنگ و مناسبات کلان جمعی قالب‌گیری می‌شود.» کدام گزاره، بیشترین هماهنگی را با مبانی مورد نظر این اندیشمند در فلسفهٔ علوم اجتماعی دارد؟**

۱) نهادهای اجتماعی، ابزارهایی قراردادی و اعتباری هستند که توسط افراد برای حفظ منافع و آزادی‌های شخصی تأسیس شده‌اند.

۲) جامعه، هویتی مستقل و حقیقی دارد که واجد قوانین تکوینیِ خاص خود بوده و بر اندیشه و ارادهٔ افراد سیطره می‌افکند.

۳) هرگونه برنامه‌ریزی کلان اقتصادی و فرهنگی باید صرفاً بر پایهٔ ترجیحات، خواست‌ها و تمایلات جزئی آحاد جامعه صورت گیرد.

۴) برای ریشه‌یابی و تبیین پدیده‌های کلان اجتماعی، ناگزیر باید به تحلیل انگیزه‌ها و لایه‌های روان‌شناختی تک‌تک کنشگران پرداخت.

پاسخ: گزینهٔ ۲

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✔

عبارت صورت سؤال بیانگر دیدگاه «**اصالت جامعه**» در فلسفهٔ علوم اجتماعی است. پیروان این دیدگاه معتقدند جامعه صرفاً حاصل‌جمع ریاضی افراد نیست، بلکه خود یک «کلِ حقیقی» و دارای هویتی مستقل، فراتر از تک‌تک اعضا است. براساس این مبنا، گزینهٔ (۲) دقیقاً به همین هویت مستقل و عینی جامعه اشاره دارد. از نگاه اصالت جامعه‌گرایان، جامعه واجد روح، فرهنگ و قوانین کلان ویژه‌ای است که مانند یک ظرف، افکار، وجدان و ترجیحات افراد (مظروف) را شکل می‌دهد و بر ارادهٔ آن‌ها تأثیر جدی و گاه جبری می‌گذارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): این گزاره بیانگر دیدگاه «**اصالت فرد**» **(فردگرایی)** است. از این دیدگاه، جامعه هیچ اصالت و وجود حقیقی ندارد و نهادهای اجتماعی (مثل دولت، قانون و ...) صرفاً قراردادهایی اعتباری و ابزاری هستند که خودِ افراد برای صیانت از منافع شخصی‌شان آن‌ها را به وجود آورده‌اند. پس این گزاره در تضاد با صورت سؤال است.

گزینهٔ (۳): این گزینه، پیامد عملی و مدیریتی دیدگاه «اصالت فرد» را نشان می‌دهد. اگر اصالت با فرد باشد، نظام برنامه‌ریزی جامعه باید تابع خواست‌ها و امیال تک‌تک افراد (اصالت امیال فردی) باشد، در حالی که اصالت جامعه‌گرایان معتقدند مصالح کلان جامعه بر خواسته‌های جزئی افراد مقدم است.

گزینهٔ (۴): این گزاره به رویکرد «روش‌شناسی فردگرایانه» در علوم اجتماعی اشاره دارد. از نظر پیروان اصالت فرد، چون جامعه وجودی مستقل ندارد، برای فهمِ هر پدیدهٔ جمعی (مثل تورم، جرم یا انقلاب) باید به سراغ روان‌شناسی و انگیزه‌های تک‌تک افراد رفت. اما از نظر اصالت جامعه، پدیده‌های اجتماعی را باید با عوامل اجتماعیِ کلان تبیین کرد، نه با روان‌شناسی فردی.

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۱۹ کدام عبارت در تحلیل و تبیین «شاخه‌های فرعی فلسفه» نادرست است؟

۱) این دانش‌ها اگرچه به قلمروهای خاص علمی یا پدیده‌های جهان اختصاص دارند، اما از حیث روش‌شناسی، هویت عقلی و قیاسی خود را حفظ کرده و وام‌دار روش تجربی یا نقلی آن علوم نیستند.

۲) فلسفه‌های مضاف با تبیین عقلانی زیربناهای فکری دانش‌ها، مرز تخصصی خود را حفظ می‌کنند و به‌هیچ‌وجه به درون‌مایه، مسائل داخلی و یافته‌های خاص علوم ورود نمی‌کنند.

۳) قلمرو شکل‌گیری شاخه‌های فرعی فلسفه منحصراً در بسترهای علمی و دانش‌های رسمی نیست، بلکه پدیده‌ها و امور کلان حیات انسانی نیز می‌توانند موضوع این تأملات فیلسوفانه باشند.

۴) از آن‌جا که فلسفهٔ مضاف نقش رابط را میان بخش اصلی فلسفه و علوم دیگر ایفا می‌کند، اصول و قوانین بنیادی را از بطن علوم تجربی و انسانی استخراج کرده و به هستی‌شناسی ارائه می‌دهد.

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✔

گزینهٔ (۴) فرایند و جهت شکل‌گیری فلسفه‌های مضاف را کاملاً برعکس جلوه داده است. فلسفه‌های مضاف (شاخه‌های فلسفه) اصول و قوانین خود را از علوم تجربی یا انسانی وام نمی‌گیرند تا به مابعدالطبیعه تحویل دهند، بلکه دقیقاً برعکس، این دانش‌ها قوانین بنیادی و کلانِ **وجودشناسی و معرفت‌شناسی** (بخش اصلی فلسفه) را اخذ کرده و آن‌ها را به محدوده‌های خاص و قلمرو علوم منتقل می‌کنند تا زیربنا و مبانی عقلی آن علوم را تبیین کنند. بنابراین جریان قواعد از سمت «ریشهٔ فلسفه» به سمت «فلسفه‌های مضاف» است، نه برعکس.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ (۱): ملاک فلسفی‌بودن یک دانش، «عقلی‌بودن روش» آن است نه «موضوع» آن. شاخه‌های فلسفه (مثل فلسفهٔ فیزیک یا فلسفهٔ تاریخ) اگرچه دربارهٔ فیزیک و تاریخ بحث می‌کنند، اما چون هویت فلسفی دارند، روش آن‌ها صرفاً **عقلی، قیاسی و استدلال محض** است و هرگز از روش‌های تجربی (آزمایشگاهی) یا نقلی (اسنادی) استفاده نمی‌کنند.

گزینهٔ (۲): فلسفهٔ مضاف به مسائل درون‌ساختاری علوم کاری ندارد. به عنوان مثال، در «فلسفهٔ زیست‌شناسی» هرگز دربارهٔ چگونگی ساختار سلول یا فتوسنتز گیاهان (که مسئلهٔ داخلی خود علم زیست‌شناسی است) بحث نمی‌شود، بلکه فرض‌های بنیادین آن علم (مانند چیستی حیات یا امکان شناخت زنده) از نگاه عقلی کالبدشکافی می‌شود.

گزینهٔ (۳): امروزه دامنه و قلمرو فلسفه‌های مضاف بسیار توسعه یافته است. ما دو نوع فلسفهٔ مضاف داریم: گاهی مضاف به یک «**دانش و رشتهٔ علمی**» می‌شوند (مانند فلسفهٔ روان‌شناسی، فلسفهٔ ریاضی) و گاهی مضاف به یک «**پدیده یا امر کلان**» در زندگی بشر می‌شوند که علم رسمی به شمار نمی‌رود، اما اهمیت بنیادی دارد (مانند فلسفهٔ هنر، فلسفهٔ تکنولوژی، فلسفهٔ محیط زیست).

Telegram: @konkur_in

www.konkur.in

۱۲۰ در نظریهٔ ..... اختیار و ارادهٔ انسان در تعیین سرنوشت خود زیر سؤال می‌رود.

۱) اصالت فرد

۲) اصالت جامعه و اصالت فرد و جامعه توأمان

۳) اصالت فرد و جامعه توأمان

۴) اصالت جامعه

پاسخ: گزینهٔ ۴

زیرمبحث: درس ۲

درس Box

گروهی از فیلسوفان بر این باورند که افراد یک جامعه نقش و هویت مستقلی ندارند و افکار و اندیشه‌های آنان تابع شرایط اجتماعی و جایگاه طبقاتی آنان است.

پاسخ خیلی تشریحی

با توجه به این‌که نظریهٔ اصالت جامعه، انسان را تابع شرایط اجتماعی و پایگاه طبقاتی او می‌داند، اختیار و ارادهٔ او را در تعیین سرنوشتش مؤثر نمی‌داند.

Telegram: @konkur_in